

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నెవ్వుంబరు నెల 5-వ తేది శుక్ర వారము } No. 132
నంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ షష్ఠి ౬. } సంచిక ౧౩౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది మంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
ఎగును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ఉపశమన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్య 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్య 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఇవీరియల్ సిసీమా హైరోడ్డు, తిరువళ్ళికేణి

30.8.24 తేది శనివారమునుండి 5.9.24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 12-15 కూడ గలదు.

నక్కు బాయి (1565)

(953) వెల్లింగుటన్ సిసీమా

30.8.24 శనివారమునుండి 5.9.24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 12-15 కూడ గలదు.
2-వ వారము-8 భాగములు. యూనివర్సల్ గార్నియన్ సీరియల్

"ది బీస్టు ఆఫ్ పారడైస్"

క్రూరమైన అడవిమృగములు ధీరులైన వీలీయం డెస్మాండ్
& ఎలిస్ సెడ్జ్విక్ సాహసకృత్యములు చూడతగినవి.
న్యూసు, కామిక్ కూడ చూపబడును.

క్షేమనివారణ సంఘము నాగలాపురం

శుద్ధఖద్దరుపంచలు, పోర్చులు, జేబురుమాళ్లు
తువాళ్లుదొరకును

ధరలు

86 పోర్చులు తువాళ్లు గజం	0 7 6
45 పోర్చులు, జేబురుమాళ్లు-డిబ్	0 10 6
48 అం పంచలు- గజం	0 12 0
50 అం పంచలు- గజం	0 12 6

100 రు పైమొత్తము కొనునారికి రైలుఖర్చులు ముదరా
యివ్వబడును.

చిరునామా:— కొండిపర్తి పున్నయ్య,
మేడం వెంకయ్య శెట్టిగారు, కర్నూలు.

గాంధీదైవజుడు

ధర్మస్వామ్యమైన 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన, కవరువిప్పి
మాడకయే సరియైన భావిఫలితమును వ్రాసిపంపెదము. మీ
కవరును కూడ మీకే పంపివేసెదము. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును
కవరుమీద వ్రాయవలెను జాతకముయొక్క నకలు పంపిన సం,
ఫలము మాసవారిక వ్రాసిపంపుదుము. 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0
పై ప్రతిప్రశ్నకు, 0.4-0 పం|| ఫలమువ్రాయ, 2-0-0. విలాసము
అంజనేయస్వామిత్వోత్సాహలయము తిరు త్తణి-చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు.

**The Zandu Pharmaceutical
works Ltd, Bombay**

జాండువాడేషధశాల లిమిటెడ్
బొంబాయి 38

జాండువారి చవనపాళ

జుబు, దగ్గు, ఉబ్బుగము మొదలయిన యెదురు
త్రోముకు సంబంధించిన సమస్త రోగములను నివార్య
పథమే గాక శరీరమునందలి నెత్తురును శుభ్రపరచి చెడిపోయిన
జీర్ణకోశమును బాగుచేసి భావశక్తిని వృద్ధి
చేయుటయం దద్వితీయమైనది
ఎల్లప్పుడూ జుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవాచేని
నీడింపబడుచు బక్కచిక్కిన శుభ్రపుటఅచ్చుత్రాగుము.
౧౪-౧౧-౨౪ (14-11-23) న బర్లొరినుండి కె.
కేశవరావు బి.వి. బి.యల్ గా రిట్లు వ్రాసుచున్నారు.
"మీ చ్యవన పాళవలన నాకధికమైనగుణము కన్పించితి
నది. దయచేసి రైల్వే పార్కులుద్వారా మరి రెండుసీసా
లను పంపుడు."

పెల్ 1 సీసా రు 2-8 0. 1/2 సీసా రు 1-4-0.
వి.పి. స్వామింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కొరువారికి
ప్రమాణ్యాటలగు యుచితముగా పంపబడును.
ఎల్లరును సేవింప తగినది. ఒక్కసారి వాడిచూచిన
గుణము తెలియగలదు.

డా.మోదర్ అందుకంవెనీ,
43, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యం

గారి ఔషధాలయమును గురించి
మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమం
త్రియగు ది॥ ఆనరబుల్ పానుగల్లు
రాజాగారి అభిప్రాయము:—

నేను పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి ఔష
ధాలయమును సందర్శించితి నని చెప్పట కెంతయు
సంతోషించుచున్నాడను.

అతిమూత్రము, దుర్బలత్వముమున్నగువ్యాధు
లకు పండితస్వామిగారు చేసిన చికిత్సలు చాల
గుణము లిచ్చునట్లు వాకబువలన నాకు తెలిసినది.

నేను చాలమంది రోగులను చూచితిని. వారం
దరు పండితుని చికిత్సవలన తమవ్యాధులనుండి విము
క్తులమైతిమని ఒప్పుకొనిరి.

నేను మరికొంతమంది రోగులను విచారించగా
స్వామిగారు చికిత్స చేసిన విమ్మట మరల మూత్రము
లను పరిశీలించగా వానియందు తీవ్రపదార్థముల
జాడలేమియు కనబడలేదని చెప్పిరి.

ఇటుల స్వామిగారిచే పూర్తిగా కుదుర్చబడిన
వారిని వైద్యశాస్త్ర పండితులు (సైంటిఫిక్ మెన్)
బాగుగ పరీక్షింపవలె నని కోరెదను.

పండితస్వామిగారికి మెల్లప్పుడును జయము
కలుగుగాక యని కోరుచున్నాడను.

పి. రామారాయణంగారు

హైదరాబాద్, భూనమల్లిరోడ్డు.

కీల్ పాకు, మద్రాసు.

మదరాసు కార్పొరేషన్

ప్రత్యేక సభ

అంత్యపన్నును గూర్చి చర్చించుటకు మొన్నటిదినము (3-వ సెప్టెంబరు) మదరాసు నగరపాలక సంఘసభ్యులు రిప్పన్ మండలిముందు 5.15 గంటలకు సమావేశమైరి. దివాన్ బహద్దూరు వి. తిరుమలస్వామిగారు అధ్యక్షతన నలకరించిరి. 20 మంది సభ్యులు హాజరైరి.

పీఠప అధ్యక్షుడు సమావేశమయ్యెక్కడ దేశమును దెలిపెను. 29.7.24 వ తేదీన చేసిన కార్పొరేషన్ తీర్మానమును గుర్తుబట్టగాను పదమూడు సభ్యులచేత తోరబడెను. రావుబహద్దూరు టి. వరదరాజులనాయుడుగారు పీఠప క్రింది తీర్మానమును పాఠించెను.

“ అంత్యపన్ను విధించుటను గూర్చి అభివృద్ధిసంఘము వారి సలహానుక్రొవీచేసిన 29.7.24 వ కావించబడిన తీర్మానమును కార్పొరేషన్ నువారు కొట్టివేసి అభివృద్ధిసంఘమువారు నూచించినటుల 2 నెలలకు మించక ఒక గుఱుస్తాకు వలయు ఖర్చును ఇచ్చు తీర్మానించడమైనది.

తీర్మానముపై ఇట్లు మాట్లాడిరి: ప్రభుత్వమువారు అభివృద్ధిసంఘమును నియమించుటకు నూచించిరి.

దాని ననుసరించి పురపాలకసంఘమువారు ప్రత్యేకసంఘము నొకదాని నియమించిరి. అది 18.6.24 న కూడెను. కార్పొరేషన్ మనుషుండి 20 మైళ్లమరమునుండి ఎందరుప్రయాణీకులు పట్టణమునకు విచ్చేయుచుండిరి రైల్వేకంపెనీవారివద్దనుండి వారు తెలిసికొనిరి. అంత్యపన్నును విధింపవలసినట్లు నగరపాలకచట్టమును సంస్కరింపవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని కోరుటయే తీర్మానముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. తీర్మానము నియమించబడిన అభివృద్ధిసంఘమునందు నిలిచినది. అందుమీద యస్. వి. రైల్వే, యమ్. యస్. యమ్. రైల్వేకంపెనీ ప్రతినిధులకు తెలుపబడినది. యస్. వి. రైల్వేవారు 20 మైళ్లలోపలనుండి పట్టణమునకు వచ్చువారిసంఖ్యను తెలియజేసిరి. యమ్. ఎస్. యమ్. రైల్వేవారు ఇద్దరు గుమాస్తాలు కావలెననియు వారియొక్క ఖర్చులు కార్పొరేషన్ మారు భరింపవలసినదిగా కోరిరి. అభివృద్ధిసంఘమువారు విచారించి ఇయ్యదనని సలహానిచ్చిరి. పిమ్మట నది కార్పొరేషన్ వారిచేత అంగీకరింపబడెను. యస్. వి. రైల్వేవారు రొసంగిన సమాచారము అసంపూర్తిగా నున్నందున తిరిగి రివెన్యూ అధికారి రైల్వే అధికారులకు వ్రాయగా కంపెనీవారు రు 30 లమీద నొకగుమాస్తా కావలయునని కోరిరి. అభివృద్ధిసంఘమువారు రెండునెలలకుమాత్రమే గుమాస్తాఖర్చు భరింప నిచ్చగించిరి. అతీర్మానమే 29.7.24 న నగరపాలకసంఘమువారి యెదుట తీసుకరాబడినది. ఖర్చులు ఇయ్యదగదని తీర్మానించిరి. అవిషయము క్రమముగా విచారించబడలేదని నాతలంపు. డబ్బణమునందున్న సౌకర్యములను అనుభవించుటకై వచ్చిన ప్రయాణీకులపై పన్నును వసూలుచేయదగినది. ఈవిధముగనే కలకత్తా యందు పట్టణమునకు 15 మైళ్ల దూరమునుండి వచ్చుప్రతిప్రయాణీకునిపై 0.0-6 పన్ను విధింపబడుచున్నది.

డాక్టరు పల్లయ్యగారు:—మాట్లాడుచు మద్రాసు నివాసి మరియొకస్థలమునకు పోయి తిరిగివచ్చుచో అతనిపైగూడ పన్ను విధింపబడునుగాదా యని అడిగెను.

వరదరాజులనాయుడుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు మద్రాసునందు శాశ్వతముగా వసించువారలపై పన్ను విధింపబడదనియు బోలుపన్నువంటిదే యనియు, సక్రమమైనదనియు, అభివృద్ధిశాఖవారు వివరముగా దానిని నిర్ణయింపదగుననియు చెప్పిరి.

రంగనాథంబెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. రావుబహద్దూరు నరేశమొదలియారుగారు తీర్మానమును గురించి మాట్లాడుచు పట్టణముందలి ఉద్యోగులు కొందరు పట్టణమువెలుపల నివసించియుండి రైల్వేమీదవచ్చి పోవుచుండు రనియు ఆట్టివారిని ఈపన్నునుండి తొలగజేయదగిననియు చెప్పిరి. పట్టణముందలి శాశ్వతనివాసులకునై వారిరాకపోకలకు ఏదైన నొకనియను మేర్పరపదగననియు నుడివిరి.

జేబుగోపాలబెట్టిగారు పన్ను విధించుటనుగూర్చి తాము చర్చింపదగిననియు, స్థితిగతులనుమాత్రము పరిశీలించవలయుననియు అందుకుగాను తీర్మానములోని “అంత్యపన్ను విధించుట” అను దానిని తీసివేసి అందుకు బదులుగా “రు 30 ల మీద నొకగుమాస్తాను నిర్ణయించుట” అనుపదమును చేర్చదగినని ఉప

పాదించెను. దివాన్ బహద్దూరు జి. నారాయణస్వామిబెట్టిగారు బలపరచిరి. ఖాన్ బహద్దూర్ డాక్టరు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు అభివృద్ధిసంఘముందు సభ్యుడననియు అంత్యపన్ను విధించుటను గూర్చి ఎన్నడు విచారించలేదనియు వారు చేయవలసినట్లు రు 60 లు చెల్పించి వలసిన సమాచారమును పరిశీలుటను తెలిసికొనుటయే ప్రస్తుత కర్తవ్య మనియు చెప్పిరి.

సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా మాట్లాడుచు (1) మద్రాసులో ఇదివరకే అధికమైన పన్నులు విధింపబడినవనియు, (2) పన్నుతప్ప తదితరమైన పద్ధతులనే ప్రభుత్వమువారు సాంక్షన్ చేసిరనియును, పరిశ్రమలయములు, మార్కెటులు ప్రవర్తనశాలలు మొదలగు నవి వృద్ధిశోధవచ్చుననియు జెప్పెను. వచ్చిపోవుచుండు ప్రయాణీకులపై పన్ను విధింపవలసినదిగా పురపాలకసంఘమువారు ప్రభుత్వమున నూచించుట అక్రమముగానున్నదనియు, ప్రయాణీకులందరు సామాన్యముగా కోర్టువ్యాజ్యములకొరతొ వ్యాపారమునకో వచ్చుచుండురనియు, అదియును గాక శాసనసభ్యులలో పలువురు పట్టణేతరనివాసులనియు వారు దీనికి సమ్యక్తింపరనియు చెప్పెను, సంఘమువారు గుమాస్తాను నియమించుటకు ఒప్పకొనుట పన్ను విధించుటకు సాయపడుటయే యనియు కనుక పన్ను అక్రమమైనదనియు చెప్పిరి.

రావుబహద్దూరు టి. తనికాచలం బెట్టిగారు సంఘము వారిని రు 60 లు మాత్రము ఇయ్యగోరుమన్నారనియు చాలా ధనము, అనేక స్త్రీమలమీద ఇదివరకు చెల్పించబడిననియు ఈస్వల్పమొత్తము చెల్పించిన తామెట్టిసితిలో నుండినది తెలిసికొనవచ్చుననియు చెప్పిరి.

కె. వి. వ్యాసారావుగారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా మాట్లాడుచు పన్నులు ఇదివరకే అధికముగా విధింపబడిననియు అట్లు విధించినచో పట్టణేతరవాసులకు మదరాసు రాదగిన పట్టణమనియు జెప్పెను.

డాక్టరు నరేశమొదలియారుగారు వ్యాసారావుగారు చెప్పినదాని నాక్షేపించిరి. పిమ్మట సభ్యులలో కొంతకలవరము గలిగెను. వ్యాసారావుగారు అట్టి ఆక్షేపణ బుద్ధిహీనత యనిరి. తదుపరి ఆమాట నుపసంహరించుకొనిరి. అట్టి యాక్షేపణ అజ్ఞానయుత మనిరి.

నరేశమొదలియారుగారు అధ్యక్షుని ఆర్డరుకుగాను కోరిరి. అధ్యక్షుడు కాంటింగెంజీయును పట్టణేతరవాసులు మదరాసుకు రా నిచ్చగించుటకు లేకుండుటకు ఏవరి అభిప్రాయ ప్రకారము సభ్యులెల్లరు వారివారి అభిప్రాయముల వెల్లెలుచుట అక్రమము గాదనిరి.

నరేశమొదలియారు మదరాసు రాదగినపట్టణ మైనప్పుడు మనమిటునుండి ప్రయోజన మేమనిరి?

వ్యాసారావుగారు పట్టణేతరవాసులు మదరాసుకు సౌకర్యములకొరకు వచ్చుటలేదనియు, ఇచ్చట డాక్టరులకు, స్త్రీడరులకు మొదలగువారికి ధనముపోయుటకు వచ్చువానిని రనియు అది వారికి తప్పనిసరి యనియు మదరాసు అపరిశుద్ధస్థలమనియు నొక్కిచెప్పిరి. సభ్యులలో శివప్రకాశమొదలియారుగారు మరికొందరు అభిప్రాయించిరి.

పిమ్మట వ్యాసారావుగారు మాట్లాడుచు, క్రొత్తగా పన్ను విధించుటపై చేయబడు ఎట్టి తీర్మానమునందును ఏమాత్రము ధనము చెల్పించవలసిననుమాడదనియు, రివెన్యూ అభివృద్ధి పరచకోరబడినప్పుడు క్రొత్త పన్నులు విధించుటయే జరుగుచుండెననియు లక్షలకొలది రేటుపేయల్ల డబ్బు చెల్పించబడెననియు ఈ దినము ఇది తీర్మానించిన రేఖ జరీతలగుడ్డలైన, రత్నపుటుంగరముల వైనగూడ పన్ను విధింపబడగలదనియు చెప్పుచు సభ్యులు తమవ్యక్తభమును మార్చుకొనవలసినదిగా కోరుచు ముగించిరి.

నరేశమొదలియారుగారు:—పట్టణేతరవాసులలో అనేకులు మదరాసువచ్చుట యన మహద్భాగ్యముగా నెంచెదరనియు, మదరాసు అంతగా వారి నాకర్షించుననియు, కొన్ని సంవత్సరములక్రితము ఉన్న మదరాసుకును ప్రస్తుతము చాల మార్పు గలదనియు, మదరాసు అన్నివిషయములందు ను ముందు నడచుచున్నదనియు, ప్రస్తుత మున్న నగరపాలకసంఘసభ్యులు వెనుకటిసభ్యుల కన్న ను ముందు రావోపువారికన్న ను మిన్నయైనవారనియు పల్కిరి.

డాక్టరు అతీర్వాద నాథుగారు అడ్వోకేటుజనరలు గారి సలహా తీసికొనునంతదనుక చర్చను ఆపవలయు నని కోరిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

శనివారమున జరుగబోవు కార్పొరేషన్ ఎన్నికల సంబంధమున, కాంగ్రెసుపక్షము తరపున రాయపురము డివిజను నుండి పోటీ జేయుచున్న వారిల్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరుచుటకుగాను నిన్నసాయంత్రము, రాయపురము ట్రాము టెర్మినసువద్ద వోటర్లసభ జరిగెను. వర్షముగురియుచున్నను చాలమంది హాజరై సభముగియువరకును నుండిరి.

శ్రీమన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షతవహించి యుపన్యసింపుచు ఈఎన్నికలందు కాంగ్రెసుప్రతినిధులను పంపి నదెడలకార్పొరేషన్ మయొక్క వ్యవహారములు చాలవరకు మారుననినడిచిరి. ఎన్నికలందునిలచుచున్న వారు గాంధీమహాత్ముని నిజమనుచరులు గారనిజన్మి సుపక్షమువారి ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు తమకును మహాత్మునకును భేదము లున్నవిషయము నిజమే కాని అట్టి భేదాభిప్రాయము మొక్క శాసనసభలలో ప్రవేశించు విషయమునందు మాత్రమే. మిగిలినవిషయములం దెట్టి భేదమును లేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు చాలవరకు మహాత్మునే యనుసరించుచున్నారు. జన్మిసపక్షమువారు మహాత్మునే విషయమునందును అనుసరింపకుండుట యేగాక మహాత్ముని ఆతనియనుచరులనుగూడ కారాగృహబద్ధుల నొనర్చుటకు ప్రోత్సహించిరి. అట్టివారు ముక్కు నాక్షేపింపజూచుట పరిహాసాద్రవము. స్థానిక సంఘములను, పురపాలక సంఘములను నశపరుచుకొనుటయందు కాంగ్రెసునం దన్నిప్రత్యములవారునుగూడ నేకీభవించి యేయున్నారు.

తరువాత ఆయ్యంగారు, కాంగ్రెసు పక్షమువారు కార్పొరేషన్ నం దవలంబించు కార్యక్రమమును జదివి సభ్యులకు బాగుగవివరించి, ఈ కార్యక్రమము, నగరమును అల్లకల్లోల మొనర్చునట్టిది గాదనియు నుడిచిరి. జన్మిసపక్షమువారిచే బలపరుపబడిన మాంబలము స్త్రీము, ధనికులకు మాత్ర ముపయోగపడు స్త్రీము. కాంగ్రెసుపక్షమువారిని ప్రతినిధులుగాపంపుచో వీరదలకును, భాగ్యవంతులకునుగూడ సరి సమానముగ నుపయోగకరమగు విధమున ధనమును చెల్పించెదరు. ప్రస్తుతము సాగింపబడుచున్న భూమిక్రిందుగా మురుగుకాలుల నేర్పాటుజేయుపద్ధతిని తీవ్రముగ ఖండించుచు చెన్నపురిలోని నులేరియా మొదలగు జ్వరముల కిడియో కాణమునియు, ఈపద్ధతి తలదోకముల కుపకరించును గాని, ఉష్ణప్రదేశముల కుపకరింపదనియు నుడిచిరి. కార్పొరేషన్ నందు చాల అమితవ్యయము జరుగుచున్నది. దానిని తగ్గించి, పురపాలనయం దభివృద్ధుల నొనర్చుటకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు ప్రసన్నులైచెదరే గాని క్రొత్త పన్ను విధించుట కెంతమాత్రమును అంగీకరింపదు.

తరువాత వి. చక్రరయ్య బెట్టిగారు వ్యాసరావు, శింగారవేలు బెట్టిగార్లు వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారికి వోటుల నొసగవలసినదని యుద్బోధించుచు నుపన్యసించిరి.

వంగర్యాషమున బాంబులు

చేయుట

ఏడుగురిని అరెస్టుచేసిరి

కామిజామండలమున యిటీవల చాలబందిపోటులను చేసినవారిని ఏడుగురిని చాందుపూరు పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి. వారిలో నొకనిని బాంబులను జేయుచుండగా పట్టుకొనిరి.

(అ. వె.)

అధ్యక్షుడు:—అరునదిరూప్యములు చెచ్చించుట యనునది పట్టణేతరులు వచ్చి మదరాసు సౌకర్యముల ననుభవించుట కన్న ఎక్కువైన విషయముగాదు. ప్రజలందరు రెండింతలమాదింతల రైలువ్యయములతో తలమునిగి యుండ, ఇట్టితరీ క్రొత్త పన్ను విధింపవలసినసమయ మిది కాదనిరి.

శ్రీరాములు నాయుడుగారు వోట్లు తీసికొనవలె ననిరి. సభ్యులసమృతిమీద పదవ మార్పు చేయబడినతీర్మానము వోటుకు పెట్టుబడినది 14 మంది సభ్యులు తీర్మానపక్షమునను నలుగురు వ్యతిరేకముగను సమృతుల నొసంగిరి.

టి. వరదరాజులు నాయుడుగారి తీర్మానము మార్పుతో (అమెండుమెంటుతో) జయించినట్లు తెలుపబడినది. సభ 6.40 లకు ముగిసినది.

కలకత్తా జాబు

(ప్రత్యేకవిలేఖరినుండి)

వంగరాష్ట్రమున ద్వంద్వప్రభుత్వపుగతి

సెప్టెంబరు 1:— వంగదేశమున ద్వంద్వప్రభుత్వము ద్వంసము చేయబడినది. దేశబంధు దాసుగారి ప్రయత్నములు తుదకు ఫలించినవి. ఆగష్టునెల 27 తేదీ వంగదేశవారమునాడు మంత్రుల జీతముల గురించి వంగరాష్ట్రశాసనసభలో నొకతీర్మానమును ప్రభుత్వపు తరపున తేబడినది. ఇదివర కొకసారి యీ శాసనసభలోనే మంత్రులకు జీతమివ్వరాదని తీర్మానింపబడినది. ఇప్పుడుకూడ శాసనసభలో నాప్రభుత్వతీర్మాన మోడిపోయినది. 68 సభ్యులు యీతీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగాను 66 మంది అనుకూలముగాను సమ్మతుల నొసంగిరి. గవర్నరుగారి యజ్ఞప్రకారము శాసనసభ లాపివేయబడినది. ప్రజాయత్తశాఖను ప్రభుత్వమువారు చేసినది. దాసుగారి ప్రయత్నములు కొండనుత్రవ్వి యెలుకనువట్టినట్లు ద్వంద్వప్రభుత్వమును అంతరింపజేయుట కక్కర్తవచ్చినది. కాని యీద్వంద్వ ప్రభుత్వమైనను నిర్మాణముగా సంతరించినదనియు దీనికి పునర్నవీణనియు యిప్పుడు చెప్పటకు వీలులేదు. ఎవన వంగదేశపుశాసనసభ్యులకు కొందరికి ద్వంద్వప్రభుత్వముమీద నభిమానము కలదు. సంస్కరణములములమున స్వపరిపాలనము సంపాదించవలెనని చారినంకల్పము. ఈతరగతిలోచేరిన మితవాదసభ్యులకూడ స్వరాజ్యపక్షమువారితో కలిసి మంత్రుల జీతముల తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా సమ్మతులనిచ్చిరి. కారణమేమన వారికి ప్రస్తుతముండే మంత్రులయందు నమ్మకము లేకపోవుటయేకాని సంస్కరణములు, శాసనసభలు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము అక్కర్తలేకాదు. కాబట్టి అట్టివారందరు నొకపక్షముగామారి వారిలో ముగ్గురు గవర్నరుగారిచేత మంత్రులుగా నియమింపజేసి కొని ద్వంద్వప్రభుత్వమునకు తిరిగి జీవనాధారము నొసంగజేసెడియుద్దేశముతో నున్నారు. బహుశా వారి ప్రయత్నములు ఫలించవచ్చును. వారికోరికలు కొనసాగవచ్చును. అట్టితర మరల స్వరాజ్యపక్షమునకును ప్రభుత్వమునకును శాసనసభలలో నొకటి యుద్ధములు పుట్టును. మధ్యరాష్ట్రములోవలె యిచ్చట స్వరాజ్యపక్షసభ్యు లధికసంఖ్యాకులుగ లేని కారణమున లిట్టనుప్రభువు ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకు పునర్నివేషమిడ నిచ్చగింపవచ్చును. ఏమిజరుగునో కొద్దికాలములో తెలియగలదు. కాని యేదియైతే దాసుగారి వంగరాష్ట్రపు శాసనసభ స్వరాజ్యమే తక్కు యిటువంటి సంస్కరణములు ప్రజలను సంతోషపరుపలేవనియు స్పష్టపరచినది.

స్వరాజ్యపక్షమువారి ముఖ్యవిధి

వంగరాష్ట్రమున శాసనసభల ఆందోళనము యిప్పుడు చల్లారిచింది. కాబట్టి స్వరాజ్యపక్షమువారు ఇకనైనను నిర్మాణకార్యక్రమమును ద్విగుణీకృత్యోత్సాహముతో కొనసాగించిన బాగుండును. దాసుగారిపత్రికయగు “ఫార్వర్డ్” 29 తేదీపత్రికలో ప్రధానవ్యాసమున వ్రాయుచు బ్రిటిషువస్తుబహిష్కరణమును వెంటనే ప్రారంభించి పనిచేయవలెనని హెచ్చరించినది. వంగదేశపు స్వరాజ్యపక్షమువారు గాంధీమహాత్మునినిర్మాణకార్యక్రమమున కెంతవరకు తోడ్పడెదరో మునుందుమాడవలసి యున్నది.

దాసుగారి యింగ్లండుపయనము

దాసుగారి యింగ్లండుప్రయాణముగురించి “స్ట్రీటు మేను” పత్రికావిలేఖరి లండనునుండి యొకతెలిపింపెను. అందు దాసుగారు మనదేశమునకు జొమియిన ప్రపత్తి 25.30 సంవత్సరములలోగా యాయవలసినదనియు, ఇప్పుడు తక్షణము వంగ, బొంబాయి, సంయుక్త, చెన్నరాష్ట్రములందు సంపూర్ణప్రజాప్రభుత్వము నెలకొల్పవలసినదనియు మొదలయిన విషయముల గురించి ఇండియామంత్రిగారితోను తక్కినవారితోను మాట్లాడుటకు యిగ్లాండు పోయెదరని యున్నది. ఇప్పుడుగాని బ్రిటిషువారు దాసుగారి యుద్దేశ్యముల ప్రకారము నడచుకొనని యెడల సంపూర్ణస్వతంత్ర్య లేచ్చ యిండియాదేశమున రగుల్కొని అరాచకముకూడ సంభవింపగలదని దాసుగారి యుద్దేశమనియు కూడ ఆతంతుయందు గలదు. పైనివ్రాసినదానికి తార్కాణముగా నిన్ను దేశబంధుదాసుగారు ఒకకలకత్తాపత్రికాప్రతినిధితో వారీతనిచెప్పిరి. స్వరక్షణయు స్వపరిపాలనమును ఒక్కమారు జరుగవలెనని బ్రిటిషువారన్నను, స్వపరిపాలనమునకు వెనుకంజ వేయకూడదని దాసుగారు నుడిచిరి. ఎంతకాలములో దాసుగారి యుద్దేశములు కార్యాచరణములోనికి రావలెనని యడుగ

కాలపరిమితి యిప్పుడు నిర్ణయింపవీలులేదనియు, అయ్యది దేశపరిస్థితులను బట్టియుండు ననియు దాసుగారు జవాబుచెప్పిరి. స్వరాజ్యపక్షపు ముందుకార్యక్రమమును గురించి ప్రశ్నింప శాసనోల్లంఘన మనవసరమనియు, తమపక్షమువారు మొదట ఎన్నికదార్లకు తరువాత ప్రజాసమూహమునకు ప్రచారమునల్పి బోధ చేయుదు రనియు, రెండేండ్ల తరువాత రాజీవు ఎన్నికలలో ప్రతిరాష్ట్రమున స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలయందు అధికసంఖ్యాకులుగా ప్రవేశించి ఈ శాసనసభములమున పరిపాలన జరుగకుండ చేయుదురని దాసుగారు చెప్పిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి శాంతియుతమైన కార్యక్రమముప్రకారము స్వరాజ్యము రానియెడల దేశమున దౌర్జన్యము, అరాచకము తప్పక సంభవించుననియుకూడదాసుగారు నుడిచిరి. ప్రజలు సంస్కరణముల మూలమున వేగముగా స్వపరిపాలనమును పొందనియెడల నిరాశాపరులై దౌర్జన్యమునకు తక్కువ గడంగుదురనియు, ప్రభుత్వమువారు దీనిని చక్కగా గ్రహింపవలెననియు దాసుగారు నొక్కి వక్కాణించిరి. నిర్మాణకార్యక్రమము గురించి ఏమియు చెప్పకపోవుట చాల విచారకరము.

ఈసమయమున దాసుగారు మనదేశము వీడి యింగ్లండు పోవుట లాభకరము గాదని తోచెడిని. లేదనిప్రభుత్వము యీ సంవత్సరాంతములోగా అంతమొందు ననుటకు సందియములేదు. రాజీవు ఎన్నికలలో ఏపక్షమువారు జయమును పొందుదురో నిర్ణయింప వీలులేదు. అదియునుగాక ప్రస్తుతము లేబరుపక్షపు మంత్రు లేవిధమైన మార్పులు యిండియాప్రభుత్వమందు చేయ నుద్దేశింప లేదనియు, అట్టియుద్దేశము వాటినున్నను కొనసాగదనియు మనకు పూర్తిగా స్పష్టమయ్యెను. ఈకారణములవలన దాసుగారు యింగ్లాండునకు పోయి అచ్చటి ప్రభుత్వముతో సంప్రదించినను యేవిధమైన లాభమును గలుగనేరదు. డాక్టరు ఆసి బిసెంటుగారి రాయబారమువలనే నిష్ఫలముగునని దృఢముగా చెప్పవచ్చును.

లిట్టనుప్రభువుగారి దూషణ

లిట్టనుప్రభువు యీసమస్య దృక్పాలో మూలబాధుడు మనదేశపుస్త్రీలను దూషించినట్లు యిదివరకే చదువరులకు తెలిసియున్నది. దేశ మెల్లడల సభిములమునను పత్రికాముఖమునను మనదేశస్థులు తమ క్రోధమును వెలిబుచ్చుచు లిట్టనుప్రభువు వంటివారు గవర్నరులుగా నుండకూడదనియును, ప్రభువువారు తాము చేసిన దోషమునకు తుచాపని కోరుకొనవలసి యుండుననియు తీర్మానించిరి. కాని చాలదినములవరకును ప్రభువుగారు చలించలేదు. ఏమి జరుగునో గడ్డపై కూర్చొని చూచుచుండిరి. కాని అంతకంతకు దేశమున క్రోధము అధికమగుచుండెను. ఇంతలో నొకనాడు రవీంద్రనాథటాగుారు కవీంద్రుడు ఈవిషయము గురించి తమకు వ్రాసిన యుత్తరమును దానికి గవర్నరుగారిచ్చిన జవాబును యిచ్చట పత్రికలు ప్రచురించినవి. అందు లిట్టనుప్రభువు తుచాపని కోరుటకు బదులుగా “మీదేశస్థులకు నామాటలు సరిగా నర్థము కాలేదనియు, యిండియా స్త్రీలు అనుదానికిని యిండియా యొక్క స్త్రీలు అనుదానికిని చాల వ్యత్యాసము గలదనియు, తాను యిండియా స్త్రీలు అంటి ననియు” వ్రాసెను. ఇండియాస్త్రీలు ఆనగా యిండియాలో ఉండుకొన్న కొంతమంది స్త్రీలు అని గవర్నరుగారు అర్థము చెప్పిరి. లిట్టనుప్రభువు తీసిన సారాంశమున కిచ్చటి ప్రజల్లె నత్యాశ్చర్యపడిరి. అంగ్లొయిండియను పత్రికలు అత్యానందమును పొంది ప్రభువువారి తెలివితేటలను పొగడినవి.

ఇదియిట్లుండగా మొన్న 28 తేదీని యిచ్చట నొక దేశభాషాపత్రికయగు “ఆనందజుబారు పత్రిక” ఒక వింతయగు వార్త ప్రచురించినది. లిట్టనుప్రభువుయొక్క కార్యదర్శిగారును పూర్వము మంత్రిగానున్న ఫహల్ హుగానును కలిసి రెండు ఉత్తరములు వ్రాసిరట. అందు ఒకటి గవర్నరుగారికి ఎవరో వ్రాసినట్లు, రెండవది గవర్నరుగారు జవాబుఇచ్చినట్లు తయారు చేసిరట. తరువాత ఎవరోనల్లరెదుగురు పెద్దమునుష్యులగద్దపొయి మీరు గవర్నరుగారికి ఈపుత్తరము వ్రాసినట్లు సమ్మతించుటదని హామీ మొదలయినవారు కోరిరట. కాని ఎవరును దానికి యొప్పు కొనలేదట. తరువాత తాగురు కవీంద్రుని తాను వ్రాసినట్లు ఒడంబడుడని బ్రతిమాలిరట. గాని కవీంద్రుడు మొదట సమ్మతించలేదట. తరువాత ప్రభుత్వమందిరమునకు తాగురుగారిని పిలిపించి అక్కడ నలుగురు మాట్లాడుకొనిన తరువాత తాగురు కవీంద్రుడు తాను గవర్నరుగారికి తదితరులచే తయారుచేయబడిన ఉత్తరము వ్రాసినట్లు సమ్మతించెనట. తక్షణమే ఈరెండుజాబులును ప్రభుత్వమందిరమునుండియే వార్తాపత్రికలకు పంపిరనియు తాగురు కవీంద్రుడు జాబును వ్రాయలేదనియు మీద చెప్పిన ఆనంతరజారు పత్రిక ప్రకటించినది. ఇందు యెంత సత్యమున్నదో యిప్పటికి తెలియలేదు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 5-వ తేదీ శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు			
దనియాలు బా 1-కి రు 30.0.0	మొదలు	42.0.0	వజరు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు	
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి	రు	14.0.0	14.8.0
నెల్లూరివి ,, డిటా	,,	16.8.0	17.0.0
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి	,,	16.8.0	17.0.0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8.12.0	9.0.0
నువ్వులు ,,	,,	20.0.0	22.0.0
(2) వస్త్రధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు	11.0.0	రు 12.0.0
సెనగలు ,, డిటా	,,	12.4.0	12.8.0
పెసలు ,, డిటా	,,	12.12.0	13.0.0
మినుములు ,, డిటా	,,	13.0.0	15.4.0
ఉలవలు ర 164 ,,	,,	9.4.0	11.4.0
(3) నూనె వస్తువులు			
నువ్వులనూనె బా 1-కి	రు	170.0.0	175.0.0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14.0.0	26.0.0
కొండాపురం వేరుసెనగవస్త్రబా 1-కి	,,	60.0.0	62.0.0
ఇతరప్రదేశము ,,	,,	55.0.0	58.0.0
వేరుసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 148	మిషణనూనె	136	
ఆముదమునూనె బా 1-కి	రు	190.0.0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి	రు	205.0.0	210.0.0
కురపసుపు ,,	రు	140.0.0	160.0.0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి రు 105.0.0		140.0.0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45,		50	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	రు	60,	70
బెల్లము బా 1-కి	రు	35.0.0	60.0.0
చింతపండు బా 1-కి	రు	30.0.0	49.0.0
(5) ఇనుము			
బుట్టారకంబా 1-కి ప	రు	32.0.0	32.8.0
చదరం ,,	,,	32.0.0	36.0.0
రవుండు ,,	,,	32.0.0	36.0.0
(6) లోహములు			
వెండి 100 తులంకు	రు	78.0.0	81.12.0
బంగారము, తులము 1-కి	రు	24.2.0	24.10.0
సవరను 1-కి		15.6.0	
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	265.0.0	270.0.0
రాగి డిటా	రు	30.0.0	305.0.0
అస్కాచక్కెర బా 1-కి	రు	40.4.0	40.8.0
(7) రంగులు అలిజరై ను			
అవుకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు	రు	78.0.0	
తొట్టికృష్ణుడు డిటా		,,	
సింహం డిటా		,,	
గుర్రం డిటా		,,	
(8) దూది			
బోండా వెట్టు బారువ 1-కి	రు	320.0.0	
(9) నూలు			
కోయంబుత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	రు	9.12.0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	8.7.0	
పుల్లూరు జేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	రు	8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	9.3.0	
డిటా నెం 14 డిటా	రు	10.2.0	
హోలాపూరు నెం 20	రు	12.3.0	
జపాన్ నెం 20	రు	12.4.0	
,, ,, 40 ఏ లేబిలు అయినను	రు	15.12.0	
గోకాకు నెం 12½	రు	8.15.0	
వడ్డాక్ నెం 24½	రు	12.4.0	

కలరా మూత్రలు

దబ్బి 1-కి 12 మూత్రాలు నెం రు 0.6-0.0.
కలరా వ్యాధిని ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము.
కలరా తగిన వెంటనే చురుచు తినుట అవశ్యకము.
అన్యతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

గాంధీ పూజానిధి

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము బందరు
1-8-24 మొదలు 31-8-24 వరకు వసూళ్లు

శ్రేణు	ఉరు	వసూలైనవంతు
శ్రీ శింగరాజు జ్ఞానప్రసాదాచార్యులు బందరు		1.0-0
యార్లగడ్డ సూర్యనారాయణాచార్య	"	15.0-0
వేమూరి సావిత్రమ్మ	"	1.0-0
కోలవెన్న రాజ్యలక్ష్మమ్మ	"	2.0-0
రాజా వాసిరెడ్డి త్రిపురసుందరమ్మ	"	1.0-0
జల్లు రంగనాయకమ్మ	"	1.0-0
చిట్టారు నరసమ్మ	"	2.0-0
బొల్లిన లక్ష్మీనరసమ్మ	"	15.0-0
పుర్రేపు వరలక్ష్మమ్మ	"	5.0-0
బోడి ప్రయాగమ్మ	"	0.2-0
కానూరి రామశేషయ్య	కవులవరము	5.0-0
పర్వతేశ్వరి నారాయణరావు	"	15.0-0
వడ్లమాడి చంద్రయ్య, కోమరై		
వివాహసందర్శమున	"	4.0-0
నిమ్మగడ్డ వెంకటరంగయ్యగారు		
సా. తిమిరసే మకాం కవులవరం		
వివాహసందర్శమున	"	4.0-0
బొబ్బా వెంకటశేషయ్య	"	15.0-0
నల్లరా భద్రయ్య	"	1.0-0
కానూరి వెంకటసుబ్బయ్య	"	5.0-0
వడ్లమాడి శేషయ్య	"	2.0-0
కానూరి సత్యనాథయ్యగారి కు		
కృష్ణయ్య	"	5.0-0
కానూరి నారాయణమూర్తి	"	15.0-0
బొబ్బా కోటయ్య	"	25.0-0
కానూరి శేషయ్య	"	2.0-0
కానూరి కోటయ్య	"	5.0-0
చెరుకువాడ వెంకటనరసింహం	"	25.0-0
నాదెళ్ల రామయ్య	"	8.0-0
గుడిమెళ్ల వరదాచార్యులు	చిట్టిగూడూరు	20.0-0
అన్నే పిచ్చయ	వెమ్మూరు	4.0-0
చలసాని వెంకటరత్నము	పసుమర్రు	50.0-0
సోమూరి రామయ్య	"	2.0-0
కాజ వెంకట్రామయ్య	"	15.0-0
ఒక అభిమాని	అడ్డాడ	25.0-0
అద్దుమిల్లి అశ్వత్థనారాయణ	గుడ్లవల్లేరు	20.0-0
గుమ్మడి వెంకయ్య	"	2.0-0
చాపరాల శేషయ్య	"	4.0-0
" పెదబసవయ్య	"	2.0-0
కోసరాజ వెంకటసుబ్బయ్య	"	5.0-0
పొట్లూరి రాఘవయ్య	"	5.0-0
" నరసయ్య	"	2.0-0
" వెంకయ్య	"	35.0-0
చాపరాల వీరభద్రుడు	"	3.0-0
గుడ్లవల్లేటి వెంకటరత్నం	"	10.0-0
చాపరాల జన్నయ్య	"	2.0-0
అద్దుమిల్లి సుబ్బయ్య	"	2.0-0
చాపరాల వెంకటనరసయ్య	చంద్రాపల్లి	20.0-0
జాస్తి వెంకట్రామయ్య	"	15.0-0
అద్దుమిల్లి భూపతిరాయుడు	"	3.0-0
వీరప నని సోమయ్య	వానపాపల	10.0-0
కోదాలి రామకోటయ్య	"	4.0-0
నూరపనేని వీరయ్య	"	10.0-0
" వీరభద్రయ్య	"	100.0-0
పాలడుగు వీరభద్రయ్య	చెంట్లప్రగడ	5.0-0
వి. ఆర్. ఆర్. చలసాని	"	2.8-0
త్రిపురనేని రామకృష్ణులు	అంగలూరు	1.0-0
" మాధవరాయుడు	"	1.0-0
పొలసాని సీతారామస్వామి	చేతవోలు	30.0-0
అద్దుమిల్లి రామయ్య కు వెంకటరత్నం	కోడూరు	4.0-0
వల్లభానీ సూర్యనారాయణ	"	1.0-0
అద్దుమిల్లి వరదయ్య	"	1.8-0
వల్లభానీ రామస్వామి	"	2.0-0

అద్దుమిల్లి నాగయ్య	కోడూరు	2.0-0
" అంకినీడు	"	0.8-0
చాపరాల రామస్వామి	"	1.0-0
యెన్నేని వెంకటగోపాలాచార్యులు	"	25.0-0
తాతినేనిధనంజయ్యుడు	"	4.0-0
అద్దుమిల్లి పురుషోత్తము	"	4.0-0
అద్దుమిల్లి పెరుమాళ్లు	"	0.8-0
పొలవరపు దాసయ్య	"	4.0-0
వలూరుపల్లి అంకినీడు	"	2.0-0
అద్దుమిల్లి సుబ్బయ్య	"	2.0-0
అద్దుమిల్లి అంజయ్య	"	2.0-0
కానూరి భూర్జయ్య	"	2.0-0
కానూరి గిరయ్య	"	1.0-0
ఘంటసాల పాపయ్య	"	1.0-0
నూరపనేని ఉమామహేశ్వరరావు	"	1.0-0
అద్దుమిల్లి జానకిరామయ్య	"	2.0-0
అద్దుమిల్లి బ్రహ్మయ్య	"	4.0-0
అద్దుమిల్లి తిరుపతిరాయుడు	వండివాడ	5.0-0
అద్దుమిల్లి లక్ష్మయ్య	"	1.0-0
ఒక అభిమాని	"	5.0-0
విద్యాన్ మోరంపూడి వెంకట్రాజు	"	1.0-0
నేతి వీరరాఘవరావు	"	1.0-0
దాసరి వెంకట్రామయ్య	"	5.0-0
ఈడ్డుగంటి సుబ్బయ్య	"	5.0-0
ఈడ్డుగంటి బసవయ్య	"	3.0-0
అద్దుమిల్లి సుందరామయ్య	"	10.0-0
వీరమాచనేని అచ్చయ్య	"	4.0-0
కలగర లక్ష్మయ్య, వివాహకట్నం	"	8.0-0
కామినేని లక్ష్మీనారాయణ	"	1.0-0
గన్నే తిరుపతిరాయుడు, వివాహకట్నం	"	1.0-0
బొప్పన పిచ్చయ్య, వివాహకట్నము	"	4.0-0
వేమలపల్లి సుబ్బయ్య	"	5.0-0
వేమలపల్లి బసవయ్య	"	5.0-0
వేమలపల్లి రత్నము	"	5.0-0
కోనేరు అంకయ్య	"	1.0-0
అద్దుమిల్లి గంగయ్య	"	5.0-0
శ్రీ కోడండరామస్వామి	"	2.0-0
లక్కరాజు అప్పలస్వామి	"	1.0-0
భూమా పిచ్చయ్య	"	0.8-0
వెనుగొండ నాగభూషణము	"	1.0-0
మూలూరు వెంకటాద్రి	వండివాడ	1.0-0
కొండవల్లి రామిరెడ్డి	"	4.0-0
మరిరెడ్డి జ్యోతిరెడ్డి	"	2.0-0
కోరకరణం లక్ష్మీనారాయణ	"	1.0-0
ఒక మిత్రుడు	పెయ్యేరు	12.0-0
చాపరాల సత్యనారాయణ	గురజ	25.0-0
కోడూరు వెంకటశేషయ్య	ముడిసేపల్లి	20.0-0
చరకతంతువస్త్రనిలయము	వడ్లమన్నాడు	15.0-0
అభిమాని	"	5.0-0
గూడూరు మల్లయ్య	"	2.0-0
ఒక అభిమాని	"	1.0-0
ఒక అభిమాని	"	0.4-0
రెండుచింతల యజ్ఞ నారాయణ	"	1.0-0
ఒక అభిమాని	గురుగండగుంట	4.0-0
చేకాభిమాని	"	1.0-0
అభిమాని	"	2.0-0
కోమరవోలు పాపయ్య	"	1.0-0
చెన్నూరు వెంకటసుబ్బారావు	చెన్నూరు	1.0-0
మాపులేటి పెదసీతారామరాజు	"	1.0-0
యర్రంకెట్టి గంగయ్య	"	1.0-0
ఉప్పల వెంకటేశము	"	1.0-0
పర్వతనేని అంజనేయలు	మాశిల్ల	20.0-0
కాజ రామయ్య	"	1.0-0
పొట్లూరి కృష్ణయ్య	"	1.0-0
చలసాని సుబ్బయ్య	"	4.0-0
పర్వతనేని గోపాలకృష్ణయ్య	"	25.0-0
వీన్నమనేని బ్రహ్మయ్య	"	4.0-0
వీన్నమనేని తిరుపతియ్య	"	20.0-0
కోనేరు భాషయ్య	"	2.0-0

దేశభాషావిద్యావిధానకమిటీ

రంగూను, సెప్టెంబరు 1:— దేశభాషాలో విద్యగల అభివృద్ధి
సాధక బాధకము లన్నియును ఆలోచించి విధానములు
బర్మాగవర్న మెంటువారిచే నియమింపబడిన ప్రభుత్వమువారి
రిపోర్టు ప్రయోగింపబడినది. ఆచరణలోనున్న విద్యావిధానము
లోను, బడిపంతులనుగురించిన పెక్కుమార్పులు చేయవలయు
నని రిపోర్టు నూచించుచున్నది. సన్యాసులకు రొక్కముగా
గాని వస్త్రధారణమునగాని వారు కోయరీలని బత్యమిచ్చుట,
ప్రావిడెంటుపండు ఏర్పాటుచేయుట, క్రొత్తపరిమితిని శీత
ములు ఏర్పాటుచేయుట, మోల్కేనుగవర్న మెంటు మార్పులు
పాఠశాలకు బాలికలకుకూడపాఠ్య చదువులనుటకు సమర్థము
ములు చేయుట, సన్యాసులకు బోధనాభ్యసనపాఠములను మాని
చేయుట, బాలరకును బాలికలకును ప్రత్యేకముగా రెండు
పాఠశాలలను నిర్మించుట మొదలగు పెక్కు విధములు రిపోర్టులో
చేయబడినవి. మతపాఠశాలలను లౌకికపాఠశాలలను సమాదర
ణము జనంగుట, చేతి పనులను సాంకేతికవిద్యను ఏర్పాటు
చేయుట, బాలికలపాఠశాలలందు అధమమొక్క ఉపాధ్యాయు
రాలైన నుండుటకు నియమించుట కొన్ని ముఖ్యమార్గముల
పాఠశాలలసంఖ్యను నియమములోనుంచి తగినవోట్ల నిర్ణయ
పలయును. ఉన్నతపాఠశాలలను జిల్లాలో ప్రాముఖ్యనగరము
లందు నిర్మించినచో దేశ విద్యాభివృద్ధి నొందును.
రంగూనును మినహాయించి వాటియొక్క ప్రజాభివృద్ధి అవియే
యేర్పాటుచేసికొను స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుచు అందుల కవ్యయ
భారము గవర్న మెంటువారు భరించు మొత్తముమీద 250
కొత్త ప్రాథమిక పాఠశాలలను నియమింపవలయును.
ఈ రిపోర్టుప్రకారము 40.62 లక్షలు వెంటనే రాష్ట్రమునకు
ఖర్చు జాస్తి అగుటయేకాక 5 సంవత్సరములలో 14.9 లక్షలకు
పెరుగునని మదింపు చేయబడినది. నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య
కొన్నికొన్ని ప్రత్యేకస్థలములలో ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు
ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటవసరమనికూడ నూచింపబడినది.
పాఠములు, పరీక్ష విషయమై వెనుకటి పదియవ ఏడవ క్లాసు
లను పునరుద్ధరించి తర్వాత వాటికి సరియగు యింగ్లీషులో
ఉత్తీర్ణుడయినయెడల ఆంగ్లోవర్నాకులకు సర్టిఫికేటు కర్హ
డగును. పాఠముల విధానమునుండి తొలపని గుణపాఠములు
తొలగించి మంచి ఆనుభవ కీలులైన అయ్యవార్లను యేర్పాటు
చేయవలయును. పరీక్ష అధికారులయు విద్యాభివృద్ధికారి
యొక్కయు అధికారము తిరుగ ఆలోచింపవలయును. రిపోర్టు
లో రెండు వ్యతిరేకపు అభిప్రాయములు చెప్పబడినవి. శాధనము
వినయశీలప్రకారము మతసంబంధపాఠశాలలను గవర్న మెం
టువారియొక్క ఒప్పుకోలునుండి పరీక్ష అధికారుల బారు
నుండి తప్పించి వానికి ధనసహాయము నియమింప నిర్ణయించి దేశ
యపాఠశాలలను ప్రత్యేకముగా శాక పరీక్షాధికార వర్గములో
నుంచవలయును. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్పరేషను ఋణముతీసికొనుటకు నిశ్చయించుట		
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:— 40 లక్షలరూపాయలు యిం		
వీరియలుభ్యాంకులో అప్పటికేకొని పాఠములు తీర్చుటకు		
ను ఈసంవత్సరపునీటివసతియేర్పాటులకు ఖర్చులకు కొంత విని		
యోగింపదలచి గవర్న మెంటువారి ఆమోదముకొరకు దరఖాస్తు		
జేయుటకు కలకత్తాకార్పరేషను నిశ్చయించెను.		
చలసాని చిన వెంకట్రామయ్య	మాశిల్ల	1.0-
చలసాని వెంకటాద్రి	"	1.0-0
బొప్పన నూరయ్య	పెంజెండ్ల	1.0-0
ఒక అభిమాని	"	5 0 0
బొప్పన కనకయ్య	"	1 0 0
బబ్బు గోపాలకృష్ణయ్య	"	2 0 0
మెట్టుపల్లి లక్ష్మయ్య	"	0 2 0
ఒక అభిమాని	"	0 2 0
కోడూరు వెంకటాద్రి	"	2 0 0
మొత్తము		925 10 0
పదరు మొత్తములో 2.0-0 రెండురూపాయలు కాశీ		
నాథుని నాగేశ్వరరావుగారికి మద్రాసు పంపబడినది. మిగ		
తా తొమ్మిదివందల ఇరువదిమూడు రూపాయలు పది అక్షాలు		
మాశిల్లా కాంగ్రెసుకార్యాలయమున నిలవ యున్నది.		
కామరాజు శోభనాచలము,		
కార్యదర్శిగాను.		

ఇంపీరియలిజం కేసు

అవధి వారు క్రాసుపరీక్ష

(న్యాయమూర్తి బీసీ గారియెదుట)

ఈ దినమున హైకోర్టు సెషన్సులందు న్యాయమూర్తి బీసీ గారియెదుట ఇంపీరియలిజం కేసునందు చాదరిగారు అవధి వారు క్రాసుపరీక్షను తిరిగిసాగించెను.

అవధి వారు క్రాసుపరీక్ష చేయుట

చాదరిగారు:—నీవు నిన్ను నోకటి యీ దినమున మరియొకటి జెప్పి స్వభావము గలవాడవు గాదుగా?

ఉ:—కాదు.

ప్ర:—నిన్ను సాయంత్రము విచారణ ముగియనప్పుడేమి ప్రశ్నించితినో జ్ఞాపకమున్నదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—లెడ్డు కీపర్లు పనిచేయచుండగా, పాసింగు ఆఫీసర్లు ప్రక్కన తిరుగుచుందురా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—సామాన్యముగా మరియొక బ్యాంకువారు ఒక చెక్కు యొక్క పేజీని దెలియగోరుచు తెనిఫాన జేయుదురుగా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అదేని పాసింగు ఆఫీసరువచ్చి లెడ్డు కీపరును ఆలోచించి తిరిగి తెనిఫాన జేయును.

ఉ:—కొన్ని సమయముప్పుడు మాత్రమే పాసింగు ఆఫీసరుగూడ అట్లు పోన జేయుచుండును. అతడు లెడ్డు కీపరులతో సంప్రదించుట కొన్ని సమయములలో మాత్రమే.

ప్ర:—ఆ కొన్ని సమయములందు ముద్దాయిల సందర్శన మన నట్లు బంపబడెనా?

ఉ:—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

ప్ర:—ఈ ముద్దాయిల విషయము మినహాయించబడెనా? ఉ:—నాకు దెలియదు.

ప్ర:—సామాన్యముగా చీఫ్ అక్కౌంటెంటు ప్రతి నెలలోను లెడ్డులను చెప్పించి పరీక్షించునా, లేదా?

ఉ:—అవును. లెడ్డులలో తప్పులన్న కనుగొనుట కట్లు జేయుదురు. ఆ విషయము నాకు దెలియదు.

ప్ర:—ఆ సమయమున నెలలోని ఓవరు డ్రాఫ్టు పట్టిక గూడ పరీక్షించబడెనా.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఆ ఆకౌంరామన్న పిటిషను వచ్చినపుడు బిల్లు మానేజరు ముద్దాయిల ఖాతాపుస్తకము కొరకు కబురంపెనా?

ఉ:—అతడు నాలెడ్డుల కొరకు కబురంపలేదు. రామానుజులు లెడ్డుల కొరకు కబురంపెను.

ప్ర:—లెడ్డులను సామాన్యముగా జూచు అధికారులు ప్రతివిషయమున జూతురని చెబునగలవా?

ఉ:—వారికి గావలసిన విషయముల జూతురు. 1922 సం॥న ఫీఫు అక్కౌంటెంటు నెలసరి లెక్కలను చెక్ చేయుటకు పుస్తకముల కొరకు పంపలేదు. 1923 అట్లు జేసెను.

ప్ర:—క్రిందికోర్టులో, ముద్దాయిలతో నీవు ఫీబ్రవరి మార్చి నెలలమధ్య రెండుపర్యాయములు కలిసి మాటలాడితివని దెలిపితివి.

ఉ:—అవును. ఫీబ్రవరి నెలమధ్యలో

ప్ర:—క్రిందికోర్టులో నీవు ఫీబ్రవరి నెలాఖరునని స్పష్టముగా దెలిపితివి.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—నీవు చెప్పినది నిజమేనా? ఉ:—అప్పుడు చెప్పినది నిజమే, ఇప్పుడు చెప్పినది ఇంకను నిజము.

ప్ర:—నీవు క్రిందికోర్టులో, జనవరి నుండి ఫీబ్రవరి ఆఖరు వరకును, గల చెక్కులగురించి క్రాసుపరీక్ష జేయబడితివా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—మొదటి తూరి ముద్దాయి తో కలిసి కొనుటకు పూర్వము గూడ, అతని ఓవరు డ్రాఫ్టులను పుస్తకములో జేర్చుకుండ నెందు కంగీకరించితివో అప్పుడు చెప్పలేక పోతివా?

ఉ:—అవును. నే నిప్పుడు దానిని సవరించుకొనుచుంటిని.

ప్ర:—అవును, 1922 సం॥ జనవరి 1 తేదీ నుండి ఫీబ్రవరి 31 తేదీ వరకును, ముద్దాయిలెక్కలం దెట్టితప్పునులేదని క్రింది కోర్టులో దెలిపితివి. ఈ కోర్టులో నంతకు పూర్వముగూడ ఇద్దరు డ్రాఫ్టు పుస్తకములో జేర్చుకుండ ఓవరు డ్రాఫ్టుల నొసగబ

డెసని దెలిపితివి. ఇది కేసునందుగావించు సవరణలకు సర్దుకొనుటకా.

ఉ:—నాసాక్ష్యములో నొసగిన సవరణ సరియగు సవరణ.

ప్ర:—నీవు 1 ముద్దాయిని కలిసికొంటివని దెలిపిన కాలమును వెనుకకు జరుపుటకు నీ విప్పుడు ప్రయత్నించుచున్నావు.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అతనితో మొదట నెప్పుడు మాటలాడితివో తేదీ చెబువు.

ఉ:—ఫీబ్రవరి 4 తేదీ.

ప్ర:—క్రిందికోర్టులో ఫీబ్రవరి మాసాంతమున 1 ముద్దాయితో మాటలాడితివంటివి. ఈ కోర్టులో సవరించుకొని ఫీబ్రవరి మధ్య నంటివి. ఇప్పుడు ఫీబ్రవరి మొదట నంటివి.

ప్ర:—జనవరి 24 తేదీన రు. 1000 లకు అన్ డ్ల యర్డు చెక్కు నొకదానిని ప్యాసుజేసితివి?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—జనవరి 28 తేదీన రు. 8600 లకు రెండు చెక్కులను ప్యాసుజేసితివి. ఫీబ్రవరి 3 తేదీన రు. 5000 లకు మరియొక చెక్కును ప్యాసుజేసితివి?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అంతవరకు నీవు దుష్ప్రవర్తకుడవుగా లేదని క్రిందికోర్టులో దెలిపితివి.

ఉ:—అంతకు ముందే అయితిని.

ప్ర:—నివృత్తి నుండియో లేదని నిర్ణయించువు? ఉ:—ఫీబ్రవరి 3 వ తేదీ.

ప్ర:—అంతకు పూర్వము మొదటి ముద్దాయి నీ కెట్టి ఆశకు పురికొల్పి యుండలేదు.

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—జనవరి ఫీబ్రవరి నెలలమధ్య జరిగిన వ్యాపారముల గురించి క్రిందికోర్టులో నీవు క్రాసుపరీక్ష చేయబడినప్పుడు వీనిలో నొక్క చెక్కునైనను ఓవరు డ్రాఫ్టు పుస్తకములో జేర్చలేదని తెలిపితివి.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—మొదటి పర్యాయము 1 ముద్దాయితో గలసి కొనినతరువాత నాతని చెక్కులను వెంటనే సరిగా చెల్లించుచుంటివని క్రిందికోర్టులో నుడిపితివి.

ఉ:—నా జ్ఞాపకమునుండి అట్లు చెప్పితిని.

ప్ర:—ఆ సాక్ష్యమును నీవు తరువాత సరిజేసికొనలేదు. ఉ:—లెక్కల పుస్తకములో జూచినతరువాత సవరించుకొంటిని.

ప్ర:—నీవు మొదట చెప్పినకాథనే బలపరుచుచున్నయెడల, ప్రాసిక్యూషను నుండింటివని సవరణల కభ్యంతరము గలుగునని అట్లు సర్దుకొంటి వనుకొనవచ్చునా?

ఉ:—నా కది యర్థమగుట లేదు.

ప్ర:—క్రింది కోర్టులో ఫీబ్రవరి మాసాంతమువరకు నీలో నెట్టి ఆశయును ముద్దాయిలు ప్రోత్సహించలేదని దెలిపితి. అంతకు పూర్వముగూడ నీవు వారి ఓవరు డ్రాఫ్టులను కంగీకరించితివి. ఈ విషయమున ప్రాసిక్యూషనువారి ఆరోపణల బలపరుచుటకుగాను బుద్ధి పూర్వముగ నిట్లు జేరొక విధము గలెలుపుచున్నదియు లేనదియు జూరియును, న్యాయమూర్తియు ఆలోచించెదరు. ఇప్పుడైనను పైయుద్దేశముతో నీ విమర్శన నొసర్పితివని తలంచుటకు వీలుగలదా?

ఉ:—కలదు.

ప్ర:—ఇట్లు సాక్ష్యమును మార్చుటకు గురించి పోలీసువారిలో సంప్రదించితివా?

ఉ:—సామాన్యముగా నీ విషయమునుగురించి లోతుగా చర్చించుకొంటివి. అంతియేగాని ఎట్టి సంప్రదింపును జరుగలేదు.

ప్ర:—నేను చెప్పెడిదేమనగా నీ వింతవరకే ప్రాపములో చాల కూరుకొని పోతివని. 1921 సం॥న ముద్దాయి ఓవరు డ్రాఫ్టులను పుస్తకములో జేర్చకయే చెల్లించుచుండిరా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—మా బ్యాంకులోని ఆచారమును బట్టి భారతీయ విభాగమునకు సంబంధించినంతవరకు బిల్లు మానేజరుచే నంగీకరింపబడిన చెక్కును లెడ్డు కీపరులు చెల్లించి వే నెదరు? ఈ విషయమున నిన్ను, క్రిందికోర్టులోను అంగీకరించితిరి.

ఉ:—కొన్ని సందర్భములలో.

ప్ర:—నిన్ను నీవు దీనికెట్టి విశేషమును జేర్చలేదు. ఉ:—నిన్ను దీర్ఘముగ వివరించితిని. నిన్ను నేను చెప్పినది కొంతవరకు నిజము, కొంతవరకు సరిగాదు.

ప్ర:—నిన్ను, లెడ్డు కీపర్లు చెక్కులను ప్యాసుజేయుటకు సంపూర్ణాధికారము గలదని క్రిందికోర్టు స్టేటు మెంటులో దెలిపితివి. నీ స్టేటు మెంటు నెన్ని మార్లు జరుపుకొంటివి.

ఉ:—ఒకటి రెండు మార్లు మాత్రమే.

ప్ర:—ఇటీవల నెన్ని మార్లు జరిపితివి.

ఉ:—ప్రతిదినము చదువుచుండెడివాడను.

ప్ర:—రాత్రి సమయములలో నెన్ని మార్లు బదిలెజేవాడవు.

ఉ:—నాకితర పనులుగూడ గలవు.

ప్ర:—అవును నీ పనులు ముగినసినతరువాత గల వ్యవధి నంతకు సాక్ష్యమును జరుపుటకు వసయోగించెడివాడవు.

ఉ:—దానిని చదువుచు, నాలోచించుచు నుండెడివాడను.

ప్ర:—దానినిగురించి పోలీసువారిలో నాలోచించుచుండెడివాడవు.

ఉ:—ఈ విషయ మేగదు.

ప్ర:—అవును. నీ మాంగనీకు వ్యాపారమునుగురించి గూడాను.

చాదరిగారు:—నీచే ప్యాసు చేయబడిన చెక్కులకు పై అధికారు లెవ్వరు నాక్షేపించుటలేదని దెలిపితివి.

ఉ:—అవును.

రెండవ ముద్దాయి ఖాతా

ప్ర:—ముద్దాయికి 1922 ఏప్రిలు 2 తేదీన 40 వేల వరకు బాకీ నొసగుటకు కనుమతించబడెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఆదినమున ముద్దాయి బాకీ మొత్తము రు. 2000 లు బిల్లు మానేజరే ఖాతాలో డి. 20000 అని వ్రాసెను. అనగా బాకీయని యర్థము.

ఉ:—ఆ మొత్తము ముద్దాయి నుండి రావలెనని యర్థము.

ప్ర:—1922 ఏప్రిలు తేదీన, ఈ ఋణమునొసగుటకును మతించినపుడు బిల్లు మానేజరును, క్రికెటరును, ఆలెనియొక్క ఖాతాను పరీక్షించి యుందురు. అప్పుడు ముద్దాయి యొక్క ఓవరు డ్రాఫ్టులనుగురించి వారికి దెలియుండవలెను.

ఉ:—అవును.

తరువాత క్రాసు పరీక్ష జేయుచు ముద్దాయి సామాన్యముగా నెప్పుడును అనుమతించబడిన మొత్తకంటె నెక్కువ మొత్తమును దీసికొనుచుండెననియు ఆవిషయము కార్యదర్శికి గాని బిల్లు మానేజరునకుగాని దెలిసి యుండవలె ననియును చెప్పవగా సాక్షి అంగీకరించెను.

ప్ర:—సామాన్యముగా ఓవరు డ్రాఫ్టులను అనుమతించబడిన మొత్తములకంటె ఎక్కువముగ చెక్కులను చెల్లించు వాచారము లేదా.

ఉ:—కలదు.

ప్ర:—అట్లుగ మొత్తముల చేపించుట వ్యక్తియొక్క వ్యాపారముపైను గౌరవముపైను ఆధారపడియుండును.

ప్ర:—డిశంబరు 5 తేదీ జూడుము. రు. 94138 లు అధికారములేకుండ నొసగబడెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అది వ్యక్తియొక్క గౌరవముపై నాధారపడి యుండవలెనా.

ఉ:—బ్యాంకువారు వ్యక్తి గౌరవముపై 10 లేక 20 వేల రూపాయలగాని ఇంత పెద్ద మొత్త మొసగరు.

వెనుక 82 వేల నొసగె. అది 20 వేలకంటె చాల ఎక్కువయే, అట్లే 88 వేల సందర్భమున గూడ ఎందుకుగాను.

ఉ:—అది బ్యాంకువారి వ్యవహారము.

ప్ర:—1922 మార్చి 15 తేదీవరకు ఇద్దరు ముద్దాయిల ఖాతాలను అందు జను విషయములను బిల్లు మానేజరునకు దెలియును గదా.

ఉ:—వారి ఖాతాలలోని వ్యవహారములు దీని గమనించికో కదో.

ప్ర:—ఈ లెక్కలలోని విషయము లాదినికి దెలిసినయెడల ప్రెయిడికారులకు దెలిసియుండును గదా?

ఉ:—బిల్లు మానేజరు దెలియునో లేదో ఇప్పుడేదు.

ప్ర:—బ్రూవాడ్డుగారు 1921 లో మియాకా బాణాతి క్కులో అన్ రియల్ జాడు చెక్కుల మోసము జరుగుచున్నట్లు దెలిపి. ఇందువలన నీ విషయము అధికారులకు దెలిసియుండవలెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—1921 అక్టోబరులో గూడ నీతప్పును గురించి ఆతరువాత చూడవలెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—సవరింపునకు నష్టము చెల్లగొట్టినా?

ఉ:—ఇట్లు జేయరాదని ఇతర తేదీలకు పోయి చూడవలెను.

ప్ర:—అతడు మందలించినా?

ఉ:—వాతములముగ జెప్పలేదుగాని నోటిమాటలతో జెప్పెను.

ప్ర:—ఇంతకంటే నెక్కువ ఆక్షేపణ రాలేదా?

ఉ:—రాలేదు.

కవరులుబుక్కు

ప్ర:—కవరు ఖాతాదారు లెల్లమానేజరు, కార్యదర్శి దాని ప్యాసు చేయుదురు. తరువాత దానిని బుక్కులు కాపుకు పంపబడును. అప్పుడు ఖాతా కవరుబుక్కులో దానిని కేర్తురు. అప్పుటినుండి ఆ ఖాతాదారునకు చెక్కుగనండును. ఆవిషయము ను ప్రాజెంటు ఆఫీసరు నకు తెలిపెదరు. అది తేదీ దు యొక్క మొదట వ్రాయబడును. అది సక్రమముగా నాన్వయించి డెబుటుకు దానిపై పాసింగ్ ఆఫీసరు సంతకము లానర్పనలెను. అనగా నాతడు దానిని పరీక్షించె ననియు సరిగానుండెననియు అర్థము.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఇక బాయిసుల్లు విలువడిస్తాంటుకాఖలో జేర్చబడును.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—పాసు చేసేనుండి ఒక ఖాతాదారునకు కొన్ని షుక్రపులు వచ్చినయెడల ఇంపీరియల్ బ్యాంకు వారు ఆ బిల్లు మొత్తము చెల్లించుము లేమను ఖాతాదారుని లు పుస్తకములో ఖర్చు వ్రాసి దిగువతిప్పాసును కాతాదారున కొనగెదరా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అట్లు చెల్లింపనివారి ఖాతాలో ట్రాన్స్ ఫర్ వ్రాసి దానిని బుక్కుగా నెంచెదరా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఇందు కవరును గురించిన సంబంధము లేదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—తోర్లబస్తాలు జామీనుమీద మరి 42 వేలు అధికముగ నొసగుల కంగీకరింపబడెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఆవస్తువులు పుదుచ్చేరి వరకు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు వారి అహమదు బాషాకు పంపిరి. బ్యాంకు వారు మొత్తము చెల్లించి (రూ. 7944-686); తరువాత తబాషానుండి దీనిని కొనిరి. 12 తేదీన బ్యాంకులో చెల్లించి.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—19 తేదీన నీ బిల్లులు అహమదు బాషాను షుల్ల కిచ్చివేసిరి. దీనికి కవరు లేదు?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—19 మార్చి 3 తేదీన రు. 24150 లను ఈ విషయము గనే చెల్లించిరి. నీవు చెప్పుచున్న 32 వేల ఓరుడాపు మొత్తము ఇదియేనా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఈ 32 వేలకు మెమోగలదా?

ఉ:—నాకు తెలియదు.

ప్ర:—నీవు మెమోను జూచితివా.

ప్ర:—ఏజెన్సీ డిపార్టుమెంటునుండి నాకు తెలిసెను. సామాన్యముగా ప్యాసింగ్ ఆఫీసరు వారి తేదీలకు పంపనకు డెబుటు బుక్కు వారు.

ఉ:—నాకు మెమో రాలేదు. ఏజెన్సీ డిపార్టుమెంటునుండి నాకివిషయము తెలిసెను.

ప్ర:—ఏజెన్సీ వారు డెబుటులో నీవిషయము కవరులు బుక్కులో నుండి తీరవలెనా?

ఉ:—ఈ కవరుబుక్కులో లేకపోతే ఏజెన్సీ కవరులు బుక్కు నందు జేర్చబడియుండవలెను.

ప్ర:—మేమెప్పుడు యెడల బ్యాంకు రికార్డులో నుండి తీరవలెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అట్లయితే దానిని దాఖలు జేయుట సులభమే.

ఉ:—అది బ్యాంకు వారు జెప్పవలసినది.

ప్ర:—మెమోయున్నచో దానిపై పాసింగ్ ఆఫీసరు సంతకముండి తీరవలెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—మరియు 50 వేలకు నొసగుబడిన మెమోలో నీ రికార్డును పాసింగ్ ఆఫీసరు సంతకమును గలవు అట్టిదానినే రు 32 వేలకు జూపగలవా?

ఉ:—చూపలేను.

ప్ర:—నిన్న నీ జేబులో దొరకిన కాగితములలో రు 32 వేల వద్ద “దీనిని వివరింపుము” అని వ్రాయబడెను. అది పోలీసువారు నీకు బోధించిరా?

ఉ:—నేను సంప్రదించుకొన్న పిదప నటు జేయ నిశ్చయించితిమి.

ప్ర:—ఈ సందర్భమున నీవొసగిన వివరములు నిజమేనా?

ఉ:—అది అచ్చట తనియుండును.

ఈ సమయమున న్యూజెంటు గ్రాంటుగారు, నిన్నటిది నమన సాక్షినుండి దీనికొనబడిన కాగితములలోని మార్జినులు నోటులను జూచుట కొనగవలసినదిగా గోరిరి. చాదరిగారు అందులకు నిరాకరించుచు, ఆస్ట్రేలు మెంటు గ్రాంటుగారి వద్ద నున్న టులు తనకు తెలిసినదాను జూచుటకు దుగ లేదనియు ప్రాసిక్యూషనువారి వద్ద గల నిఖరముల తమకు డెబుటుకు వారంగీకరింపరనియు గ్రాంటు వారి టులు గోరుట మర్యాదగా లేదనియు నుడిచిరి.

గ్రాంటుగారు:—నాన్నే హితునకు మర్యాదయిన తెలియదని తలచెదను.

ఆవిషయము నిర్ణయించుకొనుటకు న్యాయమూర్తి గారికి వదలెదను.

బాలన్సు షీటు

ప్ర:—1922 జూన్ 2 తేదీనకు నీ బాలన్సు షీటులో తప్పుడు వ్రాతలు లేవు.

ఉ:—లేవు.

ప్ర:—మే 11 తేదీన జూదు రు 125468 బాకిగలదు.

ఉ:—అవును. 10 మార్చి 158 వేలు, 17 మార్చి 127, 30 మార్చి 127, మే 31 తేదీ 188 వేలు బాకిగలదు. ఏప్రిల్ బాకి 178996 అనగా 68 వేలధికము. ఏ 19 మే 187 వేలు బాకిగలదు.

ప్రశ్న:—తరువాత నీవు అంకెను మార్చగడగితివి.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఈ మొత్తము కృత్రిమమైనదని జెప్పితివి. అది నిజమేనా?

ఉ:—ఈ మొత్తమును 9 వేలు తగ్గించితినిగాని లెక్కలో మోసమొనర్చుటకు గాదు. అది పొరబాటు.

ప్ర:—ఏప్రిల్ 21 తేదీన 188 వేల బాకిగలదని ఏజెన్సీ కాఖవారికి తెలిసినయెడల నీవు జెప్పకథ నమ్మితివారగాదు అందులకుగాను అది పొరబాటునుండి తీసి.

ఉ:—అది పొరబాటు. అందువలన నా కట్టి సహాయమున లేదు. ఆ 9 వేలు మరియొకరికి జమకట్టుటకు జరు లిందు జమకట్టితిని. మరునాడు చెక్కుర ఆ పొరబాటును జూచి నాకు జెప్పగా లెడరులో దిద్దితినిగాని బాలన్సు షీటులో సరిజేయుటకు మరిచితిని.

ప్ర:—కవరు 142 వేలుగా నెంచినను, బాకి ఇంకను 36 వేలకు పైన గలదు. ఆవిషయ మధికారుల వృత్తి నాకర్పించి యుండవలెను.

ఉ:—బాలన్సు షీటులో 125 వేలు తప్పు అంకె త్రోసే మొత్తము జేసితివి.

ప్ర:—అవును.

ప్ర:—చెక్కులకు తప్పుజమ గాన్పించినపుడు ఆ విషయము నీకు తెలుసా?

ఉ:—అవును. అప్పుడు నేనున్న యెడల నేనును, లేనప్పుడు తాడును సరిజేతును.

ఈ సమయమున కోర్టువారు ఫలాహారములకు లేచిరి.

(నిన్నటి ప్రరువాయి)

సెప్టెంబరు 4 వ తేదీన కోర్టువారు ఫలాహారము సమావేశమైరి.

చాదరి గారు:—రామచంద్రయ్యగారు! నీజేబునుండి తీయబడిన ఈస్ట్రేటు మెంటునందు క్రిందికోర్టులో నీవు చెప్పిన దానియందు అనేక మార్పులు కృత్రిమించితివా?

సాక్షి:—అటువంటి దేమియు లేదు.

ప్ర:—నిశ్చయముగా నీవట్లు తలంచెదవా? రెండునిమిషములకు క్రింద నీవు చెప్పిన సమాధానముమీదనే నీవు నిలిచెదవా?

ఉ:—ఎక్కువ మార్పులు లేవు.

ప్ర:—నాలుగవ పేజీయందు “కొన్ని కోజులకు పిదప బాచాయున్నా మురియున్నా మురియుకరున్నా నీచివద్ద నీన్న కలియవలసినదిగా గోరిరి.” అది నిజమేనా?

ఉ:—నిజమే.

ప్ర:—దానిని నీవు క్రిందికోర్టులో చెప్పినావా?

ఉ:—వివరములన్నియు నాకు జ్ఞప్తి లేవు.

చాదరిగారు స్ట్రేటు మెంటులో కొన్ని చోట్ల రంగు పెన్సిలు గుర్తులను జ్యూరీవారికి చూపించిరి. అవి పోలీసు ఉద్యోగి యగు దేవరాజ అయ్యయదని అప్రూవరు ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:—నీచి సమావేశము విషయమై క్రిందికోర్టులో చెప్పితివా?

ఉ:—ఆవిషయము నేను ప్రశ్నింపబడలేదు.

ప్ర:—5 వ పుటయందు ఇట్లుండెను. దీనికి ముందు మల్లాను మొహిదీను రామచంద్రయ్యతో రు 100 లు లంచము నొసంగునట్లు ఏర్పాటు గావించబడెను. అవి. నీ వ్రాత యేనా?

ఉ:—దేవరాజ అయ్యగారిది.

ప్ర:—6 వ పేజీయందు పోలీసువారి అక్షరములతో ఒకముఖ్యమైన సవరణ ఉన్నది. అది ఏమన, నీవు చెప్పిన ప్రకారము 1922 సం॥ జనవరి మొదలు జూనువరకు బాలన్సు షీటులందు తప్పులేమియు లేవు.” నీవు క్రిందికోర్టులో చెప్పి నదదియేదా?

ఉ:—(మెల్లగా) అట్లెనాకు జ్ఞాపకము.

చాదరిగారు:—నేను నీచే సత్యము చెప్పించుటకు సమర్థుడను కాకపోయినను ఓర్గరగా చెప్పనట్లు నేర్చెదను. (నవ్వు) సాక్షి కొన్ని ప్రశ్నలకు జవాబు నొసంగుచు 30 వ తేదీ వరకు లోన్సునీ జెన్సీ కాఖకు పంపబడిన రిటరనులు రు 1,10,000 లకు మించియున్న వనియు, లోన్సునీ జెన్సీ కాఖవారు పై బాలన్సు షీటులు ఒప్పుకొనుటకు తానే సంజాయిషీ ఇయ్యవలెననియు అది సరిజేయుట కొరకై ప్రత్యేకముగ రు 42,000 లకు వేరొక మొత్తమును చూపితినిని ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:—అదియేదా నీవు చేసిన సవరణ?

ఉ:—అది సవరణ గాదు.

ప్ర:—దీనిని చూడుము. ఇది పోలీసువారి వ్రాత పోలీసువారిది కాదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అచ్చట నీవు కొన్ని పెన్సిలుగుర్తు లుంచినావు. అవి నీవు వ్రాసినవేనా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అచ్చట నీవు కొన్ని పెన్సిలుగుర్తు లుంచినావు. అవి నీవు వ్రాసినవేనా?

ఉ:—అవును.

చాదరిగారు చెప్పుచు మేనెల ఆఖరువరకు పెరిగిన మొత్తములకు 42,000 రూపాయలు చేర్చుచేత సంజాయిషీ యివ్వవలసినదిగా అమెండు మెంటులో గలవనియు అందువలన సంఖ్యలన్నియు మార్పుచేయబడిన వనియు చెప్పెను.

ప్ర:—నీవు దీనిని క్రిందికోర్టులో చెప్పితివా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—స్ట్రేటు మెంటు 17 వ పుటయందు ఓర్గరఖాతా దారుల తరపున (డబ్బు వారి ఆకాంటునుంచి తీయుటకుగాను) ముద్దయి అప్పుడప్పుడు కొన్ని చెక్కులను తీయవలెను. అవి చెప్పినావు. నీ వది ఒప్పుకొనెదవా?

ఉ:—ఒప్పుకొనెదను.

ప్ర:—ఈ ఏర్పాటు క్రిందికోర్టులో చెప్పితివా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—11 వ పుటయందు “నాకున్న ముద్దయికిన్ని జరిగిన ఏర్పాటుచేత అతని లాభమునకై యమ్. కె. శ్రీనివాసన్ ఆకాంటు ద్వారా ముద్దయికి పెచ్చు మొత్తములను పుస్తకము నందు చేర్చకయే ఇవ్వనంగీకరించితిని” ఈ విధముగా చెప్పితివా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—స్ట్రేటు మెంటులో “రుక్మిణిదేవను మరియొక ముద్దయికి 1923 సం॥ మేనెల ప్రాంతమునం దిచ్చితిని” అని చెప్పితివి. అది నిజమేనా?

ఉ:—నిజమేననియు దానిని క్రిందికోర్టులో గూడ చెప్పితి ననియు ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:—ఇప్పుడు ఇబ్బంది కలుగుటచే దానిని 1922 సం॥ వత్సరముగా మార్చితివా?

ఉ:—ఇబ్బందివలనగాదు. పుస్తకములలోని లెక్కలపరిశీతులనుబట్టి.

ప్ర:—క్రిందికోర్టులో చెప్పినను పుస్తకముల జ్ఞాపకమున స్ట్రేటు మెంటునందు మార్చితివిగా?

ఉ:—అది చిన్న తప్పు. నిజముగా 1922 సం॥ వత్సరము

ప్ర:—నీచేత రంగు పెన్సిలుగలదు పెట్టబడిన ఇవన్నియు పైటుమెంటుగదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఆగర్లలచేత ఈ పైటుమెంటుక్రిందిగోర్లు పైటు పింటుకు భిన్నమని నీవుతలచితివిగా?

ఉ:—అవును. అదికొత్తది.

ప్ర:—17 వ పుటయందు “ ఇరుపక్షములవారినిఎటు 3 న సమాధానపరచ ప్రయత్నింపుము” అనియున్నది. అది నీవు వ్రాసినదేనా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—నీవు స్వయముగా వ్రాసినదా? లేక ఇతరుల ప్రోత్సాహముననా?

ఉ:—స్వయముగానే

ప్ర:—ఎందుచే వ్రాసితివి?

ఉ:—నేజెప్పజాలను.

ప్ర:—నిజముగా ఇది నీవు వ్రాసినదేనా?

ఉ:—అవును. పోలీసువారిది కాదు. శా. ద. రి. గారు పాక్షిక “సాధ్యమైనంతవరకు ఇరుపక్షమువారిని సమాధాన పరచ ప్రయత్నింపు”మను మాటవేరుకాగితముపై వ్రాయించెను.

ప్ర:—నీవు వ్రాసినను వ్రాయకున్నను పోలీసువారు నీకా సలహా ఇచ్చిరా? అట్లు వ్రాయటకు ఆవసరమేముండెను?

ఉ:—వీని కన్నిటికిని ప్రత్యేకముగా నేనే బాధ్యుడను. ఇందు ఇతరుల సలహా ఏమియులేదు.

ప్ర:—నీ సాక్ష్యమంతయు ఇందున్నది. ముద్రయిలను కుట్రయందు చేర్చుటకే నీ సాక్ష్యమంతయును.

ఉ:—అది నా ఉద్దేశ్యముగాదు.

ప్ర:—అది నీవుద్దేశ్యము కాకపోవచ్చును. వాని ప్రాసిక్యమున యొక్క అభిప్రాయము గావచ్చును.

ఉ:—కాదు.

తిరుపతి సాక్షి తాను వ్రాసినది అంతముఖ్యమైన మాట కావనియు, తానది స్వయముగానే వ్రాసినదియు తానెల వ్రాసినో తృప్తికరమైన సమాధానవివక్షలనియు చెప్పెను.

ప్ర:—81 వ ఆగస్టు 1923 సం॥న నీవు పోలీసువారి చే పట్టుబడకముందు బ్యాంకు ఉద్యోగియైన శివశంకరన్తో మాట్లాడితివా?

ఉ:—నా యింటిలో ఒకానొక దినమున. సాక్షి జవాబు చెప్పయి తాను శివశంకరన్తో ఆసత్వములు చెప్పలేదనియు ఈసమాచారము జరిగిన వారమురోజులపిదప తానుమాట్లాడినదియు ఈమార్కుల కన్నిటికి తానే బాధ్యుడనియు అది యంతయు నిజమని ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:—అహమ్మదుబాషాకు బ్యాంకులో 5.12.1922 నరకు అతని డబ్బుమెయిల లేదనియు, 5 వ లేదీనే ఆతనుమొదటిసారి డబ్బుమెయిలచెననియు చెప్పితివి. అట్లులేన బ్యాంకుఅధికారులకు 5 వ లేదీన ఆతని అకౌంటుస్థితి తెలిసియుండునగా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—సెక్రటరీ 5 వ లేదీన సాంక్షను చేసినది ఇది యేనా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—పుస్తకమందు చేయబడిన రు. 60,000 ల మొత్తము దీనికి సరిపోవలెనుగా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—కనుక 5 వ డిసెంబరువరకు ఈమొత్తమును సామర్థ్యలేదా.

ఉ:—లేదు.

సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అక్టోబరు 25 నల్లిమానేజరు బాచాకు రు. 55,000 ల చెక్కు ప్యాసు చేసినదియు డిసెంబరున రు. 60,000 చెల్లించబడినపుడు, అంతకు వెనుకటి తక్కుయొక్క స్థితిగతులు పాంతు అధికారులకు తెలియునని చెప్పెను.

పిమ్మట సాక్షి కొన్ని ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు 24 అక్టోబరునందు రు. 28,000 లకును, 31 వ అక్టోబరునందు రు. 4,000 లకును నవంబరు 1 నకు 25,000 లకున్నా ఆదినముననే రు. 5000 లకును, నవంబరు 4 వ లేదీన రు. 12,000 కున్నది 5 వ లేదీన రు. 42,000, 9 వ లేదీన రు. 85,000 లకున్నా, 30 వ లేదీన 25,000 లకున్న చెక్కులు ప్యాసుచేయబడినవని చెప్పెను. బిల్ మానేజరుచే అహమ్మదుబాషాకు డిసెంబరు నెలయంతయు చెక్కులు యియ్యబడినవని చెప్పెను. డిసెంబరు 5 వ లేదీన అహమ్మదుబాషా అకౌంటులో (డెబిటుబాల్సు) రు. 94,518 లు అనియు, దానికి పూర్తి చేయగల మొత్తములేదనికీ చెప్పెను.

ప్ర:—జిల్లా మానేజరు, సెక్రటరీల దస్కతులుండుటచే వారికి తెలిసియేయుండవలెను గదా? అందుకు గ్రాంటుగారు ఆక్షేపణ చెప్పిరి.

పిదప న్యాయమూర్తి అడుగగా సాక్షి చెప్పయి చీఫ్ అకౌంటెంటునకు తెలియదగినవిషయమనెను. సాక్షి ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు డిసెంబరు 5 వ లేదీన డెబిటు బాల్సు రు. 94,518-12-7 అనియు, తగిన డిపాజిటులేక ఇచ్చిన కారణము తాను రెడ్డున నవరు కానందున తనకు తెలియదనియు, 31 వ డిసెంబరున డెబిటుబాల్సు రు. 92, 518 అనియు, చెప్పెను.

ప్ర:—రు. 50, 000 లు ఎప్పుడు కాంక్షను చేసినదినికీ తెలియునుగదా?

ఉ:—అవును జనవరి ఆగ్రున.

ప్ర:—క్రిందిగోర్లులో నీకుఎప్పుడు కాంక్షనుచేసినది తెలియదనియు, జనవరినుండి రు. 60, 000 పైగా దానిని పూర్తి చేయడబ్బు లేదనియు చెప్పితివిగా?

ఉ:—నాకు జ్ఞప్తిలేదు.

పిదప సాక్షి 1921 వ సం॥పు రెడ్డునంఖ్య 1922 సం॥ పురెడ్డులోకి తీసుక రావడినదనియు పాసింగు ఆఫీసరు దానిని సంతకము చేసినదియు చెప్పెను.

1922 జనవరి 2 వ లేదీన సరిగారు 60,000 లు ఉండెననియు అది పాసింగుఆఫీసరు (స్టాంపుగారి) సంతకముండెననియు చెప్పెను.

ప్ర:—రు. 92,518-12-8 లు డెబిటు బాల్సు అయినను ఒవరు డ్రాప్టుమాడక స్టాంపు సంతకము చేసెనా?

ఉ:—పాసింగు ఆఫీసరు వివరములర్పియు చూడడు. రెడ్డు వ్రాయు వానియందే ఎక్కువ బాధ్యత కలదు.

ప్ర:—నీకది ఎవరుచేర్చిరి?

ఉ:—నేను అకౌంటు సంతృప్తికరము గా నున్నట్లు నమ్మితిని.

ప్ర:—1921 సం॥చివర మాక్కులేని (ఆన్ అఫరైజ్డ్) ఓవర్ డ్రాప్టు రు. 82,000 లకు ఉన్నన, పాసింగు ఆఫీసరు చేతను, ఆడిటరు చేతను, ఇతర బ్యాంకు ఉద్యోగులచేతను అది పాసు చేయబడినదని నీవే చెప్పినట్లు జ్ఞాపకముగలదా?

ఉ:—నేను చెప్పనదిగూడ నదీయే.

ప్ర:—కనుక, ఆ అకౌంటునందు రు. 92,000 లు పై ముగ్గురు అధికారులచే ప్యాసు చేయబడినదని, నీకు తెలియును గదా?

ఉ:—అవును. వారందరు తృప్తికరముగా నున్నదని ఎంచిరి.

ప్ర:—రామచంద్రయ్యగారు! 2 వ జనవరిన నీవు ఏమి పాపము చేయలేదని చెప్పితివి. 3 వ లేదీన ఏమైన లంచములు తీసితివా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—3 వ లేదీన ఓవర్ డ్రాప్టు పుస్తకములో చేర్చక నీవు 25,000 లకు చెక్కు ఎందుకు ప్యాసు చేసినావు?

ఉ:—డబ్బు ఆ రోజులోపలనే వచ్చునని ఎంచి అట్లు చేసితివి.

ఉ:—ఎట్లు ఊహించితివి?

ఉ:—జిల్లా మానేజరు సంతక మందు గలదు. అట్లు సంతకమున్న డబ్బు ఆ దినములో వచ్చునని రెడ్డున వ్రాయు వానికి గుర్తు. అందుచే ప్యాసుచేసితిని.

ప్ర:—అందేమియు అసత్యము లేదగుదా?

ఉ:—లేదు.

సాక్షి చెప్పయి తాను జిల్లా మానేజరు సంతకము చేసిన చెక్కులను పాసు చేయుచుండుననియు, ఓవర్ డ్రాప్టు పుస్తకము వ్రాయుటలో ఏమి వ్రాత నిష్కర్మములు లేవనియు, బ్యాంకునందు జరుగు పద్ధతి ననుసరించి వ్రాయుచుండుననియు, తనకు తెలిసినంతవరకు ఏపాసింగు ఉద్యోగియు తానుచెక్కు ప్యాసుచేసిన ఒప్పుకొను చుండుననియు అంగీకరించెను. అంతటితో ఈదినమునకు కోర్టుముగిసెను.

సిక్రెటరీ, సెప్టెంబరు 4:—రాష్ట్రవేమోచపక్షము చే అగడ్త 81 తారీఖున చనిపోయిన మాలవి. నాంటుల్లాఖాను గారి మరణవివరములు డాక్టరు సదక్ మయాన్ గారుబుల్డెన్ నపత్రిక క్లిట్టలేంతినిచ్చిరి. ఖానుగారు చంపబడుటకు కారణము వారు అహమది అగుట. ఆగ్లను సోరతనువారి ఆజ్ఞాపిత ఆయనను ఒక సెలక్టిండు నుండి ఖైదులోనుంచిరి. ఇందకు ఖార్జును ఇద్దరు ప్రసిద్ధ అహమద్ ఖైదువులు ఆమెరు ఆజ్ఞార్థం రాషింఖానుగారి యొక్కయు ఆమెరుసోబీబుల్లాగారి యొక్కయు కోపాలనలమునకునిర్దయై వారిఆజ్ఞ ప్రకారము చంపబడిరి.

(ఆ. ప్రె.)

హైందవ శాసనసభ

స్వతంత్రపక్ష మేర్పడెను

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 4:—హైందవ శాసనసభలో స్వతంత్రపక్షము కొద్దిరోజులనుండి తాముక ప్రత్యేక పక్షముగా నేర్పడుటకు ఆలోచనలు సలుపుచుండిరి. “స్వతంత్రపక్షము” అను పేరున నేడు సాయంకాలము తరువత్తము నేర్పడుటకొనిరి. కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొనబడిరి. జన్నాగారు యీపక్షమునకు ఆధ్యక్షులుగానుండురు. ఎం. రామచంద్రగౌతామారు ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. పక్షము స్థాపించబడుటకె 28 గురు సభ్యులు గలరు. సిమ్లాకు యింకను చేరని సభ్యులను గూడ నందు చేర్చుకొనగలమను వాళి వారికి గలదు. (ఆ. ప్రె.)

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 5:—హైందవశాసనసభలో ఏపక్షమునకు చెందకుండయుండిన సభ్యులు ఇప్పుడు స్వతంత్రపక్షమును స్థాపించుకొనిరి. ఈపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షముతో జాతీయవిధ్యానానుసారముగా వికాసతత్వముతోనుండవలసింది. అధ్యక్షుడు ఉపాధ్యక్షులకు తోడుయిదిగువవారు కార్యనిర్వాహకులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కార్యదర్శి:— వి. రాజుగారు కోశాధిపుడు. సగ్ పురుషోత్తమదాసు తామూగుదాసు (భీష్మవిప్లు) ప్రధానవాయకులు:— ని యోగీ గారు, బి. దాసు గారు, టి. రంగాచారిగారు, పండితమాలవ్యగారు, హర్షంధరి విష్ణుదాసుగారు, ఘనశీఖరు ఆలీఖానుగారు, సర్దారు గులాబుసింగుగారు కార్యనిర్వాహకసభ్యులు. బి. సి. పాలుగారితో సహా 28 గురు సభ్యులుగలరు. భారతదేశమునకు సంపూర్ణ అధినితేజ బాధ్యతాయంతపరిపాలన సత్వరముగ చేపూర్చుటయే యీపక్షమువారి యుద్దేశము. అవసరమగునపుడు పార్లమెంటరీప్రతిష్ఠంభనగూడ వికార్య క్రమమునందు గలదు. (ఆ. ప్రె.)

నీటికలపు

సిక్రెటరీ, సెప్టెంబరు 5:—రేమూరులో నీటియిబ్బంది దినిగిరించి ప్రయంపబడిన నవంతిప్రకారము వెంటనే నీటియిబ్బందిని నివారణచేయుకొరకు కొన్ని అవసరమైన యేర్పాటులను చేయవలసినదని కోగును అచ్చటిప్రజలు వైఖాయుగారి కౌక విజీషనును పంపుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

లారంసు వెట్టుయార్కు చంపబడుట

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 4:—లెప్టికెంటు యల్. ఎ. లారెంసు వెట్టుయార్కుగారు పారిలో చంపబడిరి. వీరు రాజయ సహాయ ఏజెంటుగా నున్నారు. ఆయన ఆసియు తుపాక్షులును దోచుకొనిపోయిరి. ఆరబ్బులలో స్వధందులుగా తిరుగు సిపాయిలు యీ పని చేసియుండి విలయునని తోచుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రాష్ట్రీయ పార్టీకు యిన్ స్పెక్టరుల సభ

మధుర, సెప్టెంబరు 5:—రేపు జుగబోపు రాష్ట్రీయ శానిటరీయిన్ స్పెక్టరుల సభకు అధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిన డాక్టరు తిరుమలయ్యగారు నిన్న నిక్కడకు విచ్చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

అస్సాము కూలీలదుస్థితి

డిబ్రుగార్, సెప్టెంబరు 4:—తమ్ముచెన్న పట్టణము పంజాబీయవలసినదని కోరుచు 700 నుండి మాల్వాండు యీమధ్య గాల్గిరి. రోజుయొకప్పుడు తమ్ముపూసము కొనుగొనుగల మెంటువారు గవర్నమెంట్ మనరాసు తమ్ము నుండి యెవరి సేవనియు గోరుచున్నారు. చుజలట్టేటుగారు రు. 200లను ఖాతరులను విచారణచేయుచున్నారు. ముహూరు 250 నుండి తిరిగి పనికి రోయిరి.

సిక్రెటరీ గారు లో మాడ మాల్ బి యిన్ స్పెక్టరుమిమెంట్ కేసుండి ఉన్నారు. 400 మంది మద్యము కొర్రున జోర్ హాట్ మనచ్చి యింటికీ తమ్ముపంస మనికోరుచున్నారు.

బ్రహ్మశ్రీ ఆసిభట్ల నారాయణదాసుగారి

మృతిపూర్తి యుత్సవము

30.8.1924 లేదీన విజయనగరములో మహాబ్రహ్మశ్రీ ఆసిభట్ల నారాయణదాసుగారికి అవిభ్రాంతివలన మృతి జరుగబడినది. దాసుగారు దేశదేశములేగి తమగాన, అధ్యయన, నిద్యావైపులనులతో స్వకవిత్వముతో రచయించబడిన మౌళికధర్మలక్షణములు జరిపి గౌరవపదవినిండి ఆచార్యులుగాను ముగా సన్మానింపబడినవారు నిర్వివాదాంశము. ఇందకు నిదర్శనములు వారిగౌరవసంతకములు. (వైదిక, గిండిక, పండితము, కంకణములు మున్నగునవి యనేకము లున్నవి)

(బావిలేఖరి)

ఆంధ్రపత్రిక

1924.వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేది

శుక్రవారము

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కేవలము మరల నైదు వార్డులకు ఎన్నికలు జరుగును. కాంగ్రెసుపక్షపు ఆధిక్య లీఎన్నికలలో పోటీయేయచున్నారు. 1 వ వార్డుకు వావిళ్ల కేంకడేశ్వరశాస్త్రిగారును, 12 వ వార్డుకు గోను గుంట్ల వేంకటసుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారును, 16 వ వార్డుకు పి. భక్తవల్లభనాయకుగారును, 18 వ వార్డుకు జాట్ల రామకామతుగారును, 23 వ వార్డుకు మినాక్షీసుందరం పిళ్లగారును, కాంగ్రెసు ఆధిక్యముగ నీయకులయిరి. వెనుకటి మారు, కాంగ్రెసు ఆధిక్యము గలుపొందుటయే గాక, చిరకాలమునుండియు స్థావర మేర్పరుచుకొనిన సభ్యుల నొడింపగలిగిరి. కాంగ్రెసుసభకు గల ఓలుకుబడికిది ప్రబలిదర్శనము. ఈమారుగూడ సట్టి విజయము చెక్కుదనని నమ్మెదము. ఓటరులు తమ ధర్మమును నిర్వహింపగోరెదము. మోమోటములను కట్టిపెట్టి, పౌరసేవయేట కద్యుక్తులగువా రెవ్వరో బాగుగ పరిశీలించి తమ సమ్మతుల నెసగవలయును. కొంత కాలమునుండియు, కేవల వర్ణసభ్యతయే ప్రధానాస్థితిగా భావించబడెను. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర కితులు, స్థానిక, రాష్ట్రీయవ్యవహారముల కాధార మయ్యెను. ప్రజాహితీజీవితమున, ద్వేషభావము ప్రబలమైత మయ్యెను. అట్టిదుస్థితి ఎంతవరలో నంత రించిన సంతోషముగ నుండును. సదనద్వైపాణమున కెక్కుడు వీలగును.

ఆగస్టు నెలలో జరిగిన ఎన్నికలలో, వర్ణ ద్వేషము నకు చోటు లేకపోయెను. హిందువులు, మహమ్మదీయుని క్రైస్తవుని ఎన్నుకొనుటబట్టి, ప్రజలలో నైకమత్య మొలకగాదుగ నున్నదో గ్రహించవచ్చును. వర్ణ ద్వేషముకృత్రిమమనియు, దానిని బ్రజ్వలించజేసి దేశమును కలవరపెట్టుట అనర్థదాయకమనియు, ప్రజలీపుడు గ్రహించుచున్నారు. జాతిమతముల తోడనిలేక, స్థానికాధివృద్ధికి స్వరాజ్యసాధికినివ్వరు. యీనక పెదరో, పొరినే ఎన్నుకొనుట శ్రేయస్కరమని పెరుగ జెప్పనక్కరలేదు. దేశభక్తియెదుట, ఇతరభేదములు ముందుకు రాజాలవు. కాంగ్రెసు మున్సిపలలపక్షపు చిద్రముల నిదవరకు పేర్కొని యుంటిమి. కద్దరుధారణముఖ్యము. ప్రభుత్వద్యోగుల గెలవనక్కరములందు వీరు పాల్గొనరు. చెజిక్కిన యవకాశములనున్నటినిగైకొని, కార్పొరేషను ద్వారా కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు వీరుపూనుకొనవలయును. కార్పొరేషను పాఠశాలలలో జాతీయవిద్యను సాగించుటకును రాటములను ప్రవేశపెట్టుటకును ప్రయత్నింపవలయును. త్రాగుడు దుర్భాసమును రూపుమాపుటకు తోడ్పడవలయును. కార్పొరేషనులో కద్దరునే వాడు నటుల జూడవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహింప నుద్దేశ్యములేనియెడల, కార్పొరేషనులో

ప్రవేశించుటవలన ని సు మం త యు ప్రయోజనముండదు. ప్రస్తుతస్థితిలో స్థానిక స్వపరిపాలనము సభివృద్ధి జేయుటకు గలయవకాశము లత్యల్పము. చెన్నరాజధానియందు, స్థానిక స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమున కెటుల భంగపాటు గలుగుచున్నదో చెప్పనవసరము లేదు. ఐనను అసహాయకార్యక్రమమునందు స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములను బహిష్కరింపవలసిన యవసరము లేకుండుటచేతను, గాంధీ మహాత్ముడిందు కంగీకారముసూపియందుటచేతను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు పౌరసేవకై కృషి సలిపి, నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణమునకు శక్తివంచనలేక తోడ్పడుట సమంజసము. కాంగ్రెసు ఆధిక్యము, ఎన్నికలలో గలిగెడి విజయముతో సంతృప్తిజెందక, తమవాగ్దానములను చెల్లించుటకు తప్పక పాటుబడవలయును. లేనియెడల జప్తిను పక్షమువారికి గలిగిన యవస్థయే వీరికిని దావరించును. చెన్నపురి నెమ్మదిగ మేల్కొనుచున్నది. సాంఘికవిద్యేషమునుండి వెలువడుచున్నది. దేశభక్తి నాదరించుటవలన, చెన్నపురి ఇతరనగరరాజములతో తులనగా ననుటకు సందియము లేదు. నగరకారవమును నిలుపవలయుననిన, పౌరులు స్వాతంత్ర్యపక్షము సభిమానింపకతీరదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఒకకట్టుబడికింద నిలిచియుండి, వ్యక్తిగతాభిప్రాయములను ముందుకుదీసికొని రాక, ఏకాశయబద్ధులై పాటుపడునెడల, విజయముద్భవము. “సంఘే క్షిః కలాయుగే” అను రీతిని, ఐకమత్యమువలననే ఎంతటి ఘనకార్యముల నయినను సాధింపవీలగును.

కంజీరా వాద్యము

కంజీరావాద్యమును గురించి జరిగిన వాదప్రతివాదములకు పిమ్మట, నావిషయమై వ్రాయుటకు కల మాడకున్నది. ఏలనన, విషయము దూరమై, వ్యక్తుల పరస్పరవిమర్శనములు బలమగునపుడు, ఎట్టియభిప్రాయమును దెలిపినను, అపారమున కెడము గలుగవచ్చును. అందుచే, ప్రత్యేక వ్యక్తుల నుద్దేశించి గాక, కేవల వాద్యవిషయమును మాత్రమే వ్రాయనెంచితిమని పాఠకులు గ్రహించెదరుగాక! చెన్నపురిలో సుప్రసిద్ధనిపుణుల కంజరీ, ఘట, మోర్సింగు, కొనగోలు, మున్నగు యనుకరణములను తరుచుగ వినుట తలపించుటచే, ఇందువిషయమై యభిప్రాయ మొసగ సాహసించితిమి. చెన్నపురి సంగీతపు కచ్చేరీలలో ప్రేక్షకుల నాకర్షించుటకు, వాద్యవిశేషములను వెక్కిరింపి ఒక్కసభలోనే జేర్చుట యాచారమగుచున్నది. వీని నన్నిటిని విని యానందించుటకు ప్రజలకు కుతూహలము గలిగినను, ప్రధానమగు గాత్రజ్ఞుని పాటను వినుటకు గల అవకాశము మిగుల సంకుచిత మగుచున్నది. కొంతకాలము ఫిడేలుతోను, మరికొంతకాలము మృదంగముతోను, సరిపోవుటయగాక, మిగిలిన వాద్యములతో కొంకను కొంతకాలము గడచిపోవుచున్నది. వీరిలో నొకరితో నొకరు పోటీపడివాయింపుచున్నారు. సంగీతవిమర్శక శ్రేష్ఠులగు సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు మున్నగువారు, అనుకరణములు కేవల మనుకరణములుగ నుండవలయునేగాని, ప్రాధాన్యమువహించిగాత్రమా

ధుర్యమును మింగివేయ గూడదని యభిప్రాయపడుచున్నారు. అందుచే గాత్రము, ఫిడేలు, మృదంగము, తంబూరాశుతి గలసిన, నాదపోషణ కనుకూలముగ నుండుననిభావించుచున్నారు. హిందూస్థానీగాయకుల కచేరీలులనే జరుగుచున్నవి. గాత్రమున కధిక ప్రాధాన్య మొసగుచున్నది. మిగిలినవాద్యములు కేవల ప్రక్కవాద్యములుగను, ననుకరణములుగను నుపయోగపడుచున్నవి. వీనికి ప్రత్యేకముగ నెడమొసగకున్నారు. శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రభృతుల యుద్దేశ్యములు ప్రస్తుతపు వైఖరికి ప్రతికూలముగ నున్నను, ఆలోచనను మాత్రముపురికొల్పుచున్నది. ఆదర్శమునటుంచిన, కంజీరావాద్యమును తృణీకరింప వీలులేదు. వెనుక మహాముండిపిళ్లగారును, నేను దక్షిణామూర్తిపిళ్లగారును, కంజరీవాద్యము నందద్భుతప్రజ్ఞను జూపగలిగిరి. దక్షిణామూర్తిగారిొక్కొక్కమారు మృదంగమును మరిపించి, సభ్యుల నిశ్చేష్టుల గావించుచున్నారు. దానిపై ననే కుడిఎడమవాద్యములను పలికింప గలుగుచున్నారు. ఇటులనే సుందరయ్యగారు ఘటముపై అసాధ్యమనితోచుపలుకుల బలికించుచున్నారు. వీరి ప్రజ్ఞల గాంచి ప్రేక్షకు లబ్బుర మొందుచున్నారు. అయినను, ఈరెండువాద్యములును మృదంగమునకు సరిరావని ఎంచకతప్పదు. మృదంగమును శ్రుతి కనుగుణ్యముగ హెచ్చించుటకును తగ్గించుటకును వీలగుటచే, గాత్రము, ఫిడేలు, మృదంగములు ఒక్కస్రుతిలో లీనమై మహాదానందమును గలిగించును. కంజరీగాని, ఘటముగాని ఒక్కధ్వనితో మాత్రమే మ్రోగును. శ్రుతి కనుగుణ్యముగ వీనినిమార్పుటకు వీలుండదు. కుడి ఎడమ కుంజెడిభేదము మృదంగమునందు వలె, వీనిపై స్పష్టముగ జూపుటకు వీలులేదు. మృదంగమునందు కుడి వైపున జూపవీలగు నాద భేదమును మరియొకవాద్యముపై జూపుటకు సాధ్యపడదు. ఫిజక్కుశాస్త్రమునందు అసమానసాంధిత్వము గడించి, ఖండాంతరములందుగూడ ప్రసిద్ధి పడసిన ప్రాణెనరు సి. వి. రామనుగారు, ప్రపంచవాద్యములలో కెల్ల మృదంగమే సంపూర్ణ వాద్యమని, నాదసిద్ధాంతము ననుసరించి రుజువుచేసి యుండెను. ఇప్పుడు విచారింపదగినవిషయ మొక్కటియే గలదు. మృదంగస్థానమును కంజరీ యాక్రమింపగలదా? ఆదర్శ మెట్లు లుండవలయును? ఈవిషయమును నిష్పాక్షికముగ చర్చింపవచ్చును. ఆంధ్రసంగీత పరిషత్సమావేశమును కూర్చి, అందులో నిజరప్రాంతములనుండి గూడ కళాకోవిదులను రావించి విషయమును సాకల్యముగ విచారింపవచ్చును. కంజీరావాద్య మిదివరకేవ్వాప్తి పహించినది. దానిని నిరసింప నవసరములేదు. దేశములో స్థావర మేర్పరుచుకొనిన వాద్యములను బహిష్కరించిన మాత్రాన, అవి దొలగిపోవు. వానిపై మక్కువ మరింతగ నేర్పడును. వీని కెట్టిస్థానము నొసగవలయును, ఆదర్శమునకు భంగము గలుగకుండ వీని నుపయోగించుటెట్లులనియే, ప్రాజ్ఞులు పరిశీలింపవలసియున్నారు.

మరియొక పత్రికను నిష్కేధించుట
నైజము ప్రభుత్వమువారు వార్తాపత్రికలపై పెడలుచున్నదాడి జూచిన ఆశ్చర్యము కలుగుచు

పాటిలతో నున్న మదరాసు కాన్స్ లేషను
లు లేపు జరుగును. పరశువాకం కాన్స్ లేషను
రికి పాటిలేను. చింతాద్రిపేటకు పి. పి.
కాన్స్ నుందరము పిళ్ల గారు పెద్దనాయకం పేట
వెంకటసుబ్రహ్మణ్య శేష్గి గారు రాయపుం

మునకు వి. వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు, పెరంబూరు నకు పి. భక్తవల్సలనాయుడుగారు అభ్యర్థులుగా నిలిచియున్నారు. ఈ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్ల నీయవలసినదని ఆయా స్థలములందలి వోట్లను నేను కోరుచున్నాను. మనము మనదుర్బలత్వమును పోగొట్టుకొనవలయును. కలత కలిగించి విషయముల నడచివేసి దేశభక్తి తేజస్సులు ప్రసరింపవలెను. మనము స్వేచ్ఛగా, స్వరాజ్యమునకు, ప్రజాప్రభుత్వమునకు సత్సంస్కరణమునకు తేమమునకు వోట్లనీయవలయును. కాంగ్రెసు సభ్యులు నగరస్థానికసంఘమునందు క్రొత్తపద్ధతులు నూతనోత్సాహము జూపవలసివచ్చుచున్నారని. జాతీయోద్యమము దేశమందేవని చేయనో కాంగ్రెసు వారాని నగరములందు గూడ చేయవలెనున్నారని. కార్పొరేషనుకు తరతరాలు, దీర్ఘదృష్టి, జాతీయభావములు అవసరమై యున్నవి. వ్యక్తుల ప్రయత్నములకు వ్యక్తులసౌకర్యములకు వ్యతిరేకముగ సర్వజనసౌకర్యములకు మేము పాటుపడుచున్నాము. ప్రజాసామ్యవాదమును బలపరచుచు ఉన్న తాళయముల నధిష్టించిన కాంగ్రెసుయొక్క శిక్షోదక్షత, జాతీయతాపూర్ణత కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు చూపి కాంగ్రెసుప్రతినిధులుగా నెంచబడుచున్నారని.

కార్పొరేషనులందు కాంగ్రెసువారు చేయు కార్యక్రమము ప్రతికలందు వోట్లకు తెలుపబడియే యున్నది. అందులకు విరుద్ధముగ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు నడవరు. దాని ననుసరింతురు. నిరంకుశప్రాబల్యరక్షణములనుండి యుద్ధించి అహింస, నిశ్చితి, మతకులభేదములనన్ని వికమత్వము, సహిష్ణుత, స్వరాజ్యజీవితసందేశము, వోట్లరుండరికిని తెలిపియేయున్నాము. మొదలుపెట్టిన పని గెలుపు పొందువరకును సాగించి, కలకత్తా, బొంబాయి, అలహాబాదు, అహమదాబాదులవలె కార్పొరేషనును సశరమకొనుటకు వోట్ల సాయము చేయవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. 16 ఆగష్టు తేదీని ఎన్నికలందు తమసోదరులు చూసినయోధాధ్యమును, సాహసమును, పైభాగములందలి వోట్లందరును చూపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభ

జిల్లా కాంగ్రెసు మహాసభకు

గాంధీమహాత్ముని అభ్యుదయనిగ సంగీకరించుట రాబోవు అఖిలభారత మహాజనసభకు, మహాత్మా గాంధీగారి అభ్యుదయనిగ సంగీకరింపవలె నని ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ్యులందఱును కోరుచు మాకు సత్తరముల నంపిరి. మహాత్ములవారు నిరాకరించునెడల, శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి రధ్యక్షురాలుగా నుండుటకు సూచించిరి. ఈవిషయము, రెల్లాము, ఆహ్వానసంఘమువారికి క్రిందటివలె 25 వతేదీనీ, తంతిమూలముగా తెలియబరిచితిమి.

అయ్యదివర కేశ్వరరావు, సంయుక్త కార్యదర్శి

విదేశవార్తలు

నష్టపరిహారములు

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—యన్ టెడ్ ట్రేడు కోశాగారమునకు పూర్వము సహాయమంత్రిగ నున్న నేమారు పార్కరు గిల్బర్టుగారు నష్టపరిహారములకు ఏజంటు జనరలుగ నుండుట కంగీకరించెను. పార్కరుగారు సెప్టెంబరు మధ్యకాలములో ప్రవేశించును.

ఆక్రమణ ప్రదేశము

10 తేదీ ఆర్థరాత్రి నుండి బండ్లు, రహదారి చీట్లు లేకుండ పుట్టుకు ప్రజలకు అధికార మియ్యబడును. ఆక్రమణ అనాక్రమణ ప్రదేశములనుండి వచ్చు సరకులమీద గూడ పన్నులు తొలగింపబడుటకు డిగ్రీలు నేనాని ఉత్తరువు జేయునట.

రూరులో ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—రూరులో జర్మనులకు ఆర్థికాధి రమును మరల ఇచ్చుటకు క్రమాంతరువులుగ ఏర్పాటు జేసిరి. పరిహారసంఘమువారు జర్మనులు దాన్ శాసనములను నేటి నుండి అమలు జరుపునటల నమోదుజేయుటచే నేటినుండి ఏర్పాటు జేసెదరు.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు సభలో అమెరికను, కనేడియను, రషియా సోదర ప్రతినిధులను ప్రవేశపెట్టినపుడు కలకల ముండుచెను. రషియను ప్రతినిధులు ఉపన్యాసజేడకర్గ రకు వచ్చినపుడు ఇతర ప్రతినిధులు లేచి వారిని సత్కరించిరి. ట్రేడ్ యూనియనులు అంతర్జాతీయసా ఘములుగ నుండవలెనని బనరలుప్ప సెన్ కమిటీవారితీర్మానము సభవారు నిరాకరించిరి. జనరలు కాన్సిలువారిదినరకే అంతర్జాతీయసభకు రషియా ట్రేడ్ యూనియను ప్రతినిధులను ఆహ్వానింపవలెనని ఆల్బర్టుడంబ్ నిశ్చయించుటచే ఈ తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

కార్మికుల ఉత్తరువు

భూములు, గనులు, ఇనపదార్థముల ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనంజేసికొనవలెనను సంగతిని, వారమునకు 44 గంటలపనే యుండవలెననియు, కనీసపువేతనముల నుంచవలెననియు, పని లేనివారికి తగినయూపాధిని కలగజేయవలెననియు తగిన గృహ పసతి, విద్యాసౌకర్యములను 60 ఏట అందరికిని ఫీచనుల నీయవలెననియు కార్మికులు జేసినసూచనలను ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారు అంగీకరించిరి.

జాతీయమితసభ (అసంబ్లి) ఇటలీ

రోమువార్తాపత్రికవై ఖిరి మారుట

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—రాత్రి 11/30. నిరుడు ఇటలీ తక్షణము జాతీయమితమండి తొలగవలెనని రోము వార్తాపత్రికలు హెచ్చరించుచుండెను. ఈసంవత్సరము ఆఫ్రికానే జాతీయమిత సభవారు జేయు ప్రతికార్యమును ఇటలీ ఆమోదింపవలెననియు తప్పదనియు వాకొనుచున్నవి.

ముస్సోలీని జంపబోవుట

ముస్సోలీనిగారు తప్పించుకొనుట

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—రాత్రి 11-35 ఆగష్టు 31 తేదీని రోముకుతిరి గి వచ్చుచుండ ముస్సోలీని గారిని జంపుటకు ఎవరో ప్రయత్నించిరి. సంగతులు నిజమని ఇంకను తెలియలేదు. కాని ముస్సోలీనిగారు పోవుటాటాబుండిని రెండుప్రక్కలనుండి ఎవరో కొప్పరిని యు కిటికీలు ముక్కలై నవనియు కాని ఆవృష్టవశమున అదే కాస్తరు బండిలో బికినిమిచును ముందుగబోవుటచే ఈ గంట ముక్తి పుననియు ఇందులో వెనుక స్థానములందెవ్వరును లేరనియు తెలియుచున్నది.

వైస్రములను తగ్గించుట

ఫ్రెంచివారి యభయము

జనీవా, సెప్టెంబరు 3:—లండనులో ప్రారంభించిన మంచిపనిసాగుటకు త్రికరణబుద్ధిగ తోడ్పడెనని హెరియటు గారు తెలియజేసిరికాని ఏ ప్రకారము చేసెదనో తెలియజేయలేదు.

వైస్రములను తగ్గించుట

నుగూర్చి ఏర్పాటుజేయుటకు మధ్యవర్తుల నేర్పాటు జేయవలెననియు ఈసభ స్పెల్సు ఏర్పాటుజేయవలెనో, ఆగూప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుజేయవలెననియు వైస్రములను తగ్గించు సభలో అమెరికనులు తప్పక పాల్గొనెదనని నమ్ముచున్నాడననియు ఈసభ ప్రాయశః జనీవాలో జరుగవచ్చుననియు ఈ లోపుగ వైస్రములను తగ్గించుటకు అమెరికనులు సూచించినవిధానమును జాతీయమితసంఘమువారు పరీక్షింపవలెననియు మగ్నా నాల్డుగారు నుడివిరి.

బెంగాలీ మంత్రుల జీతములను

నిరాకరించుట

ను గూర్చి వార్తాపత్రికలు జేయు వ్యాఖ్యలను సూచించుచు డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

కామన్సువభవారు రాజుకు సప్రయిలను నిరాకరించు పద్ధతులనలంబించి రాచకీయస్వాతంత్ర్యమును గడించి రను సంగతిని మరచి మంత్రులజీతములను నిరాకరించవలెనని చాలమంది బెంగాలుసభలో సలహా నిచ్చుచున్నారు. శాసనసభ సెత్తి జేసి మంత్రులుజేతను సనిసంతకు గవర్నరే స్వీకరించినందులకు కొనియాడుచున్నది. తన యధికారు లేవిజేయుచున్నదానిని లిట్టును ప్రభువు జేయువాడని తెలిసియు ఆశకు మంత్రుల భర్త్యములను నిర్వహించు చున్నందులకు కొనియాడుచున్నారు. ట్రిటను భారతదేశములో జనసామాన్యమునకు చేయవలసిన ఉపచారమును గూర్చి మట్లాడెదను. ట్రిటిషు పాలనమువలన అజ్ఞానులకు ఈజనసామాన్యమునకు శాంతి న్యాయము ఏర్పడినది. తేమమును సంపాదించెను. కాని చాలమంది భారతీయులు ఇంకను దార్శిన్యముచేతను బాధపడుచున్నారని.

సామ్రాజ్యవాదులవార్తాప్రచారము

అన్వేషియాపార్లమెంటులో నాయువార్తా ప్రచారక చట్టము మూడవపారి ఆమోదింపబడెను.

జార్జియాలో ప్రతికూల బోల్షివికులు

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—జార్జియాలో బోల్షివికులపై తిరుగుబాటుజేయుచున్నారని సకస్పరవిరుద్ధముగ వదంతులు లండనుజేరుచున్నవి. రక్తపాతముగ పోరి జార్జియాను సగము నిల్లవ కారులు లోబరచుకొనిరని తెలియుచున్నది.

కాని యితిగతులబాటును రహస్యపు వెన్సివికుసంఘము నేర్పాటుజేసినదియు కాని అది అంగద్రోక్కబడె ననియు నాయకులు అరెస్టుజేయబడినదియు సక్రమపరిశీతల నేర్పాటు జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తగినసర్వను దీసికొనిరనియు మాస్కోవిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

మరాఠోలో స్వేయనుపోరాటము

విస్తరించుచుండుట

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—ఉదయం 12-30 స్వేయను మరాఠోయధము చిలికిచిలికి గాతనాయకులనున్నది. పెద్దయు ధిముగ ఏర్పడనున్నదని జేయుచున్నది.

స్వేయనుమరాఠోలోనుండి తిరిగిపోయిన చాలచిక్కులుండయించుననుచున్నారు. మరాఠోను మరల విభజించిన గ్రేటు ట్రిటను యునై టెడ్ స్టేట్సువారలకు ఆర్థిక న్యాయశాఖవిషయములందు నష్టమువచ్చుచున్నారని. ప్రస్తుతమందున్న పెద్ద ప్రదేశమును నిలబెట్టుకొనుటకు గొప్పప్రయత్నములను జేయుటకు స్వేయనుకీర్త్యములేదున్నది. ఇది నిరుసుతంత్రులబడింబడిన జేసికొన్నప్పటినుండి ఎత్తుకొన్నది. దానివలన స్వేయనుమాక్కుతించుటలో ప్రాంగుకు లోనైనది.

ఈజిప్టు-సూనూ

జగులులుగారు తిరిగివచ్చి

ప్రతికూల బ్రటిషుభావము

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—ఉదయం 12/30 సాగ్యమైనంత త్వరలో జగులులుగారు ప్రాంసునుండి తిరిగి వచ్చెదరని తెలియుట జూడరాంకే మద్దా నాల్లా గారిచే రాయబారములను జరుపుట కిష్టములేదను సంగతి భాయమగుచున్నది. ఈజిప్టు ప్రతిక లన్నియు గ్రేటు బ్రిటనును అడేపాటగ తిట్టుచున్నను, ఒక మూల బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు రాయ బారములను బురుగుట ఈజిప్టు ప్రభుత్వమును ఆహ్వానించగ నూదాను అధికారులు అననుకూలముగ వ్యవహరించి పూర్వమున్న పరిస్థితిని తిరుగబాటు పూర్వమున్న పరిస్థితి లన్నిటిని తారమారుజేసి పాడుజేసిరిని ఈజిప్టు ప్రభుత్వ ప్రతిక యొకటి వాకొనుచున్నది. పరిష్కారము కుదరకపోవుట ఈజిప్టు ప్రజలను నిరుత్సాహముగ జేయుచుగాని వారు చలించ క ఆందోళనను సాగించవలె ననుచున్నది. తటస్థముగ నున్న ప్రతికలుగూడ ఇంతవరకు జరగినదానికి బ్రటిషువారిని దూర్చుచున్నవి.

స్వేయిన మరాకోను ఖాళీజేయుట

మాడ్రిడ్, సెప్టెంబరు 4:—అధికారు లెచటను స్వేయిన మరాకోను ఖాళీజేసెద రనుసంగతిని తెలియజేయలేదు. మీరు మిక్కిలి మరింత పెద్ద యుద్ధమును జేసెదమని స్వేయిన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. స్వేయిన శత్రుత్వదళకారి యగు గ్రండునేనాని మరల రప్పించెదరు.

మగ్నానాలుగారు

జనివాచేరి. స్వేయిన ప్రజలు గుంపులుగూడి సత్కరించిరి.

ఆస్ట్రేలియా ఎన్నికలపట్టి

మెల్బోర్న్, సెప్టెంబరు 5:—కామెన్స్ లు ఎన్నిక పట్టిలో మిట్రాలులోను జేర్చుటకు జిల్లాకోర్టువారు రంగీకరించిరి. హైకోర్టుకు అప్పీలుచేసెద రనుకొనుచున్నారు.

పుదుక్కోట రాజగారిసోదరుడు దొరయిగారు చనిపోవుట

(అంధాప్రతిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 5:—పుదుక్కోట రాజ సోదరుడు దొరయిగారు నిన్నటిదినము ఆకస్మికముగ చనిపోయిరి. బ్రెటనుకు లక్షమనుండి శనివారము వచ్చిరట. ఇండియాకు పోవుటకు పూర్వముకొన్ని నాళ్లు సమద్రతీరమున కాలముగమపుటకు శ్రద్ధశించెను. స్త్రీమరుటికటకుడ తీసికొనబడెను. వచ్చే శనివారము ప్రయాణము నిశ్చయము జేసిరి. పండ్లుపాడై చీము కారుమందులచే, ఆరోగ్యము మొత్తముచిద పడెనది. తక్షణము 7 వండ్లను తీసివేయుచుటకు నిశ్చయించుకొనెను. ఇండియాకు వచ్చెవరకు ఆగవలంబలేదు. చేయవలసిన కట్టుదిట్టము లన్నియు జేయబడెను. పండ్లను తీసివేసిరి. తరువాత నెమ్మదిగనే యుండెను. కాని హృదయము హఠాత్తుగ ఆగిపోయెను. ఏమందిచ్చినను లాభము లేకపోయెను.

చీనాకలహము

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 5:—చీనాప్రభుత్వమువారు ఇద్దరు సేనానులను మధ్యవర్తిత్వమును జరిగించుచున్నా గని లండను లో చీనాఅధికారులు తలుపుచున్నారు. పోరాటము తీవ్రముగ పరిణమించదనుచున్నారు. నిన్న ప్రారంభమైన పోరాటము శడు సాగుచున్నదని తెలియుచున్నది. మ్యంగుపాకు 12 మైళ్లలోపుగ జరుగుచున్నదట. ఇద్దరు మింగుపోతులను చిలీ సాకాదళమును ముట్టడించెదరను తలంపుతో పెద్ద ఫిరంగులు పూసంగుకొంటు జేర్చబడినవి. ఊసింగుకావల చాలదేశపు యుద్ధనౌకలు నిలిచియున్నవి.

లికమిషనురీపోరు అధికారేతరుల అభిప్రాయము

మోతీలాలు నైహూగారి సవరణ

పూర్తిగా నిరాకరించవలెను

సిన్హ, సెప్టెంబరు 4:—లికమిషను నివేదికను విచారించుటకు నియమించబడిన ఉపసంఘమునందలి అధికారేతర సభ్యులేడుగురును యింకను నిశ్చితాభిప్రాయమునకు రాలేదు. పండిత మోతీలాలు నైహూగారి సవరణ యారీతిగా నున్నది:— “(1) సివిలు సర్వీసులను గూర్చిన రోయలుకమిషన్ను క్రిందటి కాసనసభా తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా నియమించ బడెను, (2) ఈ సభవారు ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీన గావించిన బాధ్యతాయత ప్రభుత్వమును గూర్చిన తీర్మానమునకు సంకల్పపీఠముగ జవాబులేకుండెను. (3) సివిలు సర్వీసు వారి నియామకము, అధికారము, దేబేయులను నియమించుట, వేతనము భత్యము పించుట మున్నగు అంశములన్నియు ఒకదానితో నొకటి సంబంధముగలిగి యుండి ప్రైవేటుహరించిన యీసభవారి తీర్మానము ప్రకారము బాధ్యతాయత ప్రభుత్వము ప్రసాదించుటపై నాధారపడియున్నవి; (4) విచారణసంఘమువారి విచారణ సంశ్లక్షికముగలేదు. అందుచేవారిశిఫార్సులు గూడ అసత్యపు అంశములపై నాధారపడియున్నవి. ప్రస్తుతమును నూతన పరిస్థితులను, రాజ్యాంగ విధానమునందు గానున్న మాతృలను మురుగు బరుచుచున్నవి. ప్రైవేటులన్నింటిని కాసనసభవారు గుర్తించుటచే సదరురాయలు కమిషనువారి సిఫార్సులలో నేదానిని గూడ సరకుగానక ఆచరణకు లేరాదని గవర్నరు జనరలుగారికి సిఫార్సుచేయుచున్నారు. ప్రైవేటులను ననుసరించి యీచినివరితీని జేయునూచించుచున్నారు:—

(1) ప్రస్తుత నిబంధనల ప్రకారము యిక్కుమందు ఇండియాలోని సివిలు సర్వీసులకై ఇంగ్లాండునుండి ఎవ్వరును రాకుండ నిలిపివేయుట. (2) ఇండియాలోని సివిలు సర్వీసు కమిషను యొక్క పరిపాలనావిధానమును శిఫార్సు జేయుటకై కాసనసభలోని ఎన్నిక సభ్యులు అధిక సంఖ్యాకులు గాగలఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను. ఈఉపసంఘము భారతదేశమువకు బాధ్యతాయత పరిపాలన మొసంగువర కధికారమునందుండును. దీనికిదిగువ అధికారములూసంగకలెను. (ఎ) ప్రస్తుతము సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులకు ఏమయిన యిచ్చందులు గల్గినచో విచారించి ఆవసరము గు సమహాయములు జేయుటయు (బి) సివిలు సర్వీసునందు సాధ్యమగునంతవరకు అన్ని ఉద్యోగములకు భారతీయులను నియమించుటకు నిబంధనల నేర్పాటుజేయుట, కొన్ని ఉద్యోగములకు తగిన సమర్థతల భారతీయులు లేనిచో అట్టిఉద్యోగములకు ఆంగ్లేయులను తక్కువకాలముందు పరతులపై తెప్పించుటకు నిబంధనల నేర్పాటుజేయుట (సి) ఉద్యోగములందు నియమించు నానికి అభికారము వేతనము బత్తము పించనీవిషయము నిబంధనల నిర్ణయించుట. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు వాణిజ్యసంఘమువారి యభిప్రాయము

సంపూర్ణ సానుభూతి.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—లికమిషను రిపోర్టునందలి లికమిషను వెంటనే ఆచరణయందుంచవలెనని బెంగాలు వాణిజ్యసంఘమువారు తమ యభిప్రాయమును ఇండియా వొరతనము వారికి దెలిపిరి. తమ స్వంతాభిప్రాయమును బట్టిజూచినచో రిపోర్టు పూర్తిగా సంకల్పపీఠముగలేదని వారు దెలిపిరి. అందలి నూచనలన్నియు రాజీపథతిగా నేర్పడినవియును ఒకదానిపై తోకటి ఆధారపడి యుండుటచేతను వాటిని పూర్తిగా అంగీకరించుటయోలేక పూర్తిగా నిరాకరించుటయే జేయవలసియుండునని వారు గుర్తించిరి. సంఘమువారు రిపోర్టు సంగీకరించుచున్నారు. దానినిగూర్చి సత్వరము చర్యదీసికొనవలెనని హెచ్చరించుచున్నారు. యానద్దారత దేశమునకు సంబంధించిన ఉద్యోగములు (రిజర్వుడు కాఖలలోనివి) వ్రేటు సెక్రటరీగారి యాధీనమునందే యుండవలెనని వారియొద్దేశము. ప్రజాయత్నశాలి క్రిందనున్న ఉద్యోగముల రాష్ట్రీయోద్యోగములుగా మార్పుటకు సంఘమువారి కెట్టి యభ్యంతరము లేదు.

(ఆ. ప్రె.)

విరోపియను సంఘమువారికోర్కె

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—విరోపియను సంఘప్రతినిధులగు డబ్లి. సి. కరీ, సర్. సి. గాడ్సే, ఇ. విలియమ్స్ గార్లు మరికొందరుగలసి రాజప్రతినిధిగారికి లికమిషను రిపోర్టునందని విషయములను సత్వరముగ ఆచరణయందుంచవలెనని గోరుచు విన్నవించుకొనిరి:—

ప్రజాసాయకులు ప్రభుత్వమువారిపై అనూయ గలిగించుటకు నిరంతరముజేయు ప్రయత్నములను విరోపియను సంఘమువారు జాగ్రత్తగా జూచుచున్నారు. జాతిభేదములు కలిగించుటకు ప్రత్యేకవ్యక్తులను పత్రికలును జేయుప్రయత్నములను, నీతిబాహ్యులగు కొందరు రాజకీయోద్దేశములతో తమజాతిమతి గౌరవములను త్యజించుటయు, సంఘమువారు గాంచుచున్నారు. అందుచే అల్పసంఖ్యాకులగు సంఘములను, వివిధజాతులు గానున్న భారతీయులను, మిశ్రప్రభుత్వమునందు శిష్ట వేరొకచో రక్షణలేదని యీసంఘమువారు భావించుచున్నారు. కావుననే ఉద్యోగములను భారతీయుల పరమైనర్పవలెనను నూచననుగాంచి యీసంఘమువారు శ్రమిలుచున్నారు. ఈవిషయమును కొన్ని ప్రయత్నములిడివరకే జరిగినవి. కాసనసభ్యులు కారణములేకుండగనే తరచు ప్రభుత్వమువారితో నిరాకరణము జేయుచుండుటచే, వారలచే యారీపూర్తి ఆమోదించబడునను ధైర్యము సంఘమువారికిలేదు. కావున, రిపోర్టునందు నూచింపబడునట్లు సివిలుసర్వీసుల బలహీనముగా బడినచో దేశమును పరిపాలించుట కష్టసాధ్యమగుననియు, దేశపరిపాలన సివిలుసర్వీసు వారు కష్టముపై నాధారపడి యున్నదనియు మేము మనవి జేసికొనుచున్నాము. (ఆ. ప్రె.)

మధుర మునిసిపలు ఎన్నికలు

మధుర, సెప్టెంబరు 4:—నిన్న సాయంత్రము రెండవవార్డు ఎన్నికపు పెట్టు తెరచబడినవి. ప్రస్తుతము సభ్యులుగా నున్న టి. ఆర్. నాగేంద్ర అయ్యరుగారికి 284 ఓట్లును యం. ఉమాపతిఅయ్యరుగారికి 269 ఓట్లును వేయబడెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు టి. పి. రామఅయ్యరుగారికి 208 ఓట్లు కొవి నాగేంద్ర అయ్యరుగారికి 178 ఓట్లును వేయబడెను.

బచ్చెయి రంగారావుగారు 25 ఓట్లుమాత్రము వేయబడెను. తుదకు టి. వి. నాగేంద్రఅయ్యరుగారు యం. ఉమాపతిఅయ్యరు గారు రెండవవార్డునకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులుగా స్థిరపర్చబడెను.

(మొదటివార్డు)

మధుర, సెప్టెంబరు 5:—మొదటివార్డు ఎన్నికకు వేయబడిన 871 ఓట్లలోను వి. పి. లక్ష్మీనారాయణుగారు 368 ఓట్లు సంపాదించుటచేత ఆయనను ఎన్నుకొనబడినట్లు స్థిరపర్చబడినవి. నల్లరు అభ్యర్థులు ఆయనకు పోటిగా నిల్చిరి.

(ఆ. ప్రె.)

మధుర మునిసిపలు ఎన్నికలు

మధుర, సెప్టెంబరు 6:—నిన్న సాయంత్రము సదకొండవ వార్డుయొక్క పోట్లు తెక్కించుటకు పెట్టు తెరచబడినవి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు క్రియంత ఆర్. రామనాథ అయ్యంగారు అందరికంటెను యెక్కువపోట్లు యివ్వబడుటచేత క్రమముగా ఎన్నుకొనబడినట్లు స్థిరము చేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణ స్థానికబోర్డుల సభ

మధుర, సెప్టెంబరు 5:—నేను దక్షిణ స్థానికబోర్డుల సభ మధ్యాహ్నముగూడును.

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సమాజమువారు

బందరు బుట్టయ్యవేట హాలులో

ఈ దినవ నుదహరించిన ప్రకారము నాటకములు ప్రదర్శింతురు

సా వి త్రి - 8-9-24

రాధాకృష్ణ - 10-9-24

ద్రా వ ది - 13-9-24

స్తలము కుశల మగుటచే పొరుగుదూ గ్రామస్తులు ముందుగా టిక్కెట్లను జాగ్రత్తచేసికొనగోరెదము.

డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

పతితమానవోటి కారణమేమి?

రాటమేనుష్టు

మహాత్ముని విజ్ఞప్తి

గాంధీ మహాత్ముడివారపు 'ఎంగు ఇండియా'లో 'పతిత మానవ కోటికి' అను శీర్షిక నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— బాంసాలలో మూడేండ్లక్రింద మన పతిత సోదరీమణులును, యింద్రియకామత్వప్రర్థ ముపయోగించు కొనువారిని చూచుభాగ్యము గల్గెను. వారిలో కొందరిట్లున్నారు. "మేము రోజుకు రెండుమూడు రూపాయలను సంపాదించెదము. ఇంతకన్న యెక్కువ దొరకునట్టి వృత్తి యేమైనా మాకు జూపవలయును." ఒకనిమిదము నేను కుప్పన కూలిపోతిని. కాని వెంటనే తెలివి దెచ్చుకొని "సోదరీమణులారా, రోజుకు రెండుమూడు రూపాయలు సంపాదించు నుపాయము నేనేమియును జెప్పజాలను. లేదు. మీరుపవాసము జేయవలసివచ్చిననుసరే యీవృత్తిని మాని వేయునునిమాత్రము నేను కోరెదను. అయినను రాటముగలదు. మీరు దానిని తీర్చునెడల మోక్షము గల్గును." అని చెప్పితిని. ఇట్టి పతితసోదరీమణులు భారతదేశములో కొలదిమంది మాత్రమే గలరు.

ఈ మానవకోటిలో ఒరిస్సాలోని ప్రతివారును కొంత వరకు జేరెదరు. అస్మిలు మనకు సంభోగకామినలైనట్లే పీఠల విమయమై మన మేమియును తెలియక సంచరించుచున్నాము. వారు త్వగస్థి మాత్రులగుటకు కారణము స్త్రీలవిషయములోవలె సంభోగకాంక్ష గాక భవకాంతయైయున్నది. మనము భాగ్యవంతుల మగుటకై వారు నెత్తురు పిండి పనిజేసెదరు. కాని యిప్పుడు భగవంతుని దయవలన విద్యావంతులగు మధ్యతరగతివారు మనమును మన పతిత సోదరీమణులును, అన్నము లేకమాడు సోదరులును ఒక్కటియేయని దెలియునట్లు జేయుట కాతురబడుచున్నారు. మనము స్వరాజ్యము కావలెనని కోరునది ప్రాణవంతులముగ నుండుటకే. మనమందరమును గ్రామములలోనికి బోయి గ్రామీయులకు సహాయము జేయజాలము. పతిత సోదరీమణుల జ్ఞాపకముందు కొనినయెడల మనము విశుద్ధాత్ములము కావలెనని జ్ఞాపకముండును. మనము నిత్యమును వారిమాట తలచుకొని వారికై సంతాపపడుట యెట్లు సాధ్యమగును? వారికోరు మనము ప్రతిరోజును జేయగలదేమిగలదు. మనమతి దుర్బలులముగ నుండి యెంతకొద్దిగజేసిన అంతే చాలుననికోరెదము. ఆ కొద్దియేమి?

రాటముతప్ప మరేమియులేదు

నాకు రాటముతప్ప మరేమియును గాన్పించుటలేదు. ఏ మతమువారైనను సరే, చదువుకొన్నవారైనను మూఢులైనను, మంచివారైనను చెడ్డవారైనను, నిద్దులైనను యువకులైనను, స్త్రీలైనను పురుషులైనను, బలవంతులైనను దుర్బలులైనను, చెయగల పని సులభమైన దాకొక్కటియే. ఏ పనియైనను ప్రయోజనకరముగ నుండవలెనన్న అందరును ఒకటే పని జేయవలెను. ఈ వరతు లన్నియును రాటమువలన స్త్రీలైనను పురుషులైనను ప్రతిరోజును ఒక అరగంటసేపు నూలు వడుకుటవలన జనసామాన్యమునకు ఆమూల్యముగ నేన జేయుట యగును. ఇందువలన పతితమానవకోటికి హృదయపూర్వకముగ తారకమార్గమును జూపుటయగును. ఇందువలన స్వరాజ్యము చేరునకు రాగలదు.

జనసామాన్య మైకమత్వముతో సంయుక్తజీవితమును గడుపవలెనన్న రాటమే అందుకు మూలమైనది. అది లేకుండ శాశ్వతముగ ప్రజాహితజీవనమును స్థాపింపజేయుట దుర్లభము. ఈఒక్కదాని మూలముగ నే దేశములోని నిమ్ను జాతులకుమనకును బంధనమేర్పడి వారల కాళ యేర్పడును. దానికి తోడు మన మెన్నియోపనుల జేయవలసియుండును. కాని యిదిమాత్రము నిత్యముగ జరుపవలయును. ఇట్లు గట్టునపుడు మేస్త్రీ పునాది గట్టిగ నున్నది, లేనిది జాచునట్లే యీ విషయమున గూడ రాటమును దృఢము జేయవలయును. పునాది యెంత గట్టిగ దృఢముగ నున్న ఫలితములుగూడ సంతృప్తిగాగ నుండును. కావున భారతదేశములో న్నూలువడుకుటని విశ్వవ్యాప్తము గావలయును. కాని జనసామాన్యమునకును వేరేవరు తరగతులకును బంధన మేర్పడునట్లు జేయునదొక్క నూలువడుకుట యేగాను. ఇందువలన వేరేవరురాజకీయపక్షములకు లంకయేర్పడును. అది అన్నిపక్షములకును ఒక్కటియేయగును. ఇతరవిషయము లన్నిటిలో నేకీభవింపకపోవచ్చును గాని యీవిషయమున మాత్ర మేకీభవింపవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతశాల:—7 తేదీ ఆదివారము 4-15 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి కారదానుందిరమున తిరువాలూరు రాజాయి గానసభ జరుగును.

రాకపోకలు:—ఎఫ్.ఎల్.యే.పెడ్డే కాలేజి కాన్సిలు సభా సందర్భమున కె. వెంకటరత్నం నాయుడు, రావుబహుదూర్ సి. వి. రంగారెడ్డి (శాసనసభ్యుడు) మదనపల్లి కళా కాలాధ్యక్షుడు చింతామణి త్రిలోకి కర్ గారు ఆసంతృప్త ప్రభుత్వ కళాకాలాధ్యక్షుడు అరుణానందంగార్లు యీవుదయం యిచటికి వచ్చిరి.

చింతాద్రిపేటలో గల్లంతు:— చింతాద్రిపేట గురవప్పవీధిలో నిరువురు విరోధులు యుండిరి. నిన్న వీరికి గొప్ప పోరాటము జరిగినది. ఆపీడిముంతకును అడలు పుట్టినది. పోలీసువారు చాలా ఆలస్యముగా వచ్చిరి. అంతవరకును ఈగల్లంతు ఆగలేదు. ఒక హైకోర్టు స్టేషనుగారు యీగల్లంతునుగూర్చి ప్రెస్ డెస్క్ మేజిస్ట్రేటువారికి తెలుపగా వారు పోలీసువారిని విచారింపు డనిరి.

హిందీప్రచారక విద్యాలయము:—రత్నాకరభవనము (మైలాపూరు)లో స్థాపించిన హిందీప్రచారక విద్యాలయము యిప్పుడు ట్రిప్పిక్స్ బిగ్ స్టోర్ 161సం॥ గలగృహమునకు మార్చబడినది.

పట్టణములో హిందీస్థలములు తెరువకోరువారు మాతో పుత్రవ్యవహారములు జరుపకోరెదము. క. మ. శివరామశర్మ.

భవిష్యన్నాకా సైనికదళ క్రీడలు:—రా బోపు కర్న ప్రారంభమున చెన్ననగరమున నాకా సైనికదళ క్రీడల నేర్పరతురని తెలియుచున్నది. దీనినిబట్టి కొన్ని యుద్ధనౌకలు మదరాసు రేవునకు 1925 లో రావచ్చునను నూచనలు పొడగట్టుచున్నవి. అందు వివిధములైన విచిత్రనౌక లుండును. మదకాసువా రా క్రీడల జయప్రథముగ కొనసాగింతురని నమ్ముచు యీవార్తలసత్యములు గావని విశ్వసించుచున్నాము. (మదరాసు మెయిలు)

తిరువల్లిక్కేణి సంగీత సభ-పాట కచేరి:—ఈ నెల 7 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు ఆర్యనియమపీఠి గోశ్లాకులో పాటకచేరి జరుగును.

సుబ్రహ్మణ్యపిళ్ల (నాయనపిళ్ల) గారు (కంచి)-గాత్రము గోవిందసామిపిళ్లగారు (తిరుచనాపల్లి) సిడేలు ఆలగనంది పిళ్లగారు (కుంభకోణం) వృందంగం సుందరం అయ్యగారు (ఉమయ్యవరం) ఘటం

మదరాసు కార్పొరేషన్-మొదటి స్త్రీ అభ్యర్థి:—హిందూ కేశ స్త్రీ ఉద్యమమునందు రేపు గొప్ప చరిత్రాంత మొకటి బయల్పడును. మదరాసు కార్పొరేషనుకు రాయపురము ఎన్నికదాక ప్రతినిధిగ మగవారికి పోటీగా, స్త్రీ అభ్యర్థి నిలచియున్నది. ఈమె మంత్రసానిసంఘమునందు పాల నా సాక్షుడమతో పనిచేసిన కార్యదర్శిని. ఈమె నర్సు హెనెస్ ఆంజిలో. నగర రోగ్యమునకు ప్రాముఖ్యము కలిగిన ప్పడు ఆరోగ్యమునందు పనిచేయు నిట్టివారి సలహాలు గమనింపదగినవి. స్త్రీ అభ్యర్థిత్వమునకిదియే మొదటిపర్యాయ మగుటచే నోట్లందరునూ తమకోట్ల నీమెకీర్తురుగాక.—

వల్ల మందమ్మకము కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—250 కాశీ నల్లమందుపెట్టు అమ్మబడినవి. అమ్మగా వచ్చినసామ్యురు, 11,35,800 లు. పుట్టియొక్క హెచ్చుధర 4670 లు. ఆఖరు ధర రు 4500 లు, ఆవరేజి ధర 4548 రూపాయలు.

కాపునదేశమును ప్రేమించుప్రతివారును, చరిత్రులను, పవిత్రులను ప్రేమించునట్టి ప్రతివారును ప్రతిరోజును ఒకగంట సేపు వారికోరకును భగవంతునికోరకును నూలువడుకువలెనని కోరుచున్నాను. ఇయ్యది దేశమున కర్పించుకావకు గావున దానిని మతభర్త్యులను సక్రమముగ నిర్వహించువిధమున తత్వపండు పంపవలసిననాటికి అభిలభారతభృద్ధురంఘమునకు పంపవలయు

బెంగాలుమంత్రుల పనులు

స్వీక్యటిపు ఉద్యోగులకు ఒప్పించబడెను

ఇదివరకు మంత్రుల యధీనమునం దుండిన పనిపాలన కాఖిలయందు గవర్నరుగారికి తోడ్పడుటకు గాను పంకరాష్ట్ర మునందు యీదిగువరీతిని ఏర్పాటు జేయబడినట్లు తెలియుచున్నది. వ్యవసాయ పారిశ్రామిక శాఖలు ఎక్సైజు, స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖలును గౌ॥ టి. ఎవర్నసు గారును; విద్యాశాఖను సర్ ఆబ్దుల్ రహీముగారును, వైద్యశాఖ రిజిస్ట్రేషనుశాఖలును గౌ॥ మహారాజు కన్నోభుచంద్రరే బహద్దూరువారును చూచుచుందురు.

గవర్నరుగారి రాక

తంజావూరు, సెప్టెంబరు 5:—వై కొంటు గోనెననక గారును వారి అనుచరులను ఉదయం 6-30 లకు పియాలి చేరి భోజనానంతరము కొలూరు ప్రవాహముచే పాపాపడిన చోటను ఎవరరంగంకు వెళ్లిరి.

గవర్నరుగారు జిల్లా కలెక్టరుగారితోను ఇంజనీయరు గారితోను యీప్రాంతముందు చేయవలసి పనినిగూర్చి సంప్ర తించిరి. గవర్నరుగారు వారివారి యిబ్బందులను బాధలను నిరాటంకముగా రైతులు మనవి చేసికొనుటకు ఆవకాశ మిచ్చుటయేగాక తమ సానభూతిని వారి యెడల జూపిరి పియాలికి తిరిగి చేరినతర్వాత కొంతమంది అసభికానుల వారిని దర్శించి వరదలచే కప్పబడిన మట్టిని తీసివేయుటకు గవర్నరు మెంటువారు బదుల్లు యిచ్చు అవసరమును తెల్పిరి. గవర్నరుగారు ఉదయం 10-15 నిమిషములకు బయలుదేరి పియాలినండి వెడలిరి.

గవర్నరుగారితో మాట్లాడినవారు

గవర్నరుగారితో యీ దినము కలసి మాట్లాడినవారిలో యస్. చిదంబరనాథ మొదలియారుగారును, ఇ. సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరుగారును, టి. జేవి నరుగారును, యస్. రత్నం పిళ్లైయును ముఖ్యులు. మొదలియారుగారు రెండు సంవత్సరముల వరకును గవర్నరు మెంటువారు కిస్తీలను వసూలు చేయునండ మానివేయవలసిన యావశ్యకతను నొక్కి చెప్పెను. వారి ప్రాతినిధ్యమును గవర్నరుగారు ఆలోచించెదమని తెల్పిరి. వరదసహాయనిధి తంజావూరు జిల్లా బోర్డువారు రు 5,000 లను జిల్లాలో వరదలవలన పాడు అయిపోయినవారి సహాయమునకు రు 5,000 లు యిచ్చిరి.

సంస్కాదిని రాళ్లరువ్వి చంపుట

పిఠానరు, సెప్టెంబరు 4:—నెలదినములనుండి జైలులో బాధింపబడుచున్న మాలవి నాంటుల్లా ఘాను ఆహూర్నాది యగారు రాళ్లచే మోడింపబడి చంపబడెను. మతసంస్కారము నిలిచిపోగా ఛానసపరాయణులు తలెత్తి పెగులచున్నట్లు తోచుచున్నది. ఆగష్టు 24 వ తేదీ మొదలు తిరిగి పోరాటము జరిగెను. అ||శె||

రైలులో నాదుపెట్టె దొంగతనము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5:—ఈజ్జుండియను రైలుమార్గమున చాందిపూరు బ్లాకుటు-మాంకాయ స్టేషనులమధ్య బుధవారమురాత్రి రైలుబండి నడచుచుండగా కంపెనీవారి నగదుపెట్టె ఒకటి అపహరించుప్రయత్నము జరిగెను. రైలు సమగడిపోవుచుండ ప్రేక్షకులనుండి ఏదోయొకటి క్రింకువై చిన్నగాడ్డనకు భస్మివివనబడెను. వెంటనేపోయిలోనజాడగ ఒకనగదుపెట్టె యగపడకుండెను. బండిద్వారముచివరను విశోషియనుడొకడు తలుపుపట్టుకొని ప్రేలాడుచుండెను. గాడ్డానని బెరరించెను. అంతట వాడురినాల్గరు (తుపాకీ) ఎత్తి చూపెను. గాడ్డూరకొనెను. రైలుమాంకాయ బోవుచుండి చీకటిలో నాదొంగపారిపోయెను. ఒక ఇంజను వెనుకదానిబంపగా నగదుపెట్టె సురక్షితముగా లభించెను. బర్దూనులోని గవర్నరు మెంటు రైల్వేపోలీసులు విచారణజేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

బి. యి. జె. ఎడ్డిసుగారు పోర్టు కమిషనరుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—నెలపుమీస బోయిన ఆర్. పి. విల్ సన్ గారిస్థానే బి. యి. జె. ఎడ్డిసుగారిని బంగారావర్తకసంఘమువారు ప్రాతినిధ్యము వహించుటకు తమ కలకత్తా పోర్టుకమిషనరుగా ఎన్నుకొనిరి.

అనవసర విభేదములు

సంయోగసాధనము

మహాత్ముని వ్యాసము

నేను విభేదమును వివాదమును కోరువాడను గాను

సత్యాగ్రహ సామ్యస్వరూపము

ప్రస్తుతము కాంగ్రెసువారిలో కలిగిన విభేదములను తొలగించుటకు సాధనమును చూపవలెనని మిత్రులు లుపురు నను కోరియుండిరి. ఇప్పుడట్టి సాధనమును నేను చూపగలుగుదునని ఆశించెదను. నేను పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారికి వ్రాసితిని. నేను చూపగలసాధనము సత్యాగ్రహమొక్కటియే. ఇదివరకు ప్రజలు సత్యాగ్రహభీకరస్వరూపమున మాత్రమే చూచియున్నారుగాని సామ్యస్వరూపమును చూచియుండలేదు. అట్టి లోపమున సహాయనిరాకరణములు భీకరస్వరూపమునే సూచించెను. సత్యాగ్రహమునకు శాశ్వతస్వరూప మింకొకటిగలదు. అది ప్రేమమూర్తి. ఇప్పుడు దేశీయు లాసామ్యప్రేమాస్వరూపమునే దర్శింపవలెను. మనమల్లవిషయములను గూర్చియే చాలకాలము నుండి కలపించుచుంటిమి. మనలో గొప్పవిభేదమేమిదెను. కాన నిపుడు సర్వజనసమానాంత్యమును గూర్చి మన మన్నేపించవలసియున్నది. అందరు నేకీభవించి సమ్యుత్తించి కలసి చేయదగిన పని ఏది?

రాట్నము, మతసహనము, అస్పృశ్యతానివారణము

ఈమూడుకార్యముల విషయము నందరేకీభవించుట కవకాశముకలదు. నేను అనిది నెంటుగానిని సందర్శించి సవినయముగ నీవిషయమును మనవి చేసితిని. ఇటుల నేయితర నాయకులకగూడ విన్నవింపగోరెదను. కాంగ్రెసులో విభేదములను కలిగించుటకు నేనెన్నడును కోరను. నాకు కేవలము వెగటుగాతోచినచో నేను వివాదలో దిగకుండ వెనుకకు బోయెదనుగాని కక్షలను కలిగింపను.

ఓట్లవన తేలపు

ఇట్టివిషయములు ఓట్లవన తేలపు, అందరునుకలసి సద్భావముతో మాట్లాడుకొనవలెను. పిమ్మట అవసరమైనచో ఓట్లుపుచ్చుకొనవచ్చును. నేను చేయగలిగినపని కనబడనిచో నేను తప్పు కొందునుగాని ప్రతిఘటనమును దాటియిను.

సర్వసమరూపమే సత్యాగ్రహమాయొక్క సామ్యప్రేమాస్వరూపము. స్వార్థమును పూర్తిగా నడచివేయవలెను. ప్రాణతుల్యమగు స్వధర్మమునకు భంగము కలిగినపుడుతప్ప ప్రతిఘటనము కూడదు. (ఎంగుయిండియా)

కనిష్ఠపరిమణము

దేశమంగళమును కోరి పనిచేయువారిలో హెచ్చుమంది అంగీకరించి కలసిపనిచేయుటకు తగినవిషయము లేవి? మన దేశీయుల అభివృద్ధికి జరిగితిరవలసిన విషయములేవి? బాహ్య విషయములు గూడ ఉపయోగకరములే యైనను నేనాంతరాభివృద్ధికి పనిచేయగోరుచుందును. అది వాస్తవికము. జాతీయసంచలనము లేనిచో విజాతీయోపకరణములు లాభకరములుకావు. శరీరాంతరస్థితి నిర్దుష్టముగనున్నచో బాహ్య సంచలనము దానిని బాధింపదు. బాహ్యసహాయముగూడ కోరదు. అంతరంగస్థితి సౌష్ఠవముగనున్నచో బాహ్యప్రకృతి అయాచితముగనే అంతరావయవములకు తోడ్పడును గావుననే స్వయంసహాయసమర్థులకే దైవసహాయము గూడ లభించునను నాశ్యాక్తి ఏర్పడినది. కాన మనము జాతీయవిషయములను సౌష్ఠవస్థితిలోనికి తేగలిగినచో యితరకృషులు మన కనవసరమే యగును.

మన ములులచేసినను మానినను కాంగ్రెసువారైనను జాతీయభివృద్ధికిమాత్రమే పనిచేయుచు తక్కిన ప్రయత్నములను వదలదగును. అందులకు కనిష్ఠపరిమాణ మేది?

ఖద్దరు, మతసహనము, అస్పృశ్యతానివారణము

అనునవియే కనిష్ఠపరిమాణమునని నే నిదివరకే సూచించితిని. ఈమూటిలో ఖద్దరునుగూర్చి తప్ప తక్కిన రెండు విషయములను గూర్చి అభిప్రాయ భేదముండదనియే నేనుతలచెదను. ఖద్దరునుగూర్చిమాత్ర మింకను ఏకాభిప్రాయము కలుగలేదు. ఖద్దరు ముఖ్యావసరమని నేను నొక్కిబోధించియే యున్నాను. (ఎంగుయిండియా)

సందిగ్ధస్థితి తొలగుటెందు?

ఈ ప్రశ్నను పలువురడుగుచున్నారు. అదియివితే తొలగినదని వామట్టుకునేను చెప్పగలను. నేనిక తగవులాడజాలను. రాబోవు కాంగ్రెసుమహాసభలో స్వరాజ్యసత్వమువారితో నేను తగవులాడను. మితవాదులతో సలేనాకు తగవులేదు. నేను తెలుపవలసిన విషయములేవియును లేవు నావిషయము భిక్షాపాత్రమొక్కటియే. మీరందరును నూలుచుడి నాజొలిలో చేయు డని నేను మితవాదులను, స్వరాజ్యసత్వమువారిని, తక్కిన అన్ని పక్షములవారినికూడ వేడెదను. నామనోవృత్తి యీ తీరుననున్నదిగాన దేశసేవచేయగోరువారందరును యామూడుకార్యముల కొరకును ఏకాగ్రతతో పనిచేయవలెననియే కోరెదను.

- 1. "నూలుచుడుడు, ఖద్దరుకట్టుడు.
2. మతకలహములను తొలగింపుడు. మైత్రిని కలిగింపుడు.
3. హిందువులైనచో అస్పృశ్యతను తొలగింపుడు." (ఎంగుయిండియా)

బహిష్కరణపక్షము వారి విధి

అట్లులైన కాంగ్రెసు కార్యసంఘముల మాట ఏమని వీరడిగెదరు. ఇప్పుడు కాంగ్రెసునిబంధన లాచరణలో లేవు. నియోజకవర్గమున్నదని చెప్పుకొనుటకుగూడ ఆధారములేదు. సాలుకు పావలాడబ్బులను పారవేయుచున్నవారు కొందరున్నను వారిలో చాలమందికి కాంగ్రెసు విషయమున కొంచెమైన అభిమానముగాని శ్రద్ధగాని లేదు. గాన మనమే నియోజకులము మనమే నియోజతులమునుగానున్నాము. అట్టిచో పోటీలుగూడ కలిగినపుడు ద్వేషము తప్పక కలుగును. నియోజకుల సంఖ్య హెచ్చుగానుండుటయు వారు యితరులకు లొంగుకుండుటయు వివేకవంతులగుటయు తటస్థించినగాని పక్షపాతము కలుగకమానదు. గాన ఎక్కడ పోటీప్రబలనో ఎచట నమసితి ఏర్పడినటుల తోచునో అచట బహిష్కరణపక్షమువారు ఎన్నికలకు నిలువరాదు. నిలిచినచో పరిస్థితులను కనిపెట్టిన వెంటనే వదలుకొనవలెను. ఎచట పోటీలుతగవులుకలుగనో ఎచట అత్యధికసంఖ్యాకు లామోదించునో అచట మాత్రము బహిష్కరణపక్షమువారు కార్యసంఘములలో నుండవచ్చును. ఉద్యోగులుగా పనిచేయవచ్చును. ఓట్లకొరకు కుతంత్రములు పన్నగూడదు. అమాయకులగు నియోజకులను మోసగించి లోబరుచుకొనుట గొప్పతప్పిదము. అధిక సంఖ్యాకుల యిష్టానుసారము పనిజరుగు ప్రభుత్వములకు గల గొప్ప అనర్థక మోమోసమే. గాన ఉచితజలగు వారైన నిట్టి మోసకృత్వములకు గడంగకుండురుగాక" (ఎంగు ఇండియా)

పంజాబు వర్తకసంఘము

శిల్లీ, నెప్తెంబరు 4:—కొన్ని యిబ్బందులనుగురించి తెల్పుటకు పంజాబు వర్తక సంఘ సభ్యులు పంజాబునకును పశ్చిమోత్తర పరగణాలకును రాబడి పన్నుల కమీషనరు గారితో కలసి మాట్లాడిరి. పంజాబులోను కమీషనరుగారిని సత్కరించుచు నిట్లు నుడిసెను. రాబడిపన్ను చట్టము ఆచరణలో కలుగజేయుచున్న యిబ్బందులను తొలగింపజేయ ప్రయత్నించుటకు మన మిక్కడ జేరితిమి. కాని చట్టములో లోపములు లేకపోలేదు. ఒక గొప్పలోటు ఏదియనగా వెనుకటి నష్టమును ముందు సంవత్సరపు లెక్కలలో చేర్చుట; అట్లుగాని లోపములను సవరణచేయుటనుగురించి ముందు ప్రయత్నించవచ్చునగాని ప్రస్తుతము ఆచరణలో యీ అట్టచాల చిక్కులను గలుగ జేయుచుండుటచే అవి సర్దుబాటు చేయుటకు ప్రయత్నించవలయును. లోపములు నాల్గవరకులుగ భాగింపవచ్చును.

(1) వ్యాపారరహస్యములగుట్టు చెడుట (2) లెక్కలు తనిఖీచేయుటలో సరియైన తనిఖీతును అనుభవమును లేని అధికారుల నేర్పాటుగానిండుట (3) ఆనవసరముగా లేనిపోని లెక్కలనన్నియు స్వరచనుని తనిఖీదారులు అవలంబించుచున్నవని (4) నచ్చదగినవైట్లు మెంటులు త్రోసివేయుట యీనాల్గు తరగతుల యిబ్బందులమీదను చర్చ జరిగెను.

వ్యాపార హస్యములు

వ్యాపారహస్యములు బట్టయలుగాకుండ నుండుటకు గవర్న మెంటు 'తనిఖీదారులు ప్రతివ్యాపారస్థుని వేరువేరు గదిలోనికి బిలిది వారిలెక్కలను పరీక్ష చేసి పంజాబుకి తీసికొనినచో కొంతవరకు రహస్యములు దానును. ఆందుకొరకు ప్రత్యేక సదుపాయములు ఏర్పాటు కావలయును. వర్తకరహస్యములను చాల గుట్టుగా నుంచవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి కమీషనరు గారు పలుమార్లు తమకొంది అధికారంతో చెప్పినామని తెల్పిరి. ఇకముందు ప్రతివారి లెక్కలును వేరువేరుగదులలో పరీక్ష చేయుటకు ఏర్పాటుగానించె మనిరి.

అధికారులు

అక్కాంటెంసీ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైనట్టియు దేశభాషలలో వ్రాయులెక్కల కలవాటుపడినట్టియు మిక్కిలి అనుభవకామ్యులైనవారిని నియమించుట బాధకనుండునని సంఘమువారు సూచించిరి. ఈ విషయముకంటె మిక్కిలి ముఖ్యమైన అంశమేదయును తానెరుగననియు ఆందుకొరకు తాము చాల ఆలోచించుచున్నామనియు సంఘమువారి సలహా తాము మరచమనియు ఆందు కొరకు పార్టీ మెంటులో కొన్ని నియమములు చేసి తగిన వారిని నియమించుటకే ప్రయత్నించుచున్నామనియు చెప్పిరి. కాని మాడు సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్న అధికారులు కొంతఅనుభవమును సంపాదించినవియు ముందు ఇట్టియిబ్బందు లుండగూడదనియు చెప్పిరి.

అధికారుల వర్తనము

సంగరాష్ట్రములోను బొంబాయిలోను వలెనే ఆయురుచే తనిఖీకాబడిన లెక్కలను వైట్లు మెంటులును అధికారులు బిప్పుకొనుచున్నారనియు అట్లుబిప్పుకొనని లెక్కలు ఆప్టప్రకారము పడ్డిపన్ను నిశ్చయించుటకు మినహాయింపు చేయవలసి ఉన్నదనియు తెల్పిరి. అట్లు మినహాయింపుచేయుటకు లాభపడమునకు రాబడిపన్ను ఆప్టలోను యిండియాకంపెనీల ఆప్టప్రకారము కలుగుచున్న ఆర్థభేదమే అది తెల్పెను.

ప్రమాదము అప్పుడప్పుడు తలెత్తించు సహజమేయనియును అంతంత పెద్దలెక్కలను తనిఖీచేయునప్పుడు ఇదివరకు అనుభవముచాలనివారు సారబాట్లు పడియుండవచ్చుననియు సర్తకులు సకాలమున కన్ని లెక్కలను చూపలేకపోవుటచే కొంతఅనకాశమున్నదనియు చెల్లి న్యాయముగ పడ్డిపన్ను విధించుట ముఖ్య అవసరమనియు ఒక్కతనిఖీదారుడుకూడ గవర్న మెంటువారికి పన్ను రాబట్టుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా చూచుచుండలేదనియు చెప్పిరి. ముఖ్య గారు సంఘమువారి తరపున కమీషనరుగారికి వందనము లర్పించిరి. విచారణ ముగిసెను.

అమెరికను ప్రేమానికులు

షికోచేరుట

షికో, నెప్తెంబరు 3:—ప్రాపంచిక అమెరికను ప్రేమానికులు హనుసముద్రమునుండి షికోకుచేరిరి.

అస్పృశ్యతా నిరాకరణ మండనము.

(2వ భాగము కావ్యకంఠ గణపతిశాస్త్రిగారు)

(నిన్నటి తిరువాది)

నిరసనతత్వము (ద్రుత పంచములు)

అకారమునలన చందాలమృతపులు నిరసనతత్వము (ద్రుత) నని రుజువైనపాటిని మాత్రాభిప్రాయము. వారికి మాత్రమే ముచే గ్రహము అభిగ్రహణేనపుడు “శూద్రాణాం” అని మాత్రము మాత్రించినచాలునని ముందే చెప్పితిని. మాహిమ్యం బహుతనహారస్వరూపులు నిర్దించ నంటిరేని యిష్టపత్తియే. వాదసౌకర్యమునకు గాను తక్షణ సంకీర్ణనిగా అంగీకరించినను మాకు బాధకములేదు. అతడు జాతివిశిష్టసంజ్ఞచే రథకారుడైనను నిష్టామాన్యసంజ్ఞచే కూడ్రుడే. అందుచేతనే “మాద్రస్య ప్రతిపక్షత్వాత్” అని చిహ్న జైమిని సంకతు డగుచున్నాడు. అచ్చటనుండ మాద్రస్యము త్రైవిధ్యపరమనినయెడల మార్గానికొంపమహిమ్యులకు ప్రతిపక్షపత్తివచ్చును.

“సమన్వయవాద నిర్దానరణము”

“ప్రత్యాయేనంతర స్త్రీబాక్రమేనాత్మ్యాజన్యనాం తానంతరవాన్ముక్తు మాత్మనోవాత్మ్యేనకృతే”

అను మనుస్మృతినివనము మాత్రధానన్త సంకీర్ణాభావ సంజ్ఞాసమన్వయవాదమును బలపఱచుటకు ప్రబలాధారముగాను న్నది. అనులోమసంకరములో పిల్లలు తల్లినిర్ణయముకల్గినచో నుసొందెవని నచనతత్వము తండ్రియొక్క తపఃప్రభావా దిప్రత్యేకసాధారణసందర్భములందు తప్ప సామాన్యస్థలం లు ఈ శాస్త్రము ప్రసంగించును. వారికి మాత్మనర్ణనామము వచ్చినయెడల మార్గావసీక్రాదిసామములు ప్రాప్తిచపట పార పాటు. ఉభయవిధనామములు సమన్వయమైయుండవచ్చును. ఉభయవిధస్మృతినిలము తుల్యముగానేయున్నది. ఇచ్చట నా మశబ్దమునకు తత్వాత్మనర్ణవినితధర్మసంస్కారవత్త్యము లక్షణయాఅర్థమని చెప్పట సంపదితోక్తి. సంజ్ఞలు రెండింటి కి సమన్వయవిరోధము లేకుండుటచే లక్షణముఖ్యబీజమే ను న్ను. ప్రయోజనమాసంజ్ఞచేతనే సిద్ధించును. ఏమి తేవినదే మార్గావసీక్రము క్షుత్రియస్థముగా రనియు, అం బహుమాహిమ్యులు వైశ్యవర్ణమునా రనియు, పాశ్చాత్యగ్రంథ గులు శూద్రవర్ణమునా రనియు ప్రేరదమునలన నిరసనదే. సంకీర్ణరథకారుడు మాహిమ్యకరణేపుత్రుడుగా! మాహిమ్యు డు వర్ణతః వైశ్యుడు. కరణి వర్ణతః శూద్రుడు. ఈనామప్రకార ము ద్విజోత్పాదితానులొమసంకీర్ణమైన రథకానడు తల్లియొక్క శూద్రవర్ణనామమును సొందును. రథకారునిచే ఇతరానులో మత్రిసంకీర్ణలు వ్యాఖ్యాతులు.

“ప్రతిలోమవిషయము”

“సబాతిజానంతరబాం మత్స్యతాద్విజగర్భిణః”

శూద్రాణాంతు సభర్యా సృశ్యేషస్వంసజాస్మృతాః ఈమనుస్మృతి వచనము క్రోడీకరించి వర్ణగర్భవర్ణ వర్ణ సుపదేశించుచున్నది. ద్విజాలయొక్క ససర్థాపుత్రులు మువ్వురు పైవమావిన మార్గావసీక్రాంబక్రమాహిమ్యులు మువ్వురు ద్విజ గర్భవంతు లగుదురు. ప్రతిలోమసంకీర్ణలంపఱు శూద్రగర్భవం తులగుదురు. ఆయోగవత్త త్త చండాలురకు మాత్మనర్ణగర్భ ములే సిద్ధించుటకును, నూతనగర్భ వైదేహులకు మాతా పితృ ద్విజగర్భవత్త్యముపోయి శూద్రగర్భవత్త్యమే సిద్ధించుటకును ఈ ఉపదేశము. ఈవచనమునలన మామిత్రుని సంకీర్ణచండాలకు గూడ గర్భతః శూద్రగర్భజే యగును. నూతనదులు మువ్వురు ప్రత్యేకసంవర్ణములందు ద్విజ లగుటయు గలరు.

“హేతుదర్శనము”

జైమినియహేతుదర్శనమాత్రమునకు ఒకచే విషయ మని నారు చెప్పవచ్చి సాహసమైయున్నది. సామాన్యముగా అతడుపయోగించిన హేతుశబ్దమును తమయిష్టమైన ఒక హేతు పునంటి అన్వయించుట న్యాయవిరుద్ధము. తనకవకాశ మున్నం తనఱకు మాత్రము ప్రసక్తింపకమానము. అది ఇతరత్ర ప్రవర్తిం పకపోవుటకు కారణమును జూపలేరే. కనుక రాగద్వేషహేతుమూలకములగు స్మృతులు వేదమాప కములు కానేరవలయున్నవి. “మిత్రేవై” (విశ్వేచ త్వా అని ముద్రణలో సారపొయిపడినది.) అని వాచిచ్చిన పాడి ని మాత్రోదాహరణములో “విశ్వేస్యవసురాహోః” అను

మాత్రమునుండి విశ్వస్య అనుపదము అనువర్తమానము కాగా ఆమాత్రమే విశ్వామిత్రుని విడిచి యుక్తాకస్థలమునకు పోవ ననుచున్నది. అట్లనే నేర్వితః అను మాత్రముకూడ నివిశేలే అను రూపమును విడిచి వేతాకస్థలమునకు తానే పోదు. శ్రుతత్వాన్న అనుబాద రాయః మాత్రమునకు స్వశబ్దముచే ఈశ్వరుని కారణముగా చెప్ప గ్రతు లెన్నియున్నను లక్ష్యము కావచ్చును. అది ప్రమాణవాక్యవిషయము. ఒకదానిచే సిద్ధిం చినను వారికి చాలును. ఆదియును గాక ఒక విషయమును మాత్రము మాత్రము చెప్పకూడదని మేమావత్రి నీయలేను. అది చెప్పిన విశాలాగ్రమును సంకోచపఱచుట సాధ్యముగా దనియే నేను చెప్పితిని. జన్మావరాధముచే ఒకజాతి ఎట్టి గర్భ ము చేయగూడదని చెప్పటకంటె ద్వేష మేమున్నది? కనుక హేతుదర్శనన మాత్రమునకు అస్పృశ్యతవిషయమే అగును. విరోధులుండకు పోయిన తమ పిల్లలను గూడ బావతన్నుట గలరుగాని చండాలహాపాదకాదిపాన ప్రాయశ్చిత్త స్మృతులు కూడ తననుబంధములుగానే యున్నవి. ప్రతిలోమనికృష్టా ప్పన్వంసద్వేషమే ఇన్నిరూపుల చాల్చినది. ఇట్టి కఠినచట్టము లను చేసినవారి ఉద్దేశము నెఱవేరినదనియే నా అభిప్రాయము. మామతమునందు అట్టి అపన్వంసములు ప్రాచీనమత్రిలయం దు జరుగ లేవనియే. వైశ్యకుల స్త్రీలు ఆయోగపులను క్షత్రియ కులస్త్రీలు క్షత్రియ స్థలంపక తమ మానమును కాపాడు కొనుచుండ బ్రాహ్మణుల స్త్రీలు మాత్రము అపన్వనలై ఆయుకోట్టు సంబంధం అస్పృహణీయ జాతికి మూలమైత్రము లై రనుటకు న్యూపితేని అనమానములేగాని లక్షణములు కాని లక్షణములేగాని ప్రసిద్ధిలేని ఊహలేగాని సాధింప నెందుట ను ప్రతి బ్రాహ్మణ స్త్రీ పుత్రుడు గూడ తన మాతృ జాతి గౌరవమును కాపాడుకొనుటకుగాను ఖండించుట విధియైయున్నది. ఈ ప్రతి లోమము తలెత్తించుట కులస్థులు అంగీకరించినని వాహమే యైన యెడల మాసోదరిలు అపమానపఱుపబడిరిని మేమెంచుము గాని అది అట్లుగాక అపన్వంసమైయున్నది. చెఱుపబడుటయే అప గర్భంసము.

మనుస్మృతిప్రామాణ్యము

బహిష్కరణసాధ్యత్యముచే ఊహింపబడిన ఈ అపనిం దను ఆధారముగా జేసికొని వాదించు మా శిష్టపండితులములు హేతుదర్శనన్యాయము మనుస్మృతివిషయములో సమన్వ యింపబడగూడదనియు కనుక పిరు బహిష్కర్యతే యనియు చెప్పుచున్నారు. “యదైక్యం చ మరురనర్తశ్చేషజం” అను వేదవాక్యమే మనుస్మృతియొక్క ప్రామాణ్యమును చెప్పను న్నది గనుక అతనివాక్యములు ద్వేషమూలకములుగానని యజ్ఞ గారి అభిప్రాయము. ఆ వేదవాక్యమునకును ఈస్మృతికిని పురు డుపుణ్యాలు లేవు. ఋగ్వేదముయొక్క అష్టమమండలములోని విరుమాక్తములు (27.31) వైవస్వతమనువుయొక్క మంత్రదధ్య నములై యున్నవి. బ్రాహ్మణములో దుశ్శర్మగోగనివారణ ప్ర కరణమున మనువుకనిపెట్టి వడించిన రెండుముక్కులను సామిధే నలనుగా (ప్రయోగవిశేషమంత్రములనుగా) చెప్పి పిమ్మట కనిపెట్టి వడించినదంతయు భేషజము= త్రోగవివారణార్థమ ధము అనిచెప్పినది. భేషజశబ్దమున కింతను విశాలాగ్రమును చెప్పి నను విరుమాక్తములో అతడు దర్శించిన గర్భములను గ్రహింప నవచ్చును. అంతియేకాని ప్రత్యేకస్మృతిని ప్రమాణముగా నుపదేశిం చుచున్నదనుట పూర్వాపర సందర్భవిరుద్ధమును స్మృతిక్రియ వ్యాఖ్యాతల పాటయైయున్నది.

యదైక్యం చ అని చెప్పినందునలన స్మృతిగూడ సంగ్ర హింపబడునంటిరేని అది మతీయొక అప్రకృతాభేదల్యనమై నా ధార పడి యున్నది. ఆ మంత్రద్రష్ట వైవస్వత మనువు. ఈ స్మృత్యుపక్షగా ఉపాష్టాతమునందు చూపబడిన మనువు స్వాయంభువమనువు.

సంభవద్వేషస్మృతులు విధులైనను స్వార్థమునం దప్ర మాణ్యులై నిందాపరము లగును. ప్రతిలోమ వివాహములను నిందించుటకే ప్రతిలోమజాతసంతతివారు నిషేధింపబడిరిని తె డియుచున్నది.

“శూద్రా దాయోగవత్త చండాలశ్చాగ్రహాన్యజాం వైశ్యరాజ్యోప్రాసా జాయంతే వర్ణసంకరాః” ఇచ్చట చండాలుని సరాధముడనిచెప్పినట్లే “శూద్రాజ్ఞాన్తు చండాలస్సర్వధర్మబహిష్కృతః” ఇచ్చటవానిని సర్వధర్మబహిష్కృతుడనిచెప్పినట్లే “ఇతరేషుతుశిష్టేషు నృశంసాన్యవాదినః జాయంతే దుర్బివాహేషుబ్రహ్మసర్వధర్మద్వికన్యతాః అనుమనుస్మృతివచనమునందు, గంధర్వాసురరాక్షస

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ

మరల ప్రాక్టీసు చేసెదరా?

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్ష నా యకత్వము వహించుచునే న్యాయవాదవృత్తిని మరల స్వీకరిం చెదరని తెలియుచున్నటుల వాయిస్ ఆఫ్ ఇండియా 'పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

మహాత్ముడు - ఏను క్రిస్తు

శైలిచరిత్రకాభిప్రాయము

‘సర్వేంటు’ పురుషేరి విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచు న్నాడు:-

ప్రాంసులో వారవారమును ప్రచురింపబడు ‘రెఇలన్సే’ పత్రిక అను పత్రికయం దీవారముక్కుడికి వచ్చిన దానిలో గాంధీమహాత్ముని ఛానూపటము పూనా సామాను ఆసుపత్రి లో దీసికొన్న విధులన ప్రకటింపబడియు, గాంధీమహాత్మును ఏనుక్రిస్తు, అను శీర్షికను శైలిచరిత్ర భాషలో ప్రధాన వ్యాస మున గలవు. ఆపత్రిక గాంధీమహాత్మునిన్ని ఆయన జోర్జన్య రహిత అనహయోద్యమమును ప్రశంసించుచు ప్రపంచములోని మానవులలో నెల్ల ను త్తముడనియు అగ్ర శ్రేష్ఠుడనియు వ్రాసెను. పరాసులు తమస్వాతంత్ర్యమును మృత్యువాతబడినది నిలుపుకొ నిరి. అట్టితరి శైలిచరిత్ర పత్రికలు మహాత్మునకు రాజకీయవేత్త లలో నగ్రస్థానము నీయజాలవు. మహాత్ముడు రాజకీయవేత్తగా డనియు ఆధ్యాత్మికవిషయములలో మహాకార్యవేత్తయనియు ఆపత్రిక వ్రాయుచున్నది. కాని ‘రెఇలన్సే’ స్వరాజ్యపక్షమువారినిన్ని వారి ప్రతిష్ఠంభ కా ర్యములను న్ను యెక్కువగ స్తుతించినది. మహాత్మునకు జబ్బు జేయుట వల న శ్రీతిఘనవారు ఆయనను విడుదలచేయుటకు విష దోరక్రమని ఆపత్రిక యభిప్రాయము. ప్రాంసులోని ప్రజలు మహాత్ముడు భగవంతుడనియు, లోకోత్తర పురుషు డనియు తలంచునపుడు భారతదేశములోని శైలిచరిత్ర పత్రికపరిచాలనాశాఖవారు ఆయ ననున్న ఆయనయనునరులనున్న శైలిచరిత్రపత్రికనుండి తరిమి వేయవలసినవారని తలంచుట విపరీతముగాదా?

గొప్పవారసత్వపుదావా

ఘాబ్రి, సెప్టెంబరు 4 :- ఘాబ్రి సబుజెడ్డి కోర్టులో 55 లక్షల కిక్కుతు గల ఒక యెట్టేటు వారసత్వమునకు దావా జరుగుచున్నది. దావాలో నరేంద్రనారాయణగారువాది. వానెం ద్రనారాయణగారు మొదలైన మరొందరు ప్రతివాదులు. తాను పెద్దకుమారుల సంతతివాడనియు, యెట్టేటు అవిభక్త మైనదనియు అన్యాయముచేయ వీలులేదను కారణములు వాది నిరూపించుచున్నాడు. తేను విచారణ జరుగుచున్నది.

అకాల మరణము

కోయంబత్తూరు, సెప్టెంబరు 2 :- హెచ్. ఇ. హెచ్. వైజాముగారిచే కోయంబత్తూరు అటవిసాక్షాలలో రేంజర్లుగా బోధాభ్యాసము చేయుచున మహమ్మదు యనాయటు లాసాహెబుగారు అతిమాత్రోగముచే అకాలమృత్యువునోటు బడిరి.

భోపాల్ బీగము కుమారుని మరణము

భోపాల్, సెప్టెంబరు 3 :- భోపాల్ బీగముగారి మొదటి కుమారుడు, నవాబు అలీజా సర్ మహమ్మద్ సబీరుల్లా ఖాను రెండు మాసములనుండి జబ్బుచే బాధపడి చనిపోయెను. ఆయనకు చనిపోవనప్పటికి వయస్సు 48 సంవత్సరము.

వైశాచ వివాహములందు పుట్టినవారు క్రూరులు అసత్యవాదులు బ్రహ్మగర్భజ్యేషులు అగుదురని చెప్పబడినది. ఇప్పుడు బ్రాహ్మ ణులలో అసురవివాహములు అమలులో నున్నవి. తద్దంపతిపు త్రులు వచనప్రకారము తప్పుక దుర్మార్గులే యగుదురని చెప్పవీ లుపడునా? ఇందువలన వైశాలుగువివాహములందయే యచ్చు ట ఉద్దేశింపబడినది మనకు చెల్లడికాలేదా? ఆవిధముగా సమన్వయము చేసినపుడు స్మృతులమర్యాదకు గాని వేదానుమాన ప్రకరణ శాస్త్రీయన్యాయమునకు గాని భంగ ముండదు.

(నశేషము)

స్త్రీపునస్సంధాన వయోనిర్ణయ శాసన వ్యతిరేక సభ.

నిన్నటి సాయంకాలము 6 గంటలకు ముత్యాలపేట మల్లికేశ్వరస్వామి కోవెలలో డాక్టరు గౌరుగారు “స్త్రీపునస్సంధాన వయోనిర్ణయ శాసనము” (ఎ.జ్. ఆఫ్. కన్ సెంటు బిల్లు)ను గూర్చి తమ వ్యతిరేక అభిప్రాయమును వెల్లడించుటకు సమావేశమైరి. శ్రీయుత కమవర్తి మార్కండేయ శర్మగారి ఉపపాదనపై బ్రహ్మశ్రీ చదువాడ నుందరరామశాస్త్రిగారు అధ్యక్షపదవికై కొనిరి.

ఉపన్యాససంగ్రహము.

బ్రాహ్మణులకు నమస్కారము. ఈ సమావేశము జరుగుచున్నది ఎంతటిదూరము ప్రకటింపబడినను ఎక్కువ మంది రాలేదు. వర్తమా మొదలగు ఇబ్బందు లుండినను మీరు వచ్చి వా రనుట సంతోషింపదగిన యేంశము ఇదివరకు శాసన చట్టనిర్మాణసభలలో ఏవిషయము వచ్చినను మనము తెలియజాలకుంటిమి. అతీర్మానము అమలులోనికి వచ్చినప్పుడే మన కెల్లరకు తెలియ చుండెడిది. కొలదికాలము క్రితమే సంస్కరణములు వచ్చినవి. దేశమందంతట ప్రజలతరపున ప్రతినిధులు ఆ సభలయందు ఉన్నారు. వారందరును మిగుల సమర్థులు. పెద్దపెద్ద అధికారములు గలవారు. వశిష్ట వ్యాపారాధ్యక్షులు పీఠిలో పలువురు ఇంగ్లండు వెల్లివచ్చినవారు అందు మహావ్యక్తియులు క్రైస్తవులు కూడ నున్నారు. వీరందరు విద్వాంసులుకారని చెప్పి పిలు లేదు. కాని వారిపాండిత్యము అంగ్లేయభాషయందు అంగ్లేయ పుస్తకములందు అంగ్లేయవాగ్ధికతలందు మాత్రమే. మన ఆచారములు వారికి తెలియవు వాకు పుట్టినదాది ఎ. బి. సి. డిలు నేర్చికొని ఓసీమాలు వ్రాయ నేర్చలేదు. బాల్యమునుండి బో స్థియుల నాగరికత నవలంబించియు వారి గ్రంథములనే పఠించియు వారి సంస్కర్తమునే గల వారైరి. మనశాస్త్రములను మనమతధర్మములను చదువని హేతువుచే వారిపద్ధతులె నులభముగా నట్లుపడును వారిగ్రంథములయందె ఎక్కుడు ప్రీతివిశ్వాసము వారు యూరపుదేశములో జరుపబడు పద్ధతిప్రకార మిచ్చటగూడ వివాహములు జరుపదలచినారు. ఇది ఒక బ్రాహ్మణులకే కాక చాతుర్వర్ణములకు అపాయకరము ఈ ప్రతినిధులు మనకు చెరుపుచేయుచున్నారు కాని మేలుచేయుట లేదు. ఇదివరకు కలకత్తాలో సివిల్ మారియేజ్ బిల్ అనిపెట్టి తీసుక రాగా దానిని త్రోసివేసిరి. అట్లులే మనమందరముకూడ సమావేశములు చేసిమన అభిప్రాయములను తెలుపవలెను. అది గాక ఎన్నికల సమయమందు మన శాస్త్రములు తెలిసి వానినభి మానిరిచువానికె వోట్లవొసంగవలెను. మనతీర్మానములను, పత్రికలమూలన బహిరంగ పరుపవలెను. మనమతమునకు శాస్త్రమునకు విరుద్ధముగా నడుచుపత్రికల నాదరింప జనదు. స్వల్ప వ్యవధియందు సంకల్పించుకొనినను మీరందరు గట్టిప్రయత్నము చేసిన జయప్రదముగను.

ఈ బిల్లు డాక్టరుగౌరుగారు అనునాయనచే ప్రవేశపెట్ట బడెను దీనిప్రకారము కన్యకతో పురుషుడు సమావేశము కా దలచిన కన్యయొక్క అనుమతి యుండవలెను. కానికన్యకకు మాత్రము భర్తయనుమతి అవసరములేదు. అనుమతినొప్పుటకు వయస్సునియును ముండవలెను. 10 సంవత్సరముల నుండి 12 సం వత్సరములకు ఇప్పటికి 40 సం॥ ల క్రితమే మార్చినారు. ఇప్పుడు 14 సంవత్సరములు నియమించిరి. 14 సం॥ లోపల రజస్వలయైన కన్యతో సమావేశమైన వానికి శిక్ష అందు కూడినబంధుగులు భజంత్రిలు అందరు శిక్షార్థులు ఒక్క పోలీసు వానికిని ఇందరను శిక్షించు నధికారముండగలదు. 14 సం॥ లోపల స్త్రీలలోకలసిన ఆరోగ్యముచెడి దుర్బలులైపోదురని కొందరి అభిప్రాయము. మనతాతలెండ్రులు రజస్వలానంతరము స్త్రీలలోకలసి దుర్బలులైతా? రజస్వలకానిస్త్రీతో కలసినవారికి భూమిహత్యాపాతకము ని ధించునని ధర్మశాస్త్రమునందు గలదు. మనమతవిషయములందు తా మేమియు జోక్యము గలిగించుకొనవని విశ్వోక్తియనుమా రాణిగారు నుడివియున్నారు. ఇది మతవిషయముగా కనువిం చకపోయినను మ రియొక విధముగా మనకందరికి ఎక్కువ అపాయకరమైనది. కనుక మీరందరు శ్రద్ధ పుచ్చుకొని మన మతధర్మమును, మనశాస్త్రములను నిలుపగ లందులకు నై సర్వప్రయత్నములను క్రిందిచన లేకచేయగోరు చుభగవంతుడు మనకు సహాయముచేయునని నమ్ముచు విరమించు

చున్నాను. విదప శ్రీయుత కమవర్తి మార్కండేయ శర్మగారు ఇట్లు నుడివిరి:

“ఇంతవరకు మన వ్యవహారములలో చిక్కులేమియు లేక శాసనచట్టనిర్మాణసభలలో వారేమి గావించినను ఊరకుంటిమి. ప్రభుత్వమువారు మనజాతికి మనమతమునకు సంబంధించినవారు కారు. మనవారె ఆసభలందుచేరి ఒకక్రొత్తబిల్లును మన వివాహాదికమునందు నియమింప బోవుచున్నారు. ఈబిల్లునకు “ఇండియన్ సివిల్ కోడ్డు అమెండుమెంటు ఆక్టు” అని పేరిడి నారు. దానిని పత్రికాపాతకు లెవ్వరును చదువ నుత్సాహించక ఉపేక్ష చేయుచుండిరి. ఈబిల్లు తీర్మానింపబడు కమిటీయందు 16 మంది సభ్యులుగలరు. అందు 5 యూరోపియనులు 2 మహా మ్యూదీయులు తదితరులు గలరు. యూరోపియనులలో కొందరు 18 సంవత్సరములకు మార్చిన బాగుండునని నూచించిరి. మిగిలిన పదుగురిలో పండిత మనమోహన మాలవ్యగారు, విష్ణునారాయణమల్లికుగారు, కె. రామయ్యగారు ఆ బిల్లు ను ఆక్షేపించుచు అందుచే ఇదివరకే ప్రజలమీద అధికారము చలాయించుచున్న పోలీసువానికి మరియు అధికారము నొసంగిన ఎట్టి కేసునైనను చేయుటకు పిలుచుననియు, కేసు రుజువై భర్తకు శిక్షపడిన, భార్యలను శిక్ష అనుభవింపవలసివచ్చిన భర్త జన్మమృత్యుంతదనుక భార్యనుతేవట్టడనియు వారే చెప్పినారు. కాబట్టి మనమందరము మనవివాహాదికార్యములందు పోలీసువారికెట్టి జోక్యముండదగదని ప్రభుత్వమువారికి చెప్పకొనవలెను. అందుకై ప్రయత్నము గావించవలెను.”

మరియొకడు లేచి మన జాతిమతసాంప్రదాయములు ప్రభుత్వమువారికి తెలియవనియు, పూర్వము ఇట్టికట్టుబాటులను మతప్రవక్తలు పోషించుచుండిననియు నేడట్టివారు లేనందున మనమే మనస్థితిగతులను విచారించుకొనవలసినది చెప్పిరి. పిమ్మట ఈ క్రిందితీర్మానములు గావించబడెను.

(1) డాక్టరు గౌరుగారిచేత భారతశాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన “స్త్రీ పునస్సంధానవయోనిర్ణయశాసనము”ను గూర్చి, తమవ్యతిరేకాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారికి తెలియబర్చడమైనది.

ఉపపాదకులు:—డాక్టరు కే.వి. సుబ్బనాథాశర్మ. ఆమోదకులు:—కె. మార్కండేయశర్మ, దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిలు.

ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

(2) “ఈ అభిప్రాయము లను వివరించుచు ఒక మహా జరును ప్రభుత్వమువారికి పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.”

ఉ:—మన్నవ వెంకట్రామయ్యగారు.

ఆ:—బి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు.

ఎల్లరచే అంగీకరింపబడెను.

విదపసభ ముగిసెను.

నాగపూరు కొట్లాట

జామీనుమీద వదలిరి

8 వ తేదీ సాయంకాలము ఆరెస్టు చేయబడిన ఏడుగురు హిందువులకు 4 వ తేదీన మేజిస్ట్రేటు యెదుటనిలుప గా నరకు వారి నందరిని జామీనుమీద వదలెను.

నోటీసు

కాకినాడ డి|| ము|| కోర్టులో

అసలు నెం 93/1924

వాదులు:—కొవ్వూరి భాస్కరరెడ్డి, యా. రామదాసు రెడ్డి మయినరుఅయినందున అన్న సం॥ భాస్కరరెడ్డిగారు.

ప్రతివాదులు:—నాలుగు సుబ్బారావుగారు సా|| వెల్లూరు పైన సదరు నాలుగు సుబ్బారావుగారు, వాదులు పితా మహాడు లేటు కొవ్వూరి బహిరరెడ్డిగారి యిష్టేలు రివారు రావు సాహేబు దేవరకొండ సుబ్బారావుగారిపేర 3-4-18 తేదీని రు 840-0-0 లు వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రోనోటు క్రింద కనూలు పోగా కేషించిన బాకీ రు 650-0-0 లకున్న దర్ఖాసు వడ్డీ కొర్టుఖర్చులను రాబటుకొనుటకు దావాచేసి మూడు సార్లు నోటీసుచేయడమైనది. సదరుదావా 15-9-24 సం॥ తేదీకి వాయిదా అయియున్నందున ఆరోజుకు సదరు సుబ్బారావు గారు కాకినాడ డి|| ము|| కోర్టువారియెదుట హాజరై వాదనచేసి కొనేయెడల చేసికొగలండుటకు యిందుమూలముగా తెలియ చేయడ మైనది.

కాకినాడ } వి. భావనారాయణ
4.9.24 } వాదితరపున స్టీడరు.

గాంధీమహాత్ముడు

పూనాకు వెళ్లెను

మహాదేవదేవాయి, రామదాసు గాంధీగార్లతో మహాత్ముడు 4 వ తేదీ ఉదయమునకు పూనాచేరెను. ఆయన చించవాడ వద్ద రైలుదిగి గ్రామప్రచారకుల బోధనాలయమున కేగెను. పూనానగరమున నూతనాంగ పాఠశాలను, కేసరి, మరాటా పత్రికలను, చిత్రకాలను, మహిపెక్కుసంస్థలను ఏర్పరచినవారును మహారాష్ట్రమునజాతీయోద్యమ ప్రారంభకుడునగు విష్ణుశాస్త్రి చిప్లంకరుగారి శిలావిగ్రహమును ఉదయమున 9 గంటలకు మహాత్ముడు బహిరగతమొనరించెను. అఉత్సవము మ్యూనిసిపలుమార్కెటులో జరిగినది. ఆప్రదేశముతయను జనాకీర్ణముగా నుండెను. విగ్రహమును బహిరగత మొనరింపవలెనని మ్యూనిసిపలు సంఘ ఉపాధ్యక్షుడు మహాత్మునికొరెను. స్వదేశీ ఆహారోద్యమములను మహారాష్ట్రులు చిరకాలము క్రిందటనే ప్రారంభించిరిని ఆతడెను. పిమ్మట మహాత్ముడువిగ్రహమునువెల్లడిపరచుచు సంగ్రహముగ నుపన్యసించెను.

అటనుండి మహాత్ముడు భారతసేవక సంఘమువారి మందిరమున కేగెను. ఆవలన కేసరి మహారటా పత్రికాలయమున స్వరాజ్య పక్షమువారిలో సంభాషించెను. మధ్యాహ్నము స్త్రీలసభలో నుపన్యసించెను. సాయంకాలము 4 గంటలకు సేవాసదనమున కేగెను. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్మా గాంధీ-బిసెంటు గార్లు

బెల్గాములో సమ్మిళితమహాసభ

మహాత్ముడు తనకు అనిబిసెంటుగారికి కొన్ని సంయోగసాధనములను నూచించెనని బిసెంటుగారు చెన్న పురిలో తెలిపిరి. ఈరాయభారములు జరుగుచున్నమాట నిజమే. బెల్గాంలో సమ్మిళిత మహాసభ జరుగవలయు ననుకోరిక మహాత్ముడ కంత ప్రబలముగా నున్నదో బిసెంటుగారికిని అంతఅధికముగా నేయున్నది గాన నామె మహాత్ముని నూచనలకంగీకరించెనని గూడ తెలిసినదిగాని ఆవిషయ మింకను బహిరంగము కాలేదు. 15 రోజులలో బిసెంటుగారు మరలకాంగ్రెసులో చేరెదరని బొంబాయిలో నిజస్థితి నెరిగినవారు తెలిపిరి. ఆ మరతులేవో తెలియక బొంబాయిరాజకీయవేత్తలు తహతహపడుచున్నారు. ఎటులైనను బహిష్కరణత్రయము పూర్తిగా రద్దుపడుననియు నిర్మాణవిధానము మాత్రమే మిగిలియుండుననియు చాలమంది ఊహించుచున్నారు. నిజస్థితి 15 రోజులలో వెల్లడికాగలదు. (ఆ. ప్రె.)

గుల్బర్గా కొట్లాట

కాంచన బసవప్ప దేవాలయము దోపిడికేసు

ఈకేసు విచారణ 4 వ తేదీ మధ్యాహ్నముగూడ జరిగినది. లింగాయతు బసవప్ప సాక్ష్యమిచ్చెను. “నన్నునుపువారు కొట్టెదరను భయమున నేను సురియప్ప యింటిలోని కేగితిని. నాసలహాప్రకార మతడు తలుపులు బిగించెను. నాగంబసవప్ప స్వామిని 5,6 గురు పట్టుకొని బైట కీడ్చికొట్టిరి. అతడు రక్తస్పృహ సృష్టితమిడియుండెను.” అనియీసాక్షి చెప్పెను.

కేసులను దాఖలుచేయుటకు 6 వ తేదీ పరకును గడువి య్యబడెను. మొత్తము 99 మంది ముద్దాయిలు. ఆ. ప్రె.

సరిహద్దులలో న్యాపారము.

కలకత్తా, పెద్దెంబరు 4—ప్రియలు మొదలు ఢిల్లీం బరువరకు సరిహద్దులమీదుగ బ్రిటిషు యిండియాలోనికి దిగు మతియైనసరకులకిమ్మకు 1848 లక్షల రూపాయలు. వెలుకటి సంవత్సరమున యీ మానములలో దిగుమతికావడిన వస్తువుల కిమ్మకు 1262 లక్షల రూపాయలు. ఈ తొమ్మిది మాసములలోను 81 లక్షరూపాయల కిమ్మకుగలసరకులు ఎక్కువగా దిగుమతి అయ్యెను. 1086 లక్షల రూపాయల విలువగల సరకులు నిరుడు ఎగుమతి అయ్యెను. ఇప్పుడు 1170 లక్షల విలువగల సరకులు ఎగుమతి అయ్యెను. ఏర్తకము మొత్తమువిలువ నూటికి 58 చొప్పున దిగుమతులును 47 చొప్పున ఎగుమతులని కన్పించుచున్నది.

స్టేటు కౌన్సిలు సభ

మంగళాస్మశానసభ, కెన్యాసమన్యగూర్చి ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రభుత్వ చట్టములు

సీన్య, సెప్టెంబరు 5:—నేడు స్టేటు కౌన్సిలు ప్రభుత్వసభావే శేషమునందు ముఖ్యమైన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములు చెబుచుండెను. నాలుగు ప్రభుత్వచట్టములు ప్రవేశపెట్టబడెను. సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించుటకుముందు ఈ దినము 5 గంటల సభ్యులు రాజభక్తిప్రమాణమును వైశాసరి. కాన్సెంటుగాదు, కామర్సు శాఖకార్యదర్శి చార్లెస్ గారిస్లానే. డబ్ల్యు. జి. మెథులందు రెవెన్యూ సెక్షన్లు (మదరాసు) ప్లానే. సయ్యదుమహమ్మదు బాన్సుసాహేబు కీ. కా. ఖా. బ. ఉస్మానుసాహేబు (మదరాసు) గారి ప్లానే. కా. సి. ఎ. బారను (ఉద్యోగి) మహమ్మదు యామినుఖానుగాదు కీ. కే. నవాబు అబ్దులు మజీదుగారిపానే.

ప్రశ్నోత్తరములు

బెంగాలు సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులు

ప్రశ్నోత్తరమునందు సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారిగాను రాసందున ఆతిథిపానే ద్వారక నాథ్ మిత్రుగారుచాల ప్రశ్నల నడిగిరి. సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులు అదనపు గ్రాంటుల గూర్చి గల శాసనసభలనుబంధనలను సవరించుటకు కారణమును గూర్చు ఒక ప్రశ్న గలదు. దానికి హోము సెక్రటరీ శ్రేయగు గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులనుగూర్చి ఏమి ప్రతిపాదనలు వచ్చినను హైకోర్టులో గలకేసు తీర్పుబడయు వరకు, సభలో ప్రవేశపెట్టరాదని కలకత్తా హైకోర్టువారు జూలయి 7 తేదీన శాసనసభాధ్యక్షునకు ఇంజక్షను ఉత్తరువొసంగెనని గాల్ సభ్యునకు తెలిసిన విషయమే. బెంగాలు శాసనసభ నిబంధనల 82 వ నిబంధన ప్రకారము ప్రతిపాదన ప్రవేశపెట్టుటకువలెదని న్యాయాధికారుల నూచించిరి. శాసనసభ వారు ప్రజాయత్త శాఖలకు సంబంధించి యేవిషయమునైన నిరాకరించినచో దానిగూర్చి మూలవిచారించవలెనని గవర్నరు గారు తిరిగి సభ కంప వచ్చునని పార్లమెంటులో నేర్పడిన జాయింటు కమిటీవారు 1919 చట్టము 2 వ నిబంధన గూర్చి చెబుచు నుడివిరి. అందుకుగాను వేరేముక లిఖితరూపకము శాసనమునంద నవసరము లేదని గూడ చెబియుండిరి.

బెంగాలు సభ్యుల నందు ప్రతిపాదించబడ నూచించబడినట్టి దీనిని ఆటంకపరుచుట కెట్టి నిబంధనయు లేదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ను స్టేటు సెక్రటరీ గారును అంగీకరించిరి. కావున కలకత్తా హైకోర్టుజడ్జిగారి యభిప్రాయము చెలిసిన విషయ, బొంబాయి శాసనసభలో గూడ నిట్టి ప్రతిపాదన జరుగఁగలదని తెలియుటకే, యానిబంధనను సవరించుట మంచిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చలించిరి. భారత శాసనసభ నిబంధనలను రాష్ట్రీయ శాసనసభ నిబంధనలను గూర్చి కొన్ని శిఫార్సులను జేసిరి. వాటిని సభాయుక్తులైన స్టేటు సెక్రటరీగారు ఆమోదించిరి. నిబంధనలనుగూర్చి గల సందేహములన్నిటిని నివృత్తిజేయుటకు గాను సవరణలు జూలయి 19 వ తేదీన నూచించబడినవి. 21వ తేదీన ప్రకటిం చుచు ది న వి. న్యాయాధికారు ఇంజక్షను ఉత్తరువొసంగుచు, తన వద్ద నున్న శేషవిషయములు బాగుపడుటకు నిబంధనలు సవరింపబడుటయే అవసరమనిగూడ చెలిపెను. సంస్కరణల విచారణసంఘ మున్ను సమావేశముగాలేదు. కావున సవరణలకు గలనూచనలు అందుకుగల కారణములు వారికిచెబువలెను. ఆసయమున ఇంగ్లాండులోని ప్రభుత్వోద్యోగులు సంప్రతించబడితే లేదో ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి చెలియదు. తామునుట్టుకు బెంగాలు ప్రభుత్వ ఆద్యోకేటు జనరలు గారిని సంప్రతించియుండలేదు. ఇందుకు సంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తర లేఖలను ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వము వారివ్యవధులు.

ఈ నిబంధనలు ఆచరణకు వచ్చులోపున కామన్సుభలో సభ్యులకు జూపరా యని వేదమూర్తి గారిడిగిరి.

శ్రేయగు గారు:—అట్లే జరిగి యుండునని నాకు డోడెడిని. కాని విశేషముగా తెలియదు.

సంస్కరణములగూర్చి ఆలివరుగారి ప్రకటన

సర్ దేవప్రసాదు గారు మరొక ప్రశ్న వేయుచు ప్రభుత్వ సభలో జూలై 21 వ తేదీని భారత సంస్కరణములను గూర్చి ఆలివరు ప్రభుత్వ ప్రసంగమును గూర్చి ప్రభుత్వోద్యోగి మే మనియు ఇప్పుడు సంస్కరణములను గూర్చి విచారించుచున్న వడ్డీయను కమిటీవారు విచారణము పూర్తి జేయులోపున మీ ప్రసంగమువలన సంస్కరణములకు నష్టము కలుగదా యనియు అడిగిరి. హోము సెక్రటరీగారు ఆలివరు ప్రభుత్వగారి ఉపన్యాసనాచరమున చదివి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ దృష్టిని వివరించి దానినిజూడ భారతమంత్రి యేమియును వ్రాయవలసిన అవసరము లేదని చెబిరి.

సర్ నరసింహశర్మగారు సరదారు జోగింద్రసింగుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు లాండురివెన్యూ విషయము చెన్నపురి పంజాబు సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వములచే నిజమింపబడిన కమిటీల నివేదికలుమాత్రము నచ్చెసని చెప్పిరి.

సర్దారు జోగింద్రసింగుగారు సస్టి మెంటరీ ప్రశ్న వేయగా విద్యాశాఖాంగసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు యానివేదికలు కొన్ని సెటిల్ మెంటు ప్రమాణమును కాలపరిమితిని సంస్కరింపవలెనని కోరిననియు యావిషయముల గూర్చి భారత ప్రభుత్వమువారితో సంప్రతించవలెననియు సరిగా వచ్చినయెడల ఈ విషయములు కేంద్రశాసనసభలో చర్చింపబడవలెననియుజెప్పిరి.

శ్రేయగు గారు సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారి ప్రశ్నలకు ప్రతిమిచ్చుచు సామ్రాజ్యపు పార్లమెంటుసంఘ గాయభారము భారతదేశమునకు వచ్చే చలికాలములో వచ్చుననియు అప్పుడు భారతశాసనసభలకు యీ సంఘమునకు గల భాగమునుగూర్చియు యితర విషయములగూర్చియు చర్చించుటకు కేంద్రశాసనసభ్యులకును రాయబారులకును సమావేశము జరుగుట కవకాశమియబడుననియు చా. బి. ఎ. కె. మిత్రుగారికి జెప్పిరి.

కెన్యా సమస్య

సర్ దేవప్రసాదు గారు ఆఫ్రికావేర్రాజ్యముల మంత్రి కెన్యాసమన్యవిషయమై గావించిన యుద్ధంతమునుగూర్చి ప్రశ్నింపగా సర్ నరసింహశర్మగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, యీ విషయమై వ్రాతకోతలను జరుపుటకు అవకాశముగలిగినయెడల వినియోగించెదనని తెలిపెను.

ఈసందర్భమున సర్ నరసింహశర్మగారు రాజప్రతినిధి పక్షమునను, భారత ప్రభుత్వపక్షమునను తనపక్షమునను కాల నిలకమిట్టి చేసివచ్చిన మిగల ప్రశ్నలందును యాకమిటీవారు చాలకష్టమగు సేవాకార్యముల జేసెదనియు, అందువలన వారికి పేరును ప్రభుత్వమువారికి లాభమును కలిగెనని జెప్పిరి.

రై. ఆ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కెన్యావిషయమై జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల ప్రకటింపవలెనని కోరుచు అవసరమయినయెడల అంగుకు సంబంధించిన అంగీకారమును గూడ బడయవచ్చునని తెలిపిరి. 5 వ బి. ఎ. కేర్మగారు శాస్త్రిగారు స్టేటు కౌన్సిలులో మార్చి 10 వ తేదీన గావించిన ప్రసంగమును గూర్చి తెలుపుచు కెన్యావిషయమై భారత ప్రభుత్వమువారు మరచిపోలేదనియు, యీ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు సంబంధించిన అందరి యంగీకారమును బడయుట సాధ్యము కాదనియు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

శాస్త్రిగారు మరొక ప్రశ్నలకుగూడా విద్యాశాఖ మంత్రి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తూర్పుఆఫ్రికామున్ను దేశముల విషయమై నియమింపబడిన కమిటీలకమిషనుల విచారణలన భారతదేశ వాసులకు గల్గు లాభనష్టముల కాపాడుటను గూర్చి భారతమంత్రిని భారత ప్రభుత్వములకును ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవని చెప్పిరి. కెన్యాలో పట్టికు సర్దుములోనన్న భారతీయులకును పీఠభూములలో నివసించు వారికినిగల నియోజకాధికారమును సంస్కరించు విషయమై యింకను ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపు అవకాశము వచ్చినపుడు మరగొనెదరని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ఆగస్టు 20 వ తేదీని కెన్యాశాసనసభ సమావేశమైనపుడు భారత సంక్షిప్త లేఖకులను వేరుజేసిన మూల నిజమేనా యని వేదమూర్తిగారు రద్దుగ ఏమియు తెలియదని విద్యామంత్రి గారు చెబిరి.

కాతినస్మితి : హోంజిగారి స్రాతినిస్మయము

సర్ మహమ్మదు హఫీగారు శాస్త్రిగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు భారతమంత్రి చాల జాగ్రత్తగా నాలోచించి హోంజి ప్రభుత్వము భారతప్రతినిధిగా జాతినస్మితి సమావేశమునకు నియమించిరని నుడివిరి. ఈనిర్ణయమును బడయుటకు ముందు క్రిందటి మార్చిలో స్టేటు కౌన్సిలునందు చర్చించి భారత ప్రభుత్వమున పంపిన విషయములన్నియు వారు బాగుగ చర్చించిరి. జెనీవాలో చర్చించు విషయములను భారతీయేతరుడు బాగుగా వివరించు నావిషయము యిచ్చు రానేరదు. హోంజి ప్రభుత్వగారిని నియమించు నూచన యిచ్చు సెక్రటరీయటులో బయలుదేరినో లేక వైలుహోలులో భారతకాంగ్రెసులమున బయలుదేరినో ప్రభుత్వమువారికి చెలియదు. కాని భారత మంత్రి అట్టి నిర్ణయమును బడయుటకు మున్ను స్టేటు కౌన్సిలులో జరిగిన చర్చయంతయును ఆయనకు పంపబడెను.

విచారమును చెల్లుట

ప్రశ్నోత్తరములైన పిదప అభ్యుత్థుడు కౌన్సిలు సభ్యులనునబాలు అబ్దులుమజీదుగారు, ఖా. బ. ఉస్మానుసాహేబు గారును చనిపోయినందులకు విచారమును చెలిపిరి. సర్ మహమ్మదు హఫీగారును విచారమును చెబుచు నబాబు అబ్దులు మజీదుగారు భారత మహమ్మదీయులలో ప్రధాన నాయకుడగు నుండెనని జెప్పిరి.

అంతట నబాబు అబ్దులు మజీదుగారిపానే వచ్చిన యామినుఖానుగారు కూడ విచారమును చెబుచు చచ్చిపోయిన ఉభయులబంధువులకు సభవారి సానుభూతిని చెలిపిరి.

ఉస్కరక్షణబిల్లు కమిటీ

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించుటకు ముందు ఉస్కరక్షణము బిల్లు చర్చ సందర్భమున విదేశపు మూలధనపు విషయమై విచారించుట కేర్పరుపబడిన ఉపసంఘమునందు స్టేటు కౌన్సిలు సభ్యుల ముగ్గుర నెన్నుకొనవలెనని సర్ ఛార్లసు ఇమ్మగారు చేసిన వాగ్దానమును మాకాటవచ్చుగాను నూచించిరి. ఈఉపసంఘమునందు అధిక సభ్యుడును వాణిజ్యశాఖాసభ్యుడును సభ్యులుగనుండురు. భారత శాసనసభ నూచురు సభ్యులను నియమించును. స్టేటు కౌన్సిలు మువ్వరుసభ్యుల నెన్నుకొనుననిఆయన సలహానిచ్చెను.

అభ్యుత్థుడంతట ఎవరెవరి నెన్నుకొందురో వారి పేర్లను శనివారము మధ్యాహ్నము సరికి బంపవలెననియు ఎన్నికలు సోమవారము జరుగుననియు జెప్పెను.

ప్రభుత్వపు బిల్లులు

అంతట శ్రేయగు గారు ఏవిధమైన చర్చలేకుండగనే ప్రభుత్వపక్షమున నాలుగుబిల్లులు ప్రవేశపెట్టిరి.

సిపాయి కేసుల బిల్లు

ఇందు మొదటిబిల్లు భారతసిపాయిలు ప్రత్యేక మరతులపై పనిజేయుచున్నపుడు వారల సిబిలు, రెవెన్యూ వ్యాజ్యముల విషయమునందు ప్రత్యేకముగ రక్షణము నొసంగవలెనని శాసనమును సవరింపగోరెను. హోము సెక్రటరీగారు ఈబిల్లు ఉద్దేశములను వివరించి జెప్పుచు యిప్పుడున్న శాసనమును మరల గృహ పరచిపట్టుచు ప్రయోజకరముగ నుండునటుల జేయుటయనియు కొన్నివిషయములకు యీ సిద్ధాంతమును విస్తరింపజేయుట యనియు జెప్పిరి. భారతీయులను సిపాయిలు మిలిటరీవసులపై యిల్లునదలి దూరదేశములు బోవునపుడు వారల ఆస్తి వ్యవహారములకు ఎట్టిచిక్కులు గలుగకుండ రక్షించుటకై యీశాసనముద్దేశించబడెను. ఈశాసనమును సవరించు విషయమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో సంప్రదింపగా విదేశములందును యీ దేశములో కొన్ని ప్రదేశములందును నైన్యములందు పనిజేయు శిపాయిలకు గూడ యీశాసనము వర్తింపవలెనను నూచన నంగీకరించిరి. కాని కొందరధికారులతో సంప్రదింపగా యీచట్టము ఆక్రమణహక్కును స్థిరపరుచుటకై వేయు దానాలు ఆస్తిభుదర ఖాస్తులు విషయమున వర్తింపరాదనియు శేసు జరుగునపుడు యీశిపాయిపక్షమున మరొకపార్టీ హాజరయి పనిజేయుచుండగా రక్షణమేర్పడినపుడు వర్తింపరాదనియు జెప్పిరి. ఈశాసనము వర్తింపజేయుటకు మొదటచెలిసిన ఆక్షేపణ ఇండియను లిమిటెషను ఆక్ట్తో పోల్చవచ్చును. ఇప్పుడున్న శాసనమువలన సరియైన రక్షణము లేకపోవుటచేత యీనిషేధము నూచింపబడెను. అట్టి విషయములలో యీ బిల్లు యీనూచనల నాచరణలో బెట్టుటకు సిద్ధముగా నుండును.